

Антон Агарунов

ХОРИ
БЭБЭНО

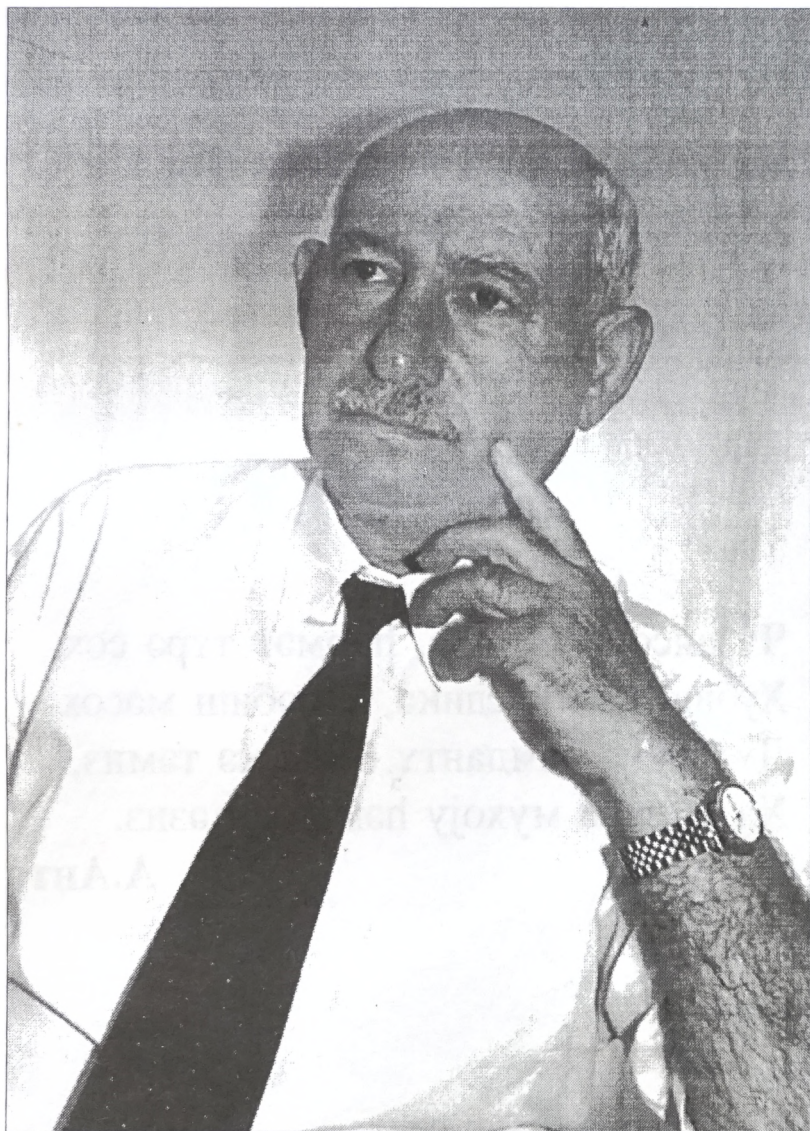
2002

Фэрзэндһо нэдокә бәбәрә гижмәт
Кәшо һич нисоху дан ә у һөрмәт.

Чү инсон бисдокә, һөрмәт түрә сох,
Хубиш нәтанүсдикә, хәрәбиш мәсох.
Дүлтү нә вичдантү бисдокә тәмиз,
Халг түрә мухоју һәмишә һәзиз.

А.АНТОН

Антон Агарунов
шоир эн Азербайжан нэ шоир Исроили

**Антон (Азарја) Гилилович
Агарунов**

**ХОРИ
БЭБЭНО**

Москва
“Вече“
2002

ББК 84.1
А 23

ISBN 5-94538-203-5

Шоир Антон Агарунов эз дэдэј бири 21 декабр 1934 мүн сал э поселок Сабунчи, шәһәр Баку. Эчәки кәлэтәһојү оморәбүрүт эз Гүбә. Омо Антон сә сала бирәнки бәбәдәдәјү кәнә вокошдәнүт э Гүбә, э мәскән чуһурһо, әввәл әчә зүвүсдә бүрүткә.

Антон 1951 мүн сал гәбул бирәни э “Гидромелартив“ техником вә у техникама варасдани 1955 мүн сал. Кор сохдәни э шәһәр Гүбә э корһој ови э вәзифәј инженер ови. Корә нә шәндә, хундәни э виләјәт Ростов на Дону, э шәһәр Новочеркасски Гидротехнически института.

Э 1968 мүн сал Антон э кифләт хушдәрәвоз оморәни әри зивисдә э шәһәр Баку, дарафдәни э кор э (мясокомбинат) комбинат кушди э корһој хунәвокундәји вә ремонт сохдәји, тәјтә 1987 мүн сал кор сохдәни.

Кәләји кук Антон 1988 мүн сал вахтсүз мәнүһо бирәји дәрд-фикүрү амбар бисдо, эз куку мундиһо һәјилһоровоз э Исроил күчмүш бисдо, э һәилһо, нәвәһој хушдәрәвоз, 1990 мүн сал э Израил омо. Зухун иврити

нәданүсдәји у ә сәнәһәт хүшдә кор нәста сохдә, нә дәниширә у әз зиндәжуни пәс нәсә мундә. 1991-мүн сал әри нәвәј хүшдә тәфилин шори сохдәки әри әну јә мәһәни нүвүсдә “Вәтән һәјили“ урә хонондә Јусиф бен Јохај ә хубә сәс хүшдәрәвоз хундәки һәммәрә хош омо вә ә һәрчикә и мәһәни лов бисдо, ә уно киро шоир бирәји Антон әзинчо сәркүрдә вә урә руһламиш сохдә.

Талант инсон әз худоини нә дәниширә ә у, ә чүрбәчүрә рәһһоровоз күрдләмиш бирә, гисмәт талантлүјә одомијо. Омо урәш нәсә бирә данүсдә зиндәгуни чүһо мијоругә ә сәр инсонһо.

Антон әз 1996-мүн сл бәгдә сәркүрдәни нүвүсдәрә. Ә шоири Антон фикир дорәни хонондә вә композитор ән Азәрбајчан Шамил Мустафаев вихдәни јәки әз данандәјә хонондәһојму Јусиф бен Јохаә, комики и мәһәниһорә ә кәлә һәвәсовоз вә ә рача сәсәвоз, һәм әзун дәдәји, һәм әзун Азәрбајчани хундәни ә һәрәј халг иму.

1999-мүн сал вәдироморәни вә зу бәхш бирәни каситә вә диск дәстәј (музика ән Шамил Мустафаев хонондә Јусиф бен Јохај вә кофһо ән Антон Агарунов).

У каситоһо вә дискһорә куш дошдәнүт ә Азәрбајчан, ә Россия, ә США, Канада, Германија, Австрија вә Исроил. Әз узкә хорикәһо оморәни коғозһо дискһо вә кассетоһорә зијод сохүд куфдирә 2001-мүн сал Антон нүвүсдә вә рәһо дорәни ә шәһәр Москва китоб “Вәтән һәјилимә“ нә кассетә “Вәтән һәјилимә“ әз әрки 1000 тираж ә кассетә вәриһо кофһ ән Антон Агарунов, хүндәкор вә композитор Шамил Мустафаев (Азәрбајчанини, әзуһун јәһуди гафгази хүндә). Ә нүвүсдә шејрһо вә мәһәниһој хүшдә шоир Антон тәһәриф дорәни Азәрбајчана, мәскән һәјили хүшдәрә — Гүбәрә, тәбијәт әну кәзәлә хорирә, тәмизә әвир доғиһорә, сәрин һисдиһо, нүгрәјә овој билогһорә, вәрфлүјә кәкүл шох доғә.

Нүвүсдә шејрһој вә мәһәниһој Антон сәхд бәнди ә һәзизә хори, бәбәһо кәләбәбәһојму. Ә Вәтән иму Исроил.

Ә 20-үм март 2002-мүн сал Антон Агарунов ә дәстәј ән шоирһој ән Исроил гәбул бири.

Ә март 2002-мүн сал Антон Агарунов ә дәстәј шоирһој Азәрбајчан гәбул бири.

Ә әввәли китоб нүвүсдәбүрүмһорә хуно шоир Антон һәлә човони у әз шејр, нүвүсдәј хүшдә чиро нәсә бирә, әри хубә шејрһо, мәһәниһо вә широсһо нүвүсдә, әдәј фикирһо сохдә. Вә әзин бәгдәјкәш нүвүсүһо шејрһој хүшдәрәвоз дүл халг имурә шор мисоху.

Петр(Хаим) Агарунов

“ИМИСАЛ Э ИНЧОИМ . САЛИКЭ Э ХОРИ БЭБЭНО”

И гэдүшиє кофхоји эз ҳәјили дәри э куш һәммә јәһудиһо. Чунки и кәлә војкәј эн һәммә бу.

И кәлә нијәт, бәгдәвој чәнд сад-салһо э сәрбәһәм омориһо вә иму э јә кәлә һәвәсәвоз зиһисдәнимһо субути эн и кори.

Һәлбәтки, мәһлүм һисдијорә хуно и гәдимијә Вәтән әри тазадан э сәр бәһәм оморә, амбара хунһо тији бири вә амбара чунһо э гурбуни рафди.

Иму — јәһудиһој доги, эз дәдәј бирәјмһо, зивисдәјмһо, хундәјмһо, Вәтәнәш эз јор нәсә вәдәшәндәним. һәмишә иму э јә кәлә мүһбәтәвоз, һәсрәтовоз хори ҳәјилимурә э јор овурдәним.

Оммо и һәјсәһәт э дәс гүрдәјтһо китобә вә э унчо нүвүсдә омориһо мәһәнијо, гәзәлһо эз товнәј таза Вәтән, эз товнәј әни гәдимијә хори бәбә-кәләбә-бәһојмуни.

Чүтам нүвүсдәмкә, урә ҳәзизә хундәкорһојму ГИМӘТ МҮДҮТ.

Әхири и 25 салһо әри зиһисдә ә хори Исроил, оморәтһо әз чүрбәчүр чикәһо амбара јәһудиһој гафгази әз Азәрбајчан, әз Догусту, әз Чәчән, вә Кабардин-болгарија оморәкорһо әдәт кор сохдә, зәһмәт кәширә, ә салдаты гулуг сохдә, әдәт хундә вә һөкүмәтә кәрәк һисдијо сәнәһәтһо вәкүрдә.

Әз 1975-чүмүн сал тә имбуруз ә хори бәбәһо әри зүвүсдә 120.000 зәвәртә јәһудиһој гафгазы омори.

Әјә кофовоз и таза зиндәкунирә әз дүли чуни гәбул сохдәт вә һәммәј гуввот хушдәрә вонорәнүт әри өлкәј јәһудијо рач, дијәш мүһкәм, дијәш дәвләтлү бирә.

Куфдирәнүт дәвләтмәнди һәр өлкә ә сә чиһо бәнди, савадллуји халгү, култура вә искуствојү. Ирә ә фикир вәкүрдә әри зүвүсдә оморәтһо ә хори бәбәһо, вә әјинчош әз дәдәј бирәтһо һәјилһојму кәми јә 1100 һәјилһој јәһудиһој гафгазыму ә институтһо, универиститһо вә чүрбәчүр зәвәртә хундәјиһо әдәт хундә.

Нәдәниширә ә и имбурузинә чәтинә вәхд, Вәтән әз тараф биинсофә террористһо човонһојму ә гәлхәнд Вәтән поисдәт. Әјә кәлә һәвәсовоз рафданүт әри гулуг сохдә ә чәркәј гәлхәнди ләшкәрһој Исроил.

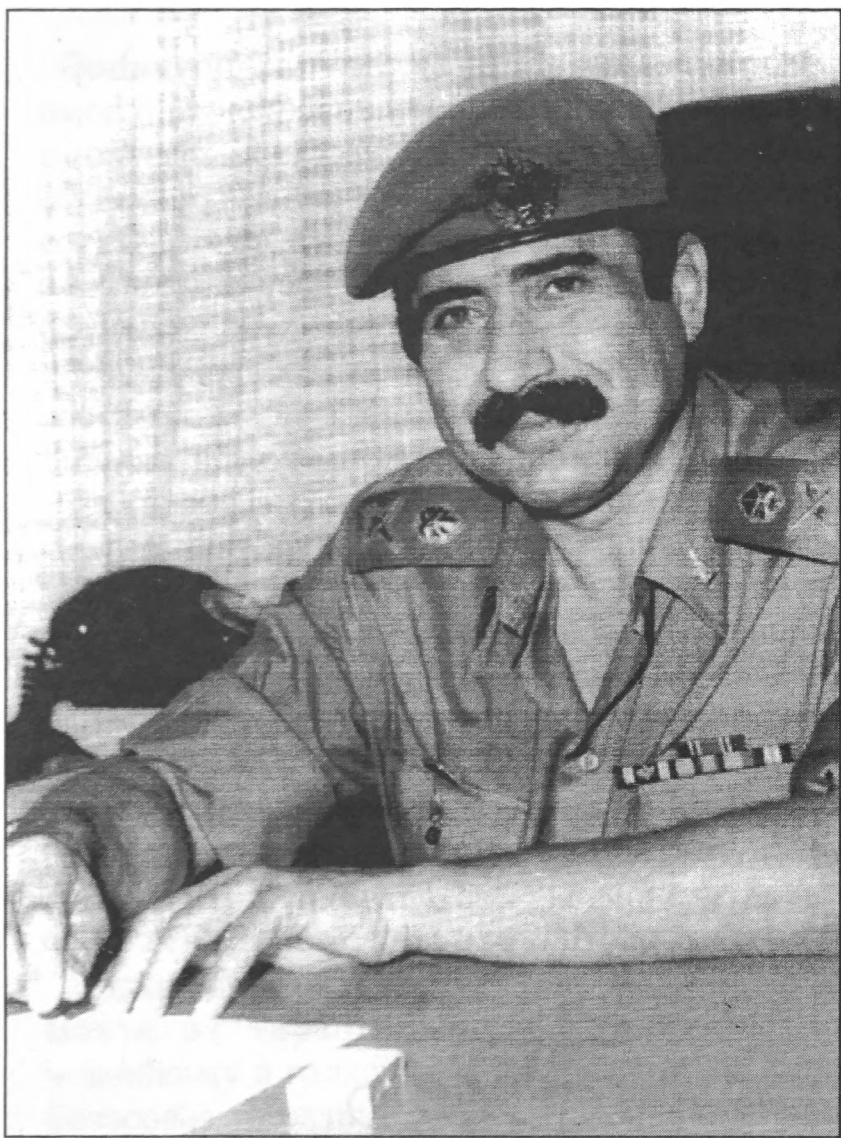
Эгәриш эни чәнд салһо эз јәһудиһој гафгазымуш генерал, офицерһо, летчикһо, танкистһо вә гејриһо вәдиромори, һәммәј әнуһо ә јәкәлә војкәрәвоз гуллуг сохдәнүт вә бурбундәнүт икиди хушдәрә. Әзу һәјиликәһој үзкә јәһудијо пәс нәсә мундәнүт.

Әлбәтки дәһво куфдирәнүтһорә хуно үлүмсүз (нәмүрдә) нәсә бирә, мә мидам куфдирәки ә әхири и дү дәһво эз човонһому ә һәммә јәһудијој Исроиловоз ә дүшмә хубә зәрбә зәрә, әри халг нә хори Исроилә (Вәтәнә) эз дүшмәһо дошдә чун хушдәрә гурбуни дорәт. Әзуһо јәки Генерал Егутил Одом, салдатһо Мишиев Илил бен Јохај, Гудинский Абрам бен Лево, Мишиев Мардахај бен Сәви, Иосифов Симон бен Пајанда.

Худој һилом уһорә ә һәммә мүрдә салдатој Исроиловоз борухој кинәһидим сохо.

Уһо һич мәһәл әз јор иму нивадаров.

Генерал Жагутил Одом

Мишијев нилил бен Јохај

НИВАДАРАЈТ ЭЗ ЈОР

Эри Вэтэн, чунэ гурбу доријо,
Һэзизэ кукһој эн Вэтэнмэ ишму,
Дэмундэјт һэмишэ ишму э дүлһо
Нивадарајт, эз јор, эз хэјол иму.

Хокһо-сэнghој Вэтэн кирист әришму,
Халг шивән зә, сәр куфт, шәв-руз әришму.
Мәрдә хуно чунэ гурбу дорәнки,
Вэтән сијәји вокунд у руз әришму.

Нижәт бәбә-дәдәј домунд э дүлһо,
Шәв-руз һәрси бисдо, чумһој дәдәјоһ.
Эз һилом рафдашму кәлә дәрд бисдо,
Хәһәрһо-бирорһо нимә чун бисдо.

Ә дәс Антон дәри һэмишә гәләм
Һиломә нист, Вэтәнә истијо гәм
Икидһо нәс мүрдә, данит һич мәһәл,
Худо, тү сох, әри и дәрдһо мәлһәм.

ДОРИМ ҺИЛОМӘ

Ә дүл јара дәри ән бәһзи дәдәјһо,
Чәнд-чәнд војкә домунди ә сәр синәһо,
Чуму Һәрслү мундиһо Һәрус-духдәрһо,
Бијојт и Һиломә дорим ә јәки,
Дәсә ә дәшо дим, сохим шолуми.

Әз Һилом әдәјм шинрә хәрәбә сәшо,
Һәчи гиргин мәвино дијә һич халғһо.
Бил нәјов ә Һилом дијә сәс ән тупһо,
Бијојт и Һиломә дорим ә јәки,
Дәсә ә дәшо дим, сохим шолуми.

Кирошдә дәҫвоһорә ки винирикә,
Ә дәшој хүшдәрәвоз јара бәсдикә,
Чум коми хәһәр-бирор ә рәһ мундикә,
Бијојт и Һиломә дорим ә јәки,
Дәсә ә дәшо дим, сохим шолуми.

Һәр вахт бошим меһрибон, сохим шолуми,
Әји Һилом милләтһо сохут һә дусти,
Бил јәки бу, христијан, ислам, јәһуди,
Бијојт и Һиломә дорим ә јәки,
Дәсә ә дәсһо дим, сохим шолуми.

Әри Һәилһо нәнүј хуну дәдәјһо,
Әрәһо нә дәмуну чумһој Һәрүсһо,
Зивим әји Һилом јә инсонә хуно,
Бијојт и Һиломә дорим ә јәки,
Дәсә ә дәсһо дим, сохим шолуми.

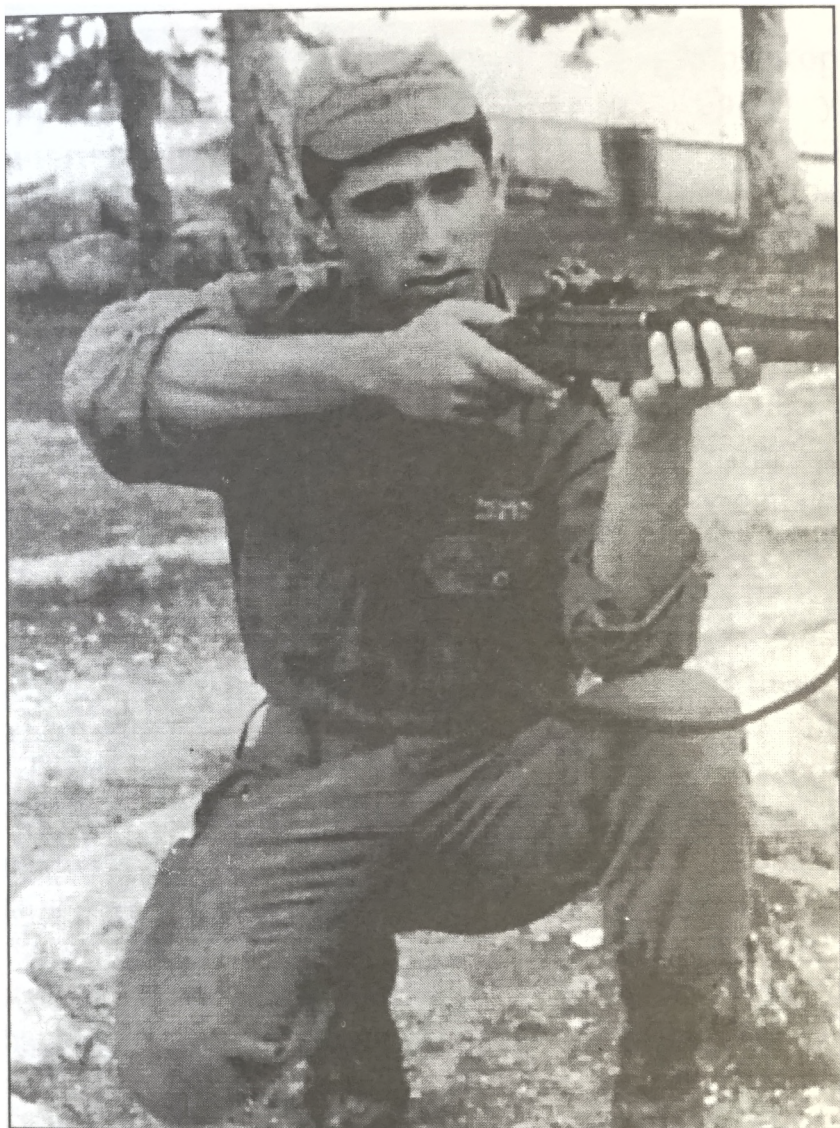

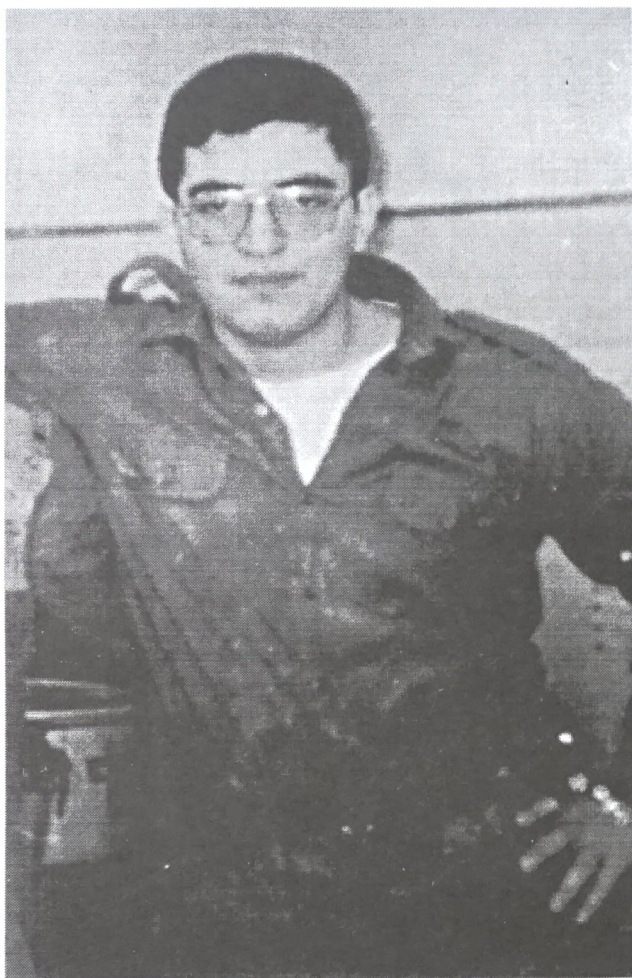
Гудинский Авроном бен Лјова

Мишијев Мардахај бен Сэви

Иосифов Симон бен Појанда

Э 4 феврал 1997 мүн сал эри кэрэклүжэ гэдэгэрэ (особый поручини) эри эчикэ орудэ рафдэнки э новожи дү вертолут эјэки вэхурдэ э һэрдү вертолутһо дэбуһо салдато нэ кук гафгазымуш Пејсахов Виталий бен Лазариш э уһоровоз борухо кинэңидим бирэ.

Јәһудиһој гафгази атадан-бободан дин кирдокор бирәт, оммо ә хори бәбәһо оморә бәгдә у динкирһош дијәш зијод бири. Амбара халг әз тиро-тәфилош хундә нәс пәс мундәнүт. Амбара кукһој јәһудијоһој гафгази ә ешувоһо (религиозная школә) хундәт вә әдәт хундә.

Јәкәм халг гафгазиму ә Исроил нә оморәткәш әри зүвүсдә, бәҗизи кукһој гафгазиму әчә зүвүсдүтдкәш, дул һошү ә хори бәбәһоји.

Ә һөкүмәт Исроил вә ә халг јәһудиһој гафгази әз дәсүшү вороморә гәдәр күмәки сохдәнүт.

Ә инчо мәрә воисдә ә јә кәлә һөрмәтовоз јә чәнд нумһо күрүм. Ә шәһәр Москва зүвүсдәнијо бирор иму Телман бен Мардан Исмаилов әз хәрч хүшдә ә Исроил ә шәһәр Акко јә нимаз вокунди. И нимаз әз архитиктуру вә әз рачијү ә Исроил јәкүмүни (Нимаз ә рәһбәр јәти раби Јовдо Јәкубововоз вокундә омори) һәммин Нимаз әнум бәбәј Телман, нимаз Мардан бен Донил норә омори. Амбардаки халг гафгазијојму нә әз Россијәш оморәтһо јәһудиһо тироһорә ә хәтт тиројирәвоз нәсданүт хундә куфдирә, Телман бен Мардан тирој “Сидурә” ә һәрфһој урусирәвоз пичәт зәри, јә чәнд озор әҗәрәј халг лов бири. Сидур әнум бәбәј Телман “Сидур Борух Мардахәј” нүвүсдә омори. Ә нимаз Борух Мардахәј кук гафгазиму әзу хубә данандалүјә рабиһој Исроил комики һисоб бирәни чоһилә раби

Јанив бен Рахамим Нафталиев, Раби Јанив э элхан нимаз поисди, чударз кэрэкикэ э лојыги дин кэро гуллуг чэһмэтэ эдэј воровундэ.

Телман бен Мардан Исмаилов и саһэтиш, чуму эсэр нимаз вэри, эз дэсү ворморэ кумэкирэ э нимаз вэ э халг Исроил эдэј сохдэ.

Јэ вэхд э соги хүшдэ Талхум бен һилил Гүршүмов э Исроил э кэшд оморэнки, хүшдэрэ коф дорэбу ки, э шэһэр Тирэ јэ Нимаз мэкуну эз хэрч хүшдэ. У моноһо кинэһидим кэрдо, у моноһо бирэнкэ, кукһоју Заур нэ Ариф вэсијјэт бэбэј хүшдэрэ эдэт эчикэ орудэ, э шэһэр тирэ э рэһбэрјэти раби Јовдо Јакубововоз эдэј вокундэ оморэ нимаз Талхум урэш куфдирэ кэрэки ки, и дү бирорһо эдэт амбар кумэки сохдэ эри литературај вэ културэј јэһудиһој гафгазимурэ зијод бирэји.

Куфдурумһорэ хуно э Исроил эри зүвүсдэ омориһо эз хори Совет һөкүмэти амбардэки халг јэһудиһо тироһорэ э хэтт тироирэвоз нэсданүт хундэ куфдирэ, һөрмэтлүјэ кук гафгазыму Мардахај (Морик) бен Аврум Мишиев эз хэрч чиб хүшдэ тирој Довидэ Милихэ, “Теһилим тэһила ледавид“ вэ тирој сидураш комики һэр руз хундэ оморэни э нимаз, эз һэрфој тироји э һэрфој урусировоз пичэт сохди вэ энум бэбэј хүшдэ “Аврум бен Ошир“ нүвүсдэ омори. Худо борухо кинэһидим сохо э бирор иму Аврум.

Халг иму э кэлэ һэсонтирэвоз хундэнүт и тироһорэ. Морик бен Аврум јәкикэ эзу мәһлүмлијә издателһој Исроил печәт зәри эз хәрч чиб хүшдә јә хубә китоб “Пути возвращения“ комики нүвүсди јәки эз хубә данандалүјә јәһуди гафгазыму Одом Давидов.

Э Австра зүвүсдәнијо кук гафгазыму Јакубов Әмил (Александр) э шәһәр Сдерот эз хәрч чиб хүшдә јә хубә нимаз вокунди вә әсәр бәһәм оруди.

Кими кукһој јәһудиһој гафгазымуш э Исроил зүвүсдәнүтһо, э кумәки чәһмәтәвоз хубә кәрәк истиһо корһо сохдәнүт әри халг.

Э шәһәр Мигдалајим э рәһбәрјәти Јаша Гуршумовоз эз хәрч чәһмәт јә хубә дү мәртәбәли нимаз вокундәт, э шәһәр Кирјат-Јам э кумәки Әрил бен Рувиновоз јә нимаз дуз сохдәт, э шәһәр Оракивә зәһмәт Симха Иосифова ни имбу эз јор вәдәшәндә, у амбар кумәки хүшдәрә бурбунди тә нимаз вокундә э сәр овурдә. Исәһәт эз тирохуној гафгазыму раби Јовдо бен Шәлмү вә Истоһор бен Зоволурәвоз э гәлхән нимаз поисдәт.

Э шәһәр Бер-Шева эз хәрч чәһмәт јә хубә нимаз вокундәт. Э әчировоз халг гафгазыму э чәтиниһош раст оморәнүткәш эз дәсүшү ворморәниһо гәдәр кумәки хүшдәрә бурбундәнүт.

Халг јәһудиһој гафгазыму чәнд гәдә эзу

јәһудикоһој Исроил кәмиш һисдүткә ә уһо дәниширә амбара кумәкиһо вә амбар религәј вә културәј Исроилә әри пишово бирә амбар фикир дорәнүт.

Мәш—Антон Агарунов ә амбара дустһој мәрәвоз әз дүли-чуни әз худо, әри әмәј әни һәрмәһо әдәм хубә лово хосдә вә кәлә сог боши мәрә куфдирәнүм.

Ә дананимә кәро мәш и икидијој халг мәрә, хошбәхти, зәһмәд хосдәнијој халгмәрә ә шәјрһо, мәһәнијо, гәзәлһој мә нүвүсдәнүм.

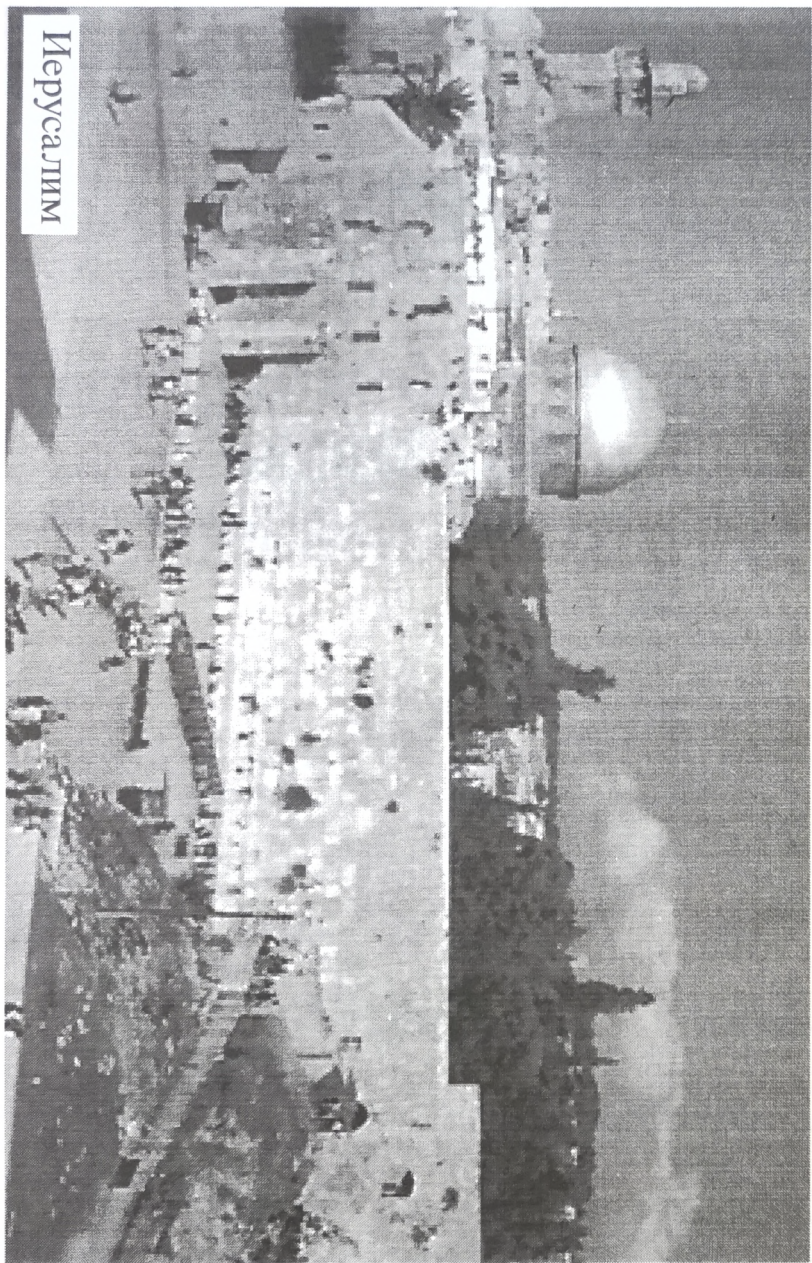

**ШЕЈРНО ВӘ МӘҫӘНИҫО
ӘЗ ТОВУН
ХОРИ БӘБӘҫО**

Иерусалим

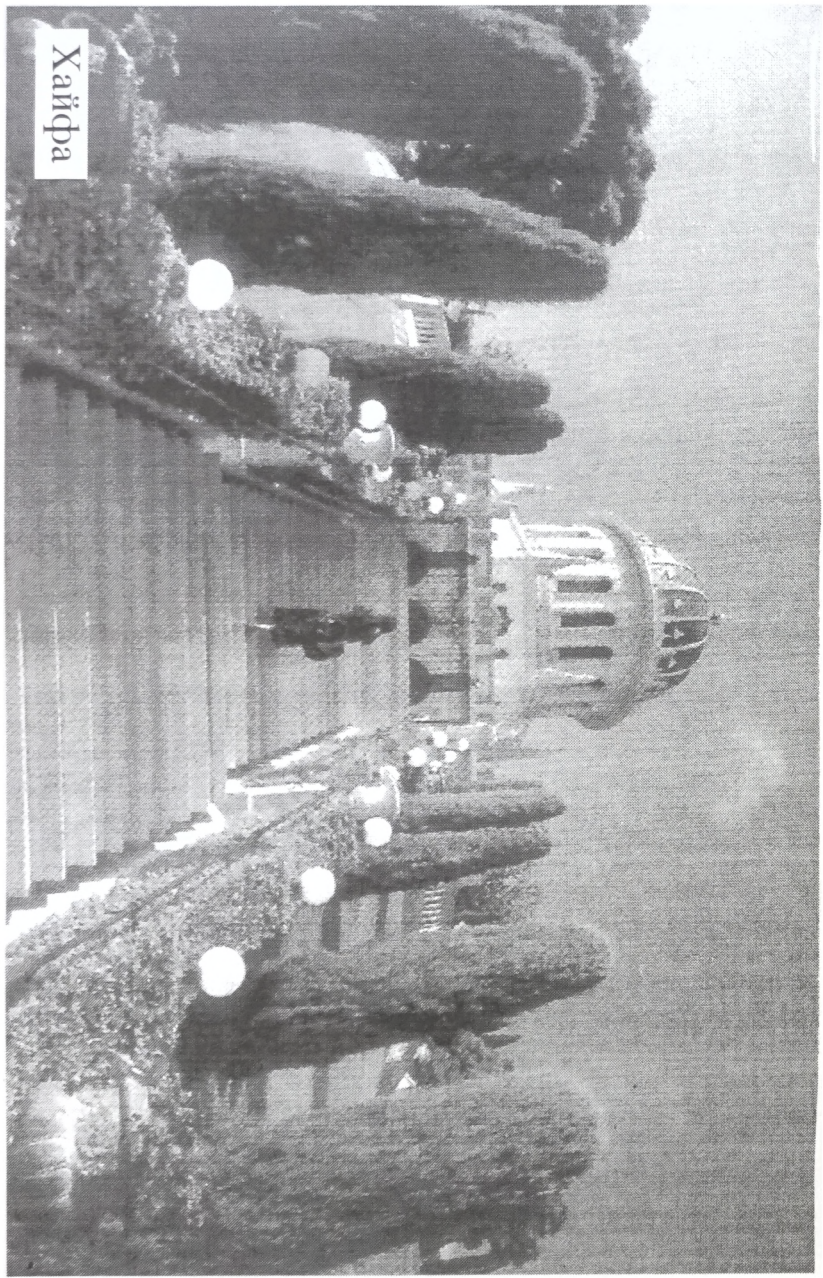

ХУБИҢОЈ ВЭТЭН

Кушдорит, э дустһо, эз Вэтэн кујум,
Э дүл мә чү дәри, әришму кујум.
Һәр тараф эн Вэтэн, күл, гызүл-күли,
Әчә дәнишири хостәј эн дүли.
Ишму хуб дәнишит, э хубә богһо,
Чү амбариш нисди һүндүрә доғһо.
Дәнишит э мәнг, э астараһо,
Чү рачи дорәни э Вэтэн уһо.
Чәһ-чәһ әдәј зәрә, э богһо гушһо,
Ә гәд эн вишәһо, хубә чејронһо.
Рачи Вэтәнмәрә гәдәрү нисди,
Ковләјини инчо һәммә инсонһо.
Чәнд гәдәш кәшдиткәш һиломә ишму,
Нијофит әзини рачијо ишму.
Бијојт дим дәшорә, э дәшој јәки,
Сәхд кирип Вэтәнә, чүтарз кәрәки.

Хайфа

ХУБИҢОЈ ИСРОИЛ

Исаҗәт һисди, бам башга
Хубә ләзәт Исроилә.
Бијојт ә кәшдим, сејр сохим
Шәһәр ән Јоршолајимә.
Әри бијово нәсилһо,
Кәрдо хуб мәзолмәндиһо,
Мувунут Вараистәјә,
И хубиһој Исроилә.
Исроил дан үшүг дорә
Јә мәнгә хуно ә дүнјо,
җилом әдәј ә хәндүсдә
Әз шори әруј инсонһо.
И икиди и хубиһо
Ловиш бири һә ә дүнјо,
Бијојт дәсә дим ә дәшо,
Дорим иму Исроилә.
Һәмә меһрибон бисдокә
Дижәш хош мијов худорә,
Хуб мидору Исроилә
Антоңум шоир халгүм мә,
Мәрәш амбар һәвәс бирә
Дирә хубиһој Исроилә

Хайфа

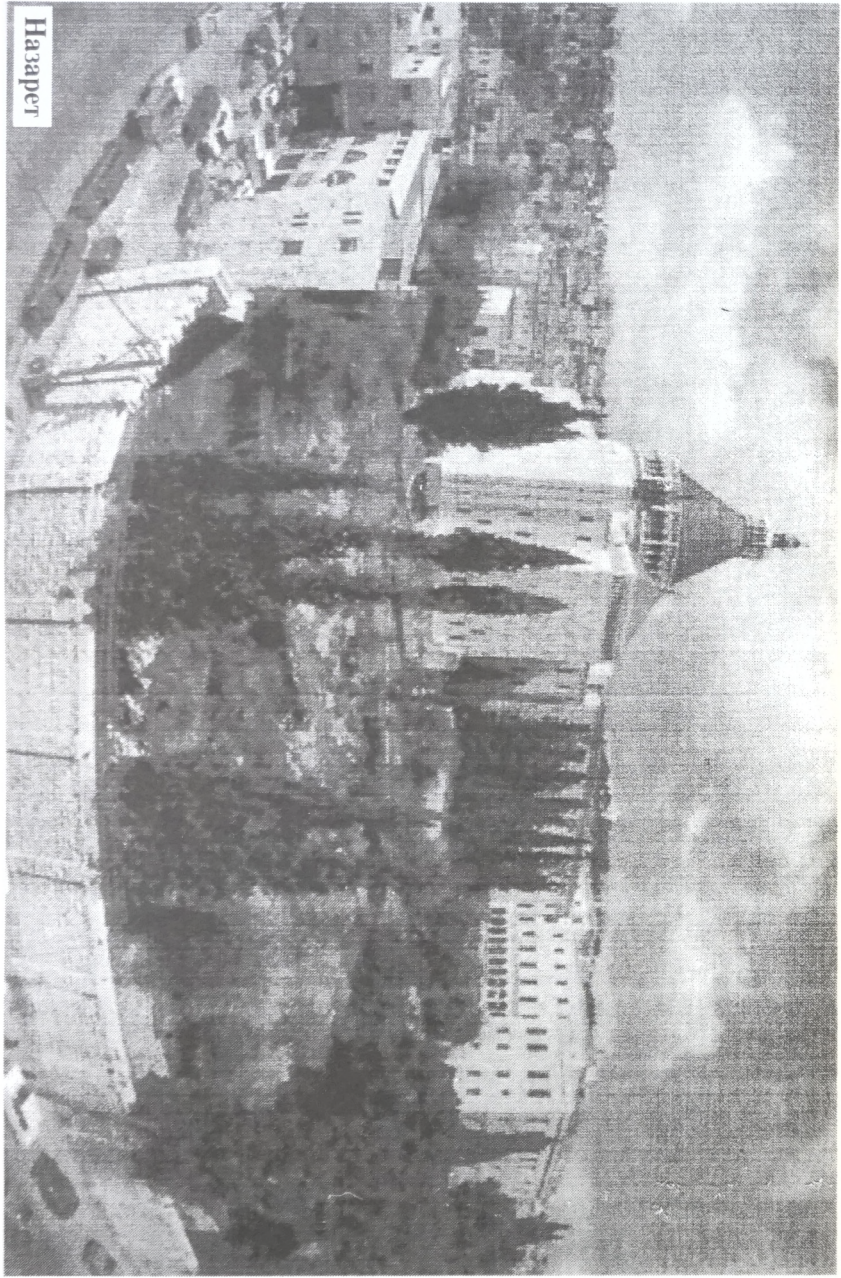

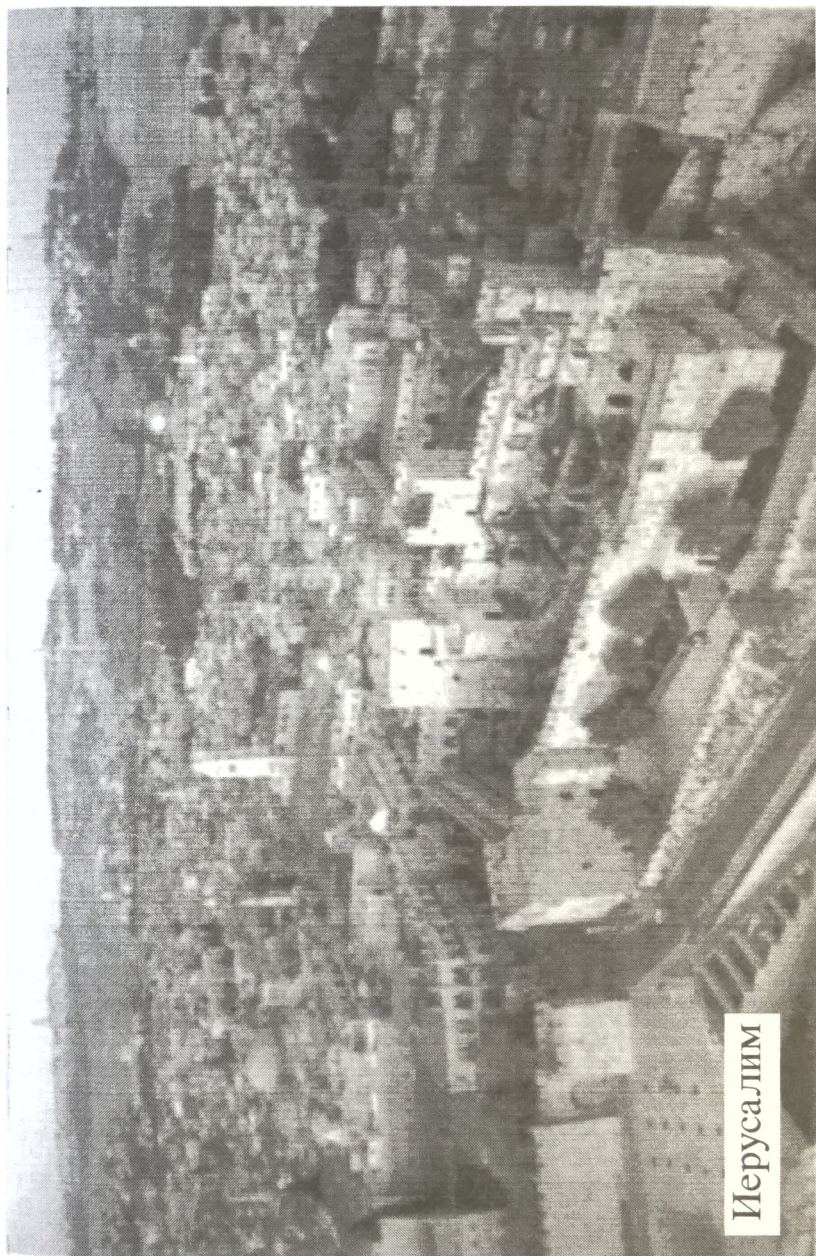

3000 САЛИ ЈОРШОЛАЈМ

Тү шәһәр Довид, шәһәр Шоломо,
һәм һәзизә шәһәрмә Јоршолајм.
Әј шәһәр диндорһо, һәмишә худо,
Түрә борухо сохдә ә рузи сәбо.
Әсәртү сипрә һәләм нә мәнги Довид,
Әдәј үшүг дорә јә мәнгә хуно.
Ә хори нүгрәји, әсәр дог сүрхи,
Вараистәј тү, јә һәрүсә хуно.
Әввәлһо дәбирәј әзир ән појһо,
Түркијә, Ангилјә, һәм Италјанһо,
Оморәт, пој куфдәт ә сәр хоритү,
һич чүро сәр нәкәнд уһо әз сиртү,
Әхирдә сәр зәрүт рафдүт әз јонтү.
Мисрајим, Сирәја, Саудија, Јордан,
Оморут әсәртү һәмикә Судан.
Дормәдогун сохд уһорә кәмә халгтү
Чүнки худо вобу ә зәвәсәр тү.

Harapper

Иерусалим

ТҮ ИСРОИЛ

Тү эз бэбэһојму мундэј,
Ә тарихһо һә домундэј,
Дәһвоһорә һәр вахт бәрдэј,
Тү Исроил, тү Исроил.

Түрә һилом шинохдәни,
Әтү һәмә сәр зәрәни,
Лампоһој тү тов дорәни,
Тү Исроил, тү Исроил.

Хубә рузһо тү овурдэј,
Имурә тү кура сохдэј,
Икидһорә зијод сохдэј
Тү Исроил, тү Исроил.

Хәлгә әгүл, гијмәт дорәј,
Ә чун иму гувот дорәј,
Һәммә хәлгә јәки сохдэј,
Тү Исроил, тү Исроил.

КУК ВЭТЭНҮМ

Һич мәһәлиш дүшмәһојму,
Ә халг иму нидов воров.
Јә куч зәкә ләшкәр иму,
Дүшмәһорә ховиш нијов.
Кушдор и кофһој мәрә тү,
Әј һәзизә Вәтәнмә тү,
Дүл нә тәрсү, салдат түнүм,
Әри тү мә чунә мүдүм,
Сәбәһ ә гәд ән дәһвоһо,
Чәнк мүкүрүм мәрдә хуно,
Дүшә мэдүм ә дүш дүшмә,
Импојум мә филә хуно.

ВЭТЭН ҺИСД МЭРЭ

И Һиломэ мэ һэ кәшдәм,
Эз дог-дэрэ һэ кирошдәм,
Ә Исроил мәскән күрдәм,
Дижә дәрд-гәм нисди мэрэ,
Данки вэтэн һисди мэрэ.

Гоһумһорэ бисдо хәбәр,
Кура бисдо бирор-хәһәр,
Војкәј дүлмэ омо әсәр,
Дижә дәрд-гәм нисди мэрэ,
Данки Вэтэн һисди мэрэ.

Күлә хунһо шәһәрһо һисд,
Икидә кук, духдәрһо һисд,
Хубә, рача чәјронһо һисд,
Дижә дәрд гәм нисди мэрэ,
Данки Вэтэн һисди мэрэ.

Дан, Антонә һә һәз дори,
И рачиһо һәвәс дори,
Нум әнурә шоир нори,
Дижә дәрд-гәм нисди мэрэ,
Данки вэтэн һисди мэрэ.

ИСХАК РАБИН

Рабинэ нич кэс нивэдэшэнү эз јор,
Амбар зәһмэт кәшири, әри халг хүшдә.
Әри һөкумәт Исроилә һәмәл овурдә
У амбара чәнк бәрди, ә чоһили хүшдә.
Әз радовој салдат у јә кенирал бисдо,
Ә гәд әни салһо јә чәнд дәһвоһо бисдо.
Рабин кенирала хуно, ә гәриш дәһво,
Ә дүшмәһоровоз, әлбәјәхә ә бисдо,
Омо јә куләш ә у гисмәтү нә бисдо.
Јә чәндбо у јә чәнд салһо парчојму бисдо,
Әри халг хүшдә һәмишә нумунә бисдо.
У ә һилом чар зә, сохим шолум-шолуми,
Бијојт ә дүшмәһорово бошим шолуми,
Бил ә һилом дијә јәкирәш нәбу дүшмә,
Әз јә хубә дуст нич һәмәл нијов јә дүшмә.
Ә чорум најабир ә “мејдон царһо“
Әввәли коф Рабин шолуми бисдо
Әз гирог јә хоин чуһур, дүшмән чуһурһо
З кулә шәнд, әзу дүдү гисмәт Рабин бисдо
Әһилом чәнд гәдә бисдокә шолуми,
Исхак Рабин һәр вахт ә пишој чумһојмуни.

ЭРИ ВЭТЭНМЭ

Э һилом һисди һөрмәтлү,
У Вәтәнмәни, Вәтәнмә.
Мәһлүми ә һәммә кучу,
У Вәтәнмәни, Вәтәнмә.

Ә дүл инсон ишүг дүһо,
Хуби хоју әри халғһо,
Ә рақһојмәш дәһо хуно,
У Вәтәнмәни, Вәтәнмә.

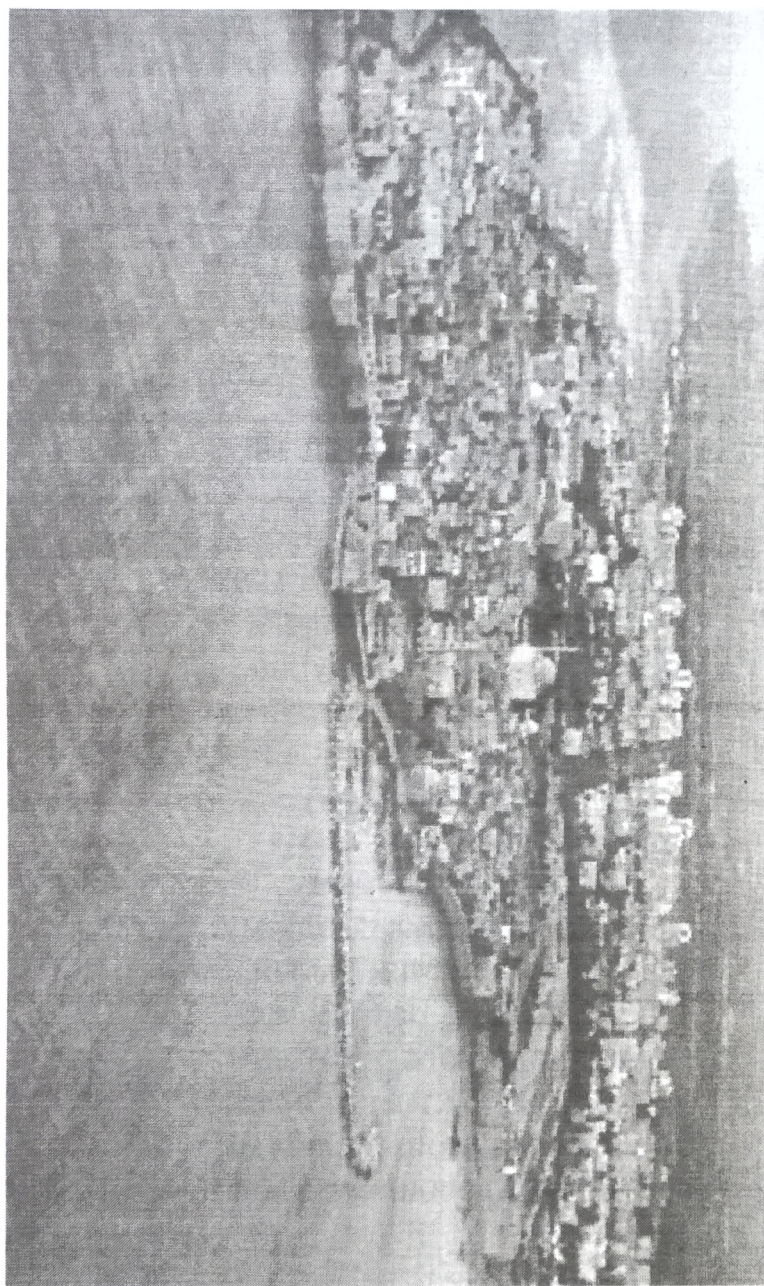
Антон дузи лап кофһој тү,
Хәрәбә руз һич мәхој тү,
Шолуми хој әз худо тү.
Әри Вәтәнмә, әри Вәтәнмә.

ГЭРИБ НҮСДҮМ

Ки куфди гэрибүм мэ,
Эзчэ, бэс эзчэјүм мэ.
Бэлкэ фикирһој мэни,
Бэлкэ хэјолһој мэни,
Эз күчмэ, эз гуввот мэ,
Эдэм орој дэшэндэ,
Эј Вэтэн, эј вэтэн мэ,
Эјон тү бирэнки мэ,
Ки митов кују мэрэ,
Гэрибүм, гэрибүм мэ.
Дэниш э тарих дүнјо,
Эчэји Вэтэн чуһурһо.
Инчо эз дэдэј бири,
Бэбэ кэлэбэбэј мэ,
Имуш балаһој эну,
И Вэтэн һист эниму,
И хори һист эриму,
һэм бэбэ, һэм дэдэјму.
Инчо һэм чикэјмэни,
Инчо һэм Вэтэнмэни,
Ахирки сэһиб Вэтэн,
Бирэм, бил данү һэммэ.
Јэболуг коф гэрибүм,
Эз јор вэдэшэнүм мэ.

ВЭТЭН МЭНИ У ЧЭННЭТ

Э торки добуһо, үшүги хосдә,
Э гомбур добуһо, ковләји хосдә.
Вэтәнә нә халгә хојуһо инсон
Э җилом һәмишә шолуми хосдә.

Винишит чү рачи и дог и дәрә,
Дүлшор сохдәниһо хубә мәнзәрә,
Соғ кәрдо җиломә јарашуг соху,
Э богһо күл кору, чүнү күлһорә.

Эзмә пүрсүрүткә әчәји чәннәт,
Э коми вараисдә, хубә виләјәт?
Мукујум:—воистә данит дузирә,
Шәһәр мә, Вэтән мә, һисди у чәннәт.

ГОЧАМАН ТОРПАГ

Бир заман залымлар талады сәни,
Одлара јандырыб дағытды сәни.
Мин илләр бармаға долады сәни,
Сән нәләр чәкмисән, гочаман торпаг
Бабамын мәскәни, гочаман торпаг.

Бил, сәнә аллаһын јазығы кәлди,
Милләти, Вәтәни, азад еләди.
Кечмишдән бу күнә, нишан галмады,
Антонун Вәтәни, гочаман торпаг
Бабамын мәскәни, гочаман торпаг.

Ширин мејвәләрин, болдур һәр јәрдә,
Инсанлар јарадыр, гурур синәнәдә.
Минләрлә икидләр јашајыр сәндә,
Антонун Вәтәни, гочаман торпаг
Бабамын мәскәни, гочаман торпаг.

Торпағын инсана күч-гүввэт верир,
Инсанлар өлкәјә бол сәрвэт верир,
Адын үрәкләрә ешг мүһбәт верир,
Антонун Вәтәни, гочаман торпаг
Бабамын мәскәни, гочаман торпаг.

Адына дејәрәм, көзәл күлүстан,
Олмусан дилләрдә, сән бөјүк дастан,
Һәр јәрдә јетишир, тәрәвәз, бостан,
Антонун Вәтәни, гочаман торпаг
Бабамын мәскәни, гочаман торпаг.

ВЭТЭНИМ

Хаин дүшмэнлэрин күч көстөрсэ дэ,
Мэн сэни атмарам, атмарам, Вэтэн.
Мэрдин очағында одда јансам да,
Намэрд бағчасында күлмэрэм, Вэтэн

Сэнин пис күнүндэ мэн һеј јанарам,
Сэни дарда көрсэм, ган сызлар јарам.
Мэн сэнсиз күлмэрэм, сэнсиз јазмарам,
Мэн сэнсиз дүнјаны сајмарам, Вэтэн.

Антон ајрылмаз һеч өз Вэтэниндэн
Намэрд инсанларын бэд эмэлиндэн.
Ассалар да мәни дар ағачындан,
Мэн сэни дүшмэнэ сатмарам, Вэтэн.

ХУБ ИМБУ ҺӘММӘ

Вараистә богһо, савза вишәһо,
Сәринә јојлогһо һисд Вәтән мәрә.
Дүлә сәрин сохдә, ширинә овһо,
Палаша дәрјоһо һисд Вәтән мәрә.

Вәтәнмә јә мәнки ә бүтүн дүнјо,
Амбар һисди сәрү һүндүрә доғһо.
Ҷејронү, маралү, ә гәриш богһо,
Чү хубиһо һисди и Вәтән мәрә.

Әдәм шори сохдә, кук Вәтәнүм мә,
Һәјрунум әри у рачиһојү мә.
Ә Вәтән һәмишә бијо сәр зәнүм,
Бијовһо рузһој халг хуб имбу һәммә.

МИҶИД ОМОРИ

Дэнишит һәр тараф, Вэтэн имурэ,
Һовојуш тәмизи дүлһорэ хуно.
Эз шори дүлһорэ әдәј һәз дорэ,
У палаша овһој дәрјорэ хуно.

Вэтэн вараисти, ә күлһоровоз,
Ә богһо-богчәһо бүлбүлһо хундә.
Халг иму һәмишә, шорэ дүләвоз,
Эз шори һәр рузһо мәҶәни хундә.

Ә Ҷилом әзини шори нәбири,
Дан и хубиһорэ лап гәдәр нисти.
Вэтэн ухшәш зәрә, ә мәнк-астара,
Рузһојму әзјәки зијодтә һисди.

Нисону ә доғһо күлһо лов бирә,
Ә-и хубә миҶид, һәммә шор бирә.
Тәхүл нә мејвәјү лап зијод бирә,
Халгиму миҶидһо дијәш шор бирә.

Нисону эн хубэ миҗид имуни,
Эз Миши эриму јәдикор мунди.
Вэтәниш нә хори, һәммә әнимуни,
Шор бошит, ә дустһо, миҗид омори.

ТЕРРОРИСТhО

Вэссит, эј хунхурэ террористhо,
Э хубирэвоз, дэс кэнит эз иму.
Эрчү, беңовунэ, инсонhорэ,
Күшдэнит халгэ, һэр рузhо ишму.

Эхирдэ, э-јэ бомбэрэ хуно,
Лов имбу, у пэхилэ дүл ишму.
Микирисид, бэгдэ эз дэс иму,
Хилос нимбу, мурдала чун ишму.

Лэшкэр иму һэ јэ догэ хуно,
Һэр вахдиш, поисди э пишошму,
Хун ишму, тэјтэ, тији нэбири,
Бијојит, динч нишит э чикэшму.

Худо јобо ишмурэ зулм мүдү,
Мимирит, амбариш дур никэшү.
Бэгдэ, һэ имбу хубэ шолуми,
Дијэш лап хубтэ мизивим иму.

РАЧА КҮЛМӘ

Гызылкул-гызылкул, әј хубә күлмә,
Јарашуг богһоји тү рача күлмә.
Һәр сәбәһ ворвори имбәру түрә,
Хосдәни инсонһо әз дүли түрә.

Бүј тү, ә лов бири ә чул ә чәмән,
Тој тү, нидов бу һич вахдиш јасәмән,
Түни шох күлһо әј гызыл күлмә,
И хубә ранкој тү тов дорә күлмә.

Тү әри Вәтәнмә јарашүгюни,
Түрә дирә чумһо лап үшүглүни.
Виниш һәммә гушһо, ошуги әтү,
Һә әдәт чәрх хурдә, ә чор тарафтү.

Гушһо әтү чударз бирәткә ошуг,
Мәш ә рачи Вәтән, бирәм јә ошуг.
Сәвқимәш Вәтәни, ешгмәш Вәтәни,
Чунмә нә чикәрмәш, һәммә Вәтәни.

нич түсүз богһорә, ләзәтү нисди,
Дан и рачиһој түрә, гимәтү нисди,
Җоф сох, бијо әзувун, ој рача күлмә,
Әри чүнтүни јор, сәрсони дүлмә.

**ШЕЈРНО ВӘ МӘҫӘНИҫО
ӘЗ ТОВУН
ВӘТӘН ҲӘЈИЛИ**

АЗЭРБАЈЧАНЫМ

Ким кэзэрсэ, вэтэниндэн аралы,
Кэзэр көрэр, өзкә халғын һалыны.
Гәлби сыхар, үрәк олар јаралы,
Дәјәрки, јахшыдыр, Азәрбајчаным,
Доғрудан - гәшәнкдир Азәрбајчаным.

Вэтэнин һәр јаны күлдүр, чичәкдир,
Бу бөјүк дүнјада инанки, тәкдир.
Рәнк-бәрәнк күлләри билки гәшәкдир,
Сәмәдин вэтәни, Азәрбајчаным,
Сәнә гурбан олсун бу әзиз, чаным.

Јахшы бахын, башы гарлы дағлара,
Һәр вахт јашыл муған, ширван чөлләрә
Ширин дадлы, мејвә долу бағлара
Рәсулун вэтәни Азәрбајчаным,
Сәнә гурбан олсун бу әзиз, чаным.

Бизим Азәрбајчан күнәшә бәнзәр,
Бағында мараллар, чејранлар кэзәр.
Көлүндә ләззәтли балыглар үзәр,
Анарын вэтәни Азәрбајчаным,
Сәнә гурбан олсун бу әзиз, чаным.

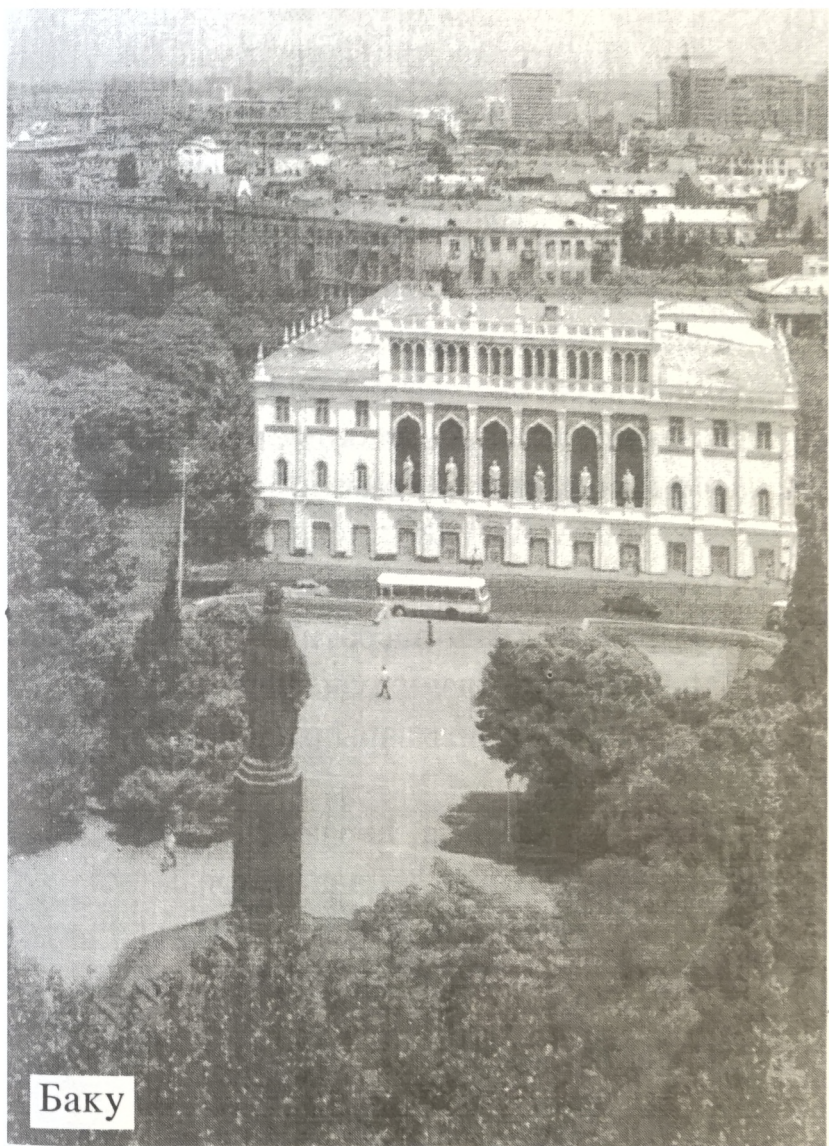
Шаирлэр јетирмиш сәнин торпағын,
Дилләрдә әзбәрдир һәр бир ојлағын.
Солмајачаг һеч вахт салдығын, бағын
Шаирләр вәтәни, Азәрбајчаным,
Сизә гурбан олсун бу әзиз чаным.

Шаир Антон дејир, нә бәхтијарсан!
Мәним үрәјимдә, һәр заман варсан.
Көзәлсән, гәшәнксән, лап илк баһарсан,
Көзәлләр вәтәни, Азәрбајчаным,
Сизә гурбан олсун бу әзиз чаным.

Баку

Баку

АНА ВЭТЭНИМ

Симон Борисович Ихијилов
Исраилдэ гонаг оларкэн

Ана вэтэндэн кэлмиш эзиз гонаг,
Кедэндэ вэтэнэ саламлар апар.
Кэздијим јерлэрэ, эзиз достлара,
Гочаман торпагдан саламлар апар.

Олмушам вэтэндэн, елимдэн узаг,
Чэкирэм вэтэнин һэсрэтини мэн.
Бағ-бағчадыр бизим гочаман торпог,
Јенэ чэкирэм интызарыны мэн.

Сэнсиз јашасам да, һарда олсам да,
Сэндэ бөјүмүшәм, ај ана Вэтэн.
Сэнин торпағынын гуввэтилә мэн,
Һәр вахт бој атмышам синэндэ, Вэтэн.

Мән чох узағларда олсам да, инан,
Мәним үрәжимдә шаһлар шаһысан.
Әзәлдән бағлыјам сәнә үрәкдән,
Вурғунам сәнин көзәллијинә мән.

Ағаран сачыма бахмајын белә,
Үрәжимдә вәтән ешги вар һәлә.
Бәзән хәјалымын далғаларында,
Кәзирәм Азәри торпағыны мән.

КӨЗЛДИР ВЭТЭН

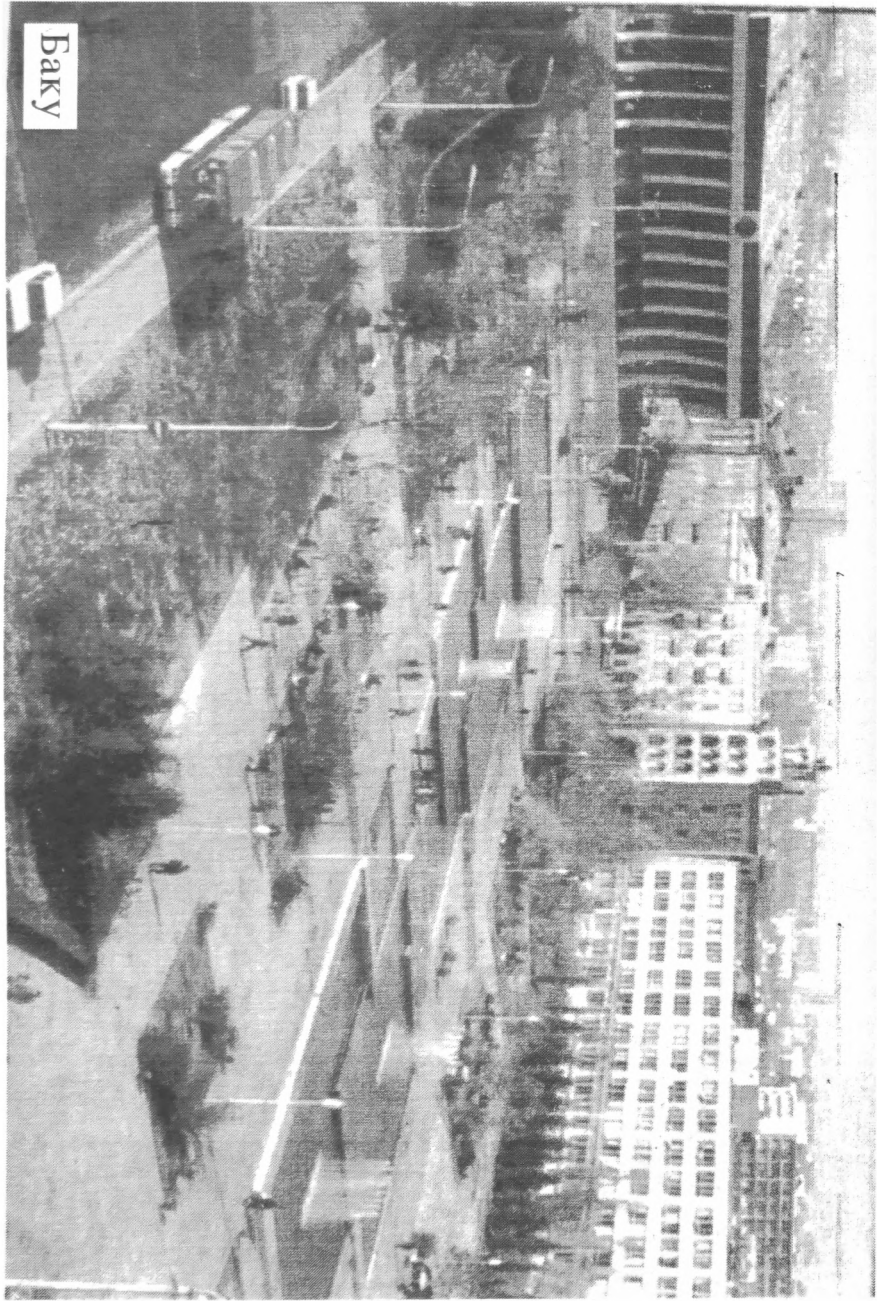
Сэнсэн мәним көзәлим,
Язан ше'рим гәзәлим.
Чыхмазсан һеч вахт јаддан,
Үрәкләрдә сән дастан.
Көзәл шәһәрләрин вар,
Икид өвладларын вар.
Чохдур мејвәли бағлар,
Вардыр сәрин булағлар.
Нечә-нечә чајларын,
Чохдур уча дағларын.
Нефтин, газ, јатағларын,
Мәшһур ады хәзәрин.
Аллаһ вериб бизә пај,
Һеч кәс олмаз сәнә тај
Сән бизә јарашығсан,
Халгыма јарашырсан.

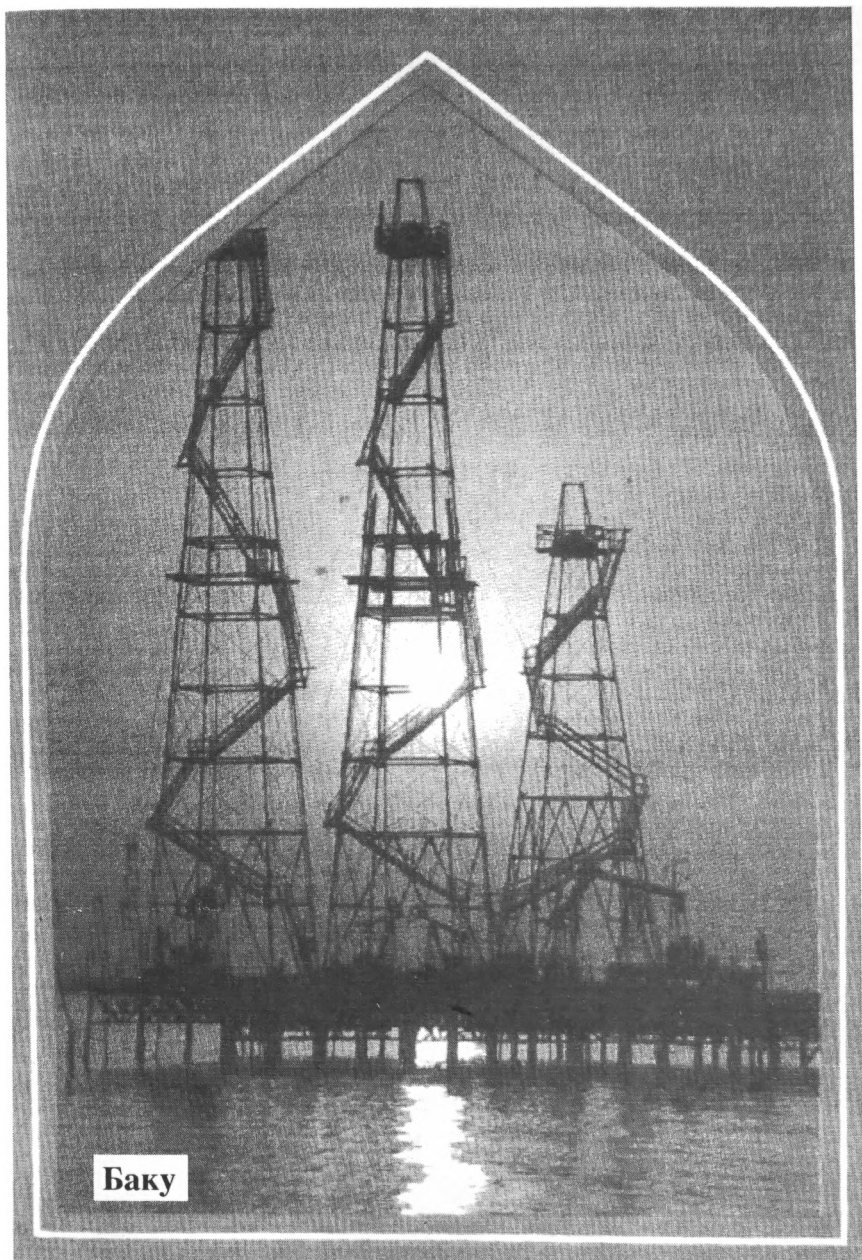

Ашығам, бил, мән сәнә,
Үрәжим бағлыдыр сәнә.
Әрзи версәләр мәнә,
Дәјишмәрәм мән сәнә.
Синәндә бој атмышам,
Әлли јаша чатмышам
Сән мин-мин илләр јаша,
Дунја етсин тамаша.

Baky

Баку

КУРУНД БИСДО ДУЛҺО

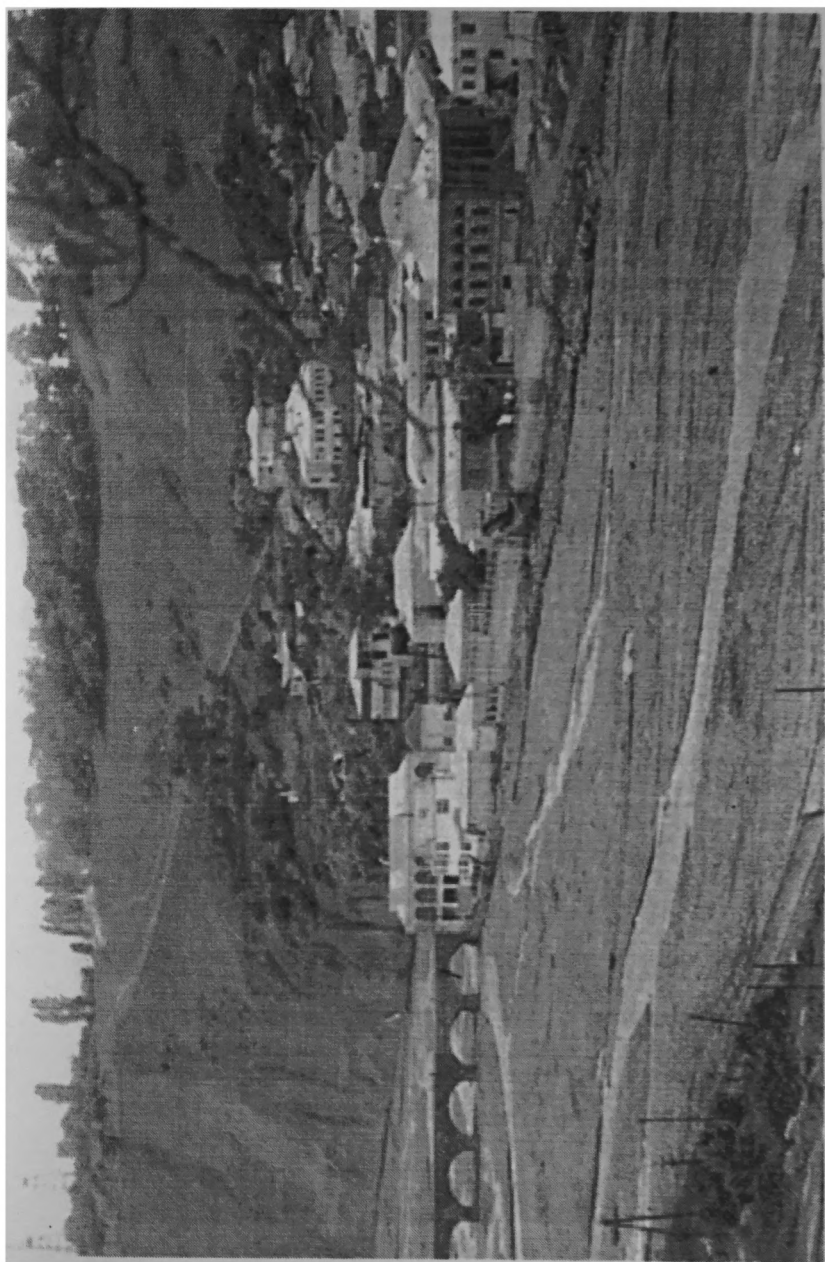
Мәһ нојабири, јә хиникијә руз,
Әдәјм чиро бирә иму әз Баку.
Булутһо сип-сијә, дәкүрдәјә руз,
Чүдарз чиро бошим иму әз Баку.

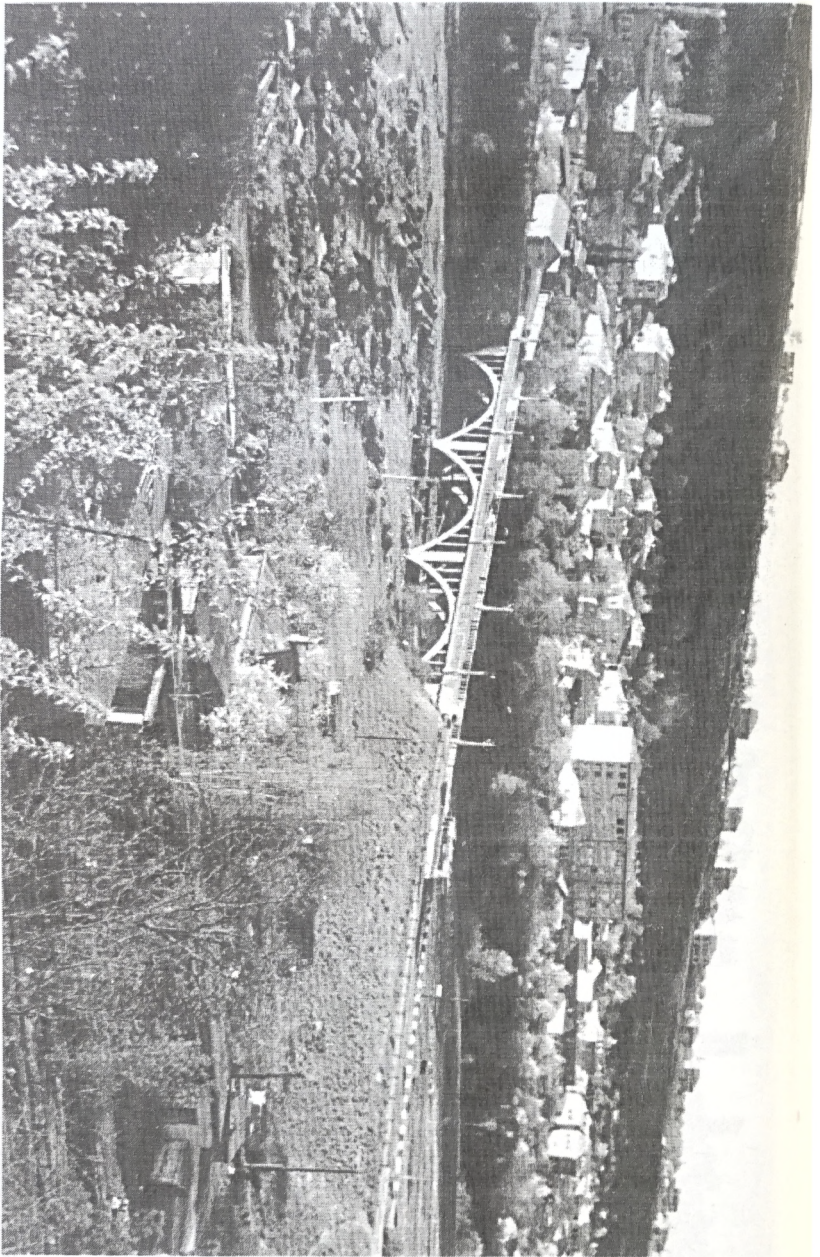
Вәкизол ән Баку одоми пури,
Әдәт әз дү јәки һололбо хосдә.
Дүлмәш ә данки дәрд-фикир пури
Дустһојмә әјәки әдәт коф сохдә.

Виниш ә һәрсовоз, пур бири чумһо,
Данидки һәј сәһәт мүкүрсү уһо.
Инкәдә, әбугоз, насда кујут коф,
Појисдәјм һәммәјму һәјилә хуно.

Әз иму чәтинбу халг бошут чиро,
Гәлә ә гәл дори һәммә гоһумһо.
Нәс бирәнүт чиро уһо әз јәки,
Чүдарз чиро бошут әз иму дустһо.

Вәтән һәјилимә шәһәрмә Гүбә,
һәчәл һишдкә мәрә мијом әјон тү.
Чәнд гәдә вәхдһоји чиро бирәмкәш,
Дүл һәммәјму һисди, кәнә әјон тү.

ГҮБЭЈМЭ

Нивадарај эз јор, һәм эз хәјолмә,
Ә күллү-чичәкли шәһәр, Гүбәј мә.
Рузһој һәјилимә кирошди әтү,
Уһо једикори имбуруз эз тү.
Лап амбар гәрхундум түрә һәлә мә.

Хурдәм нун түрә тәјтә сирәји мә,
Кәшдәм богһој түрә, богчәһој түрә,
Хурдәм эз тәмизә овој билог тү,
Әдүлмә домундәј тәвәсәр дан тү,
Лап амбар гәрхундум түрә һәлә мә.

Гурбунум әри у сәнғһо - хокојтү,
Әри һәминоһо, зумустуһојтү,
Әри у јојлогһо, у гышлогһој тү,
Әз јор нивадарај һич мәһәлиш тү
Лап амбар гәрхундум түрә һәлә мә.

Ингәдә нүвүсдәм эз тү хубиһо,
Әхирдә нуммәрә шдир до халғһо.
Әз икидә кукһо, хубә духдәрһо,
Мүнүвүсүм һәр вахд, соги до худо,
Лап амбар гәрхундум түрә һәлә мә.

Ә ГҮБӘ НИСОНУ

Жә мәнәл иму ә Гүбә,
Пишој нисону оморә,
Гоб-гичогһој ән хунәрә,
Һәммә имбәрд ә никәрә,
Һәрүс—духдәр һәвәсзовоз
Мушушд һолов холинчәрә,
Хок мизә гобһој мисирә,
Ә тәмизә ов никәрә.
Ә чәнд чикә ә хунәһо,
Кор сохдәнбу гәләјчиһо,
Әз сәбәһи тәјтә шәвһо,
Ә вучил импоист зәнһо.
Гәләј мидорут гобһорә,
Һәшданки тов дорә нүгрә.
Кәнә имбәрд ә никәрә,
Мисохд һоголә гопһорә,
Хунәһо һәммә бу хоки,
Гәдһојү күли, килови.
Зәнһо дәшошү бирәһнә,
Һәммәрә күл-килов мизә.
Ә һофтәроровоз зәнһо,
Кор мисохдут ә хунәһо.

Дэс—појушү һә малади,
Һәммә корһо бу ән зәнһо.
Пишој нисонујму јәкәм,
Амбариш нәсә бирә кәрм.
Тәнбәл бүрүтһо мәрдһо,
Мүнүшдүт ә күнч дуворһо.
Әри ә чун вәчирә
Јәкәм әз кәрми офто
Кәндүмәш ә јәки-јәки,
Тәмиз мисохдүт әјәки.
Ордиш мијост бирә һолол,
Ә нисону сохут гогол.
Һәрүс—духдәр әсәр тәхтә,
Мүнүшд әри гогол сохдә.
Һәммә мивојәрд гоголә,
Ә мәңәни хундә-хундә.
Сәсә әсәс мидо уһо,
Мухундүт кукһо—духдәрһо,
Имбуруз инчјоим иму,
Сәбәһ әхори бәбәһо.
Дәдәјһош ә сәр ән тәнү,
Һәлә гобош вә ә тәнү.

Гоголэ имбурчунд уһо,
Әһу кәрми ән тәнүһо.
У мәһәл букәш косиби,
Миһидә бу хуб ләзәти.
Рузһој миһид һәмә халг,
Мәкундут таза оводуни,
Мичәсдүт кукһо—духдәрһо
Јәки-јәки тәхтә вори.
Шәвһо ә сәр көһнә күрпи,
Рузһо ә савзи гәрчәји,
Микәшдүт һәммә әјәки.
У мәһәл кукһо зирчуми,
Мивичи хубә сәвдики.
Җәдәт бу, шәвһој ән ковкил,
Мисохдүт кәлә гнднши.
Һәчи кирошдәнбу рузһо,
Кирошд лап амбара салһо.
Јәбо худојму товуш до
Әсәр ән һәммә чуһурһо
Чударз куфдирәјм иму,
Кура бисдорим һәмәјму,
Ә и хори бәбәһојму.

ЭЗ ЈОР НИВАДАРОВ

Эчи, сэрү вэрфлү хүндүрә шон дог?
Эчи, у сәринә овһој эн билог?
Эчи, у јәјәлогһо, у богчә-у бог?
Сәринишму һәлә әсәр дүлмә дә
Һич вахд нивадаров уһо әз јор мә.

Һәсрәт дә ә дүлмә, әри у салһо,
Әри никәрәһо, әри у сәјлһо,
Ә ширинә бәгәлү, ширинә тутһо.
Ләззәт ишму һәлә әләҗәјмә дә
Һич вахд нивадаров уһо әз јор мә.

Ә гирос эн доһор, әсәр никәрә,
Јә хунәј хоки бу, хори килови,
Зүвүсдәм ә унчо чәнд-чәнд салһо мә,
Һәмишә дүлмәрә сәрини дори
Һич вахд нивадараов уһо әз јор мә.

Ә-у чүклә хунәләј әң бәбәјиму,
Чәнд-чәнд хәһәр, бирор, зүвүсдәјм иму.
Һәм тәлһә рузһо, һәм ширинә рузһо
Амбариш ширин бу, мөһрибони бу
Һич вахд нивадараов уһо әз јор мә.

Эмэрэвоз э ошколэ хундиho,
Һэрмэhoj һэжили, кукho, духдэрho,
Эјэ парт эјэки нүшдэјmho духдэр,
Амбар офдорэнит, ишму э јормэ
Һич вахд нивадаров уho эз јор мэ.

Бэбэho рафдэт һэммэ э дэҗвоho,
Чун иму лэрзири шэвho нэ рузho,
Мүрди эз киснэји хејли инсонho,
Уho јэдикор мунди э фикирhoјmэ,
Һич вахд нивадаров уho эз јор мэ.

Э хунэho добу шивэн-кирјэho,
Эз дэҗво омори хэбэр мүрдэho.
Күшдэнбу хүшдэрэ Һэрүс-духдэрho.
У Һэрс чум энуho мунди э јормэ,
Һич вахд нивадаров уho эз јор мэ.

Ошколэ рафдэјm һовул-Һэрмэho,
Ризин нэ тирјох бири э појho,
Шэв нубо хундэјm кирэ һисд пујсуз,
Руј иму сијэ бири эз Һиз эн пусуз
Һич вахд нивадаров уho эз јор мэ.

Ә дорһој ән тути бәсдәјм расаһо,
Чәсдәјм, тәхтә вори, кукһо-духдәрһо.
Булшәј духдәрһорә, бәрди ворвори,
Әзуш ешг мүһәббәт зијодтә бири
Һич вахд нивадаров уһо әз јор мә.

Нә тәрсирәјм иму, һәјиллә һисди,
Ә хори вәрф, чилид, хиники һисди,
Әз кунәји тә күрпи чәјисдәјм киршә,
Нә бәјисди дәс-пој, косиби һисди,
Һич вахд нивадаров уһо әз јор мә.

Ә вишәһо рафдајм ә киршәрәвоз,
Һүзүм овурдәм ә һәјилһорәвоз,
Тәрс нә дәбири ә чун ә салһоровоз,
Уһо јә јәдикори ә фикирһојмә,
Һич вахд нивадаров уһо әз јор мә.

Рузһој һәјилһиму хәрәб кирошди,
Мәвино у рузһорә и һәјилһојму,
Әзу салһо амбара сал кирошди,
Дур кәрдо у рузһо әз һәјилһојму,
Һич вахд нивадаров уһо әз јор мә.

Эри дэҥво мундэ бэбэ, лэлэһо,
Чум э рэһ мундиһо, Һэрүс-духдэрһо,
Кирошдикэш эзу амбара салһо,
У јараһо һич вахд, хубиш ни имбу,
Һич вахд нивадаров уһо эз јор мә.

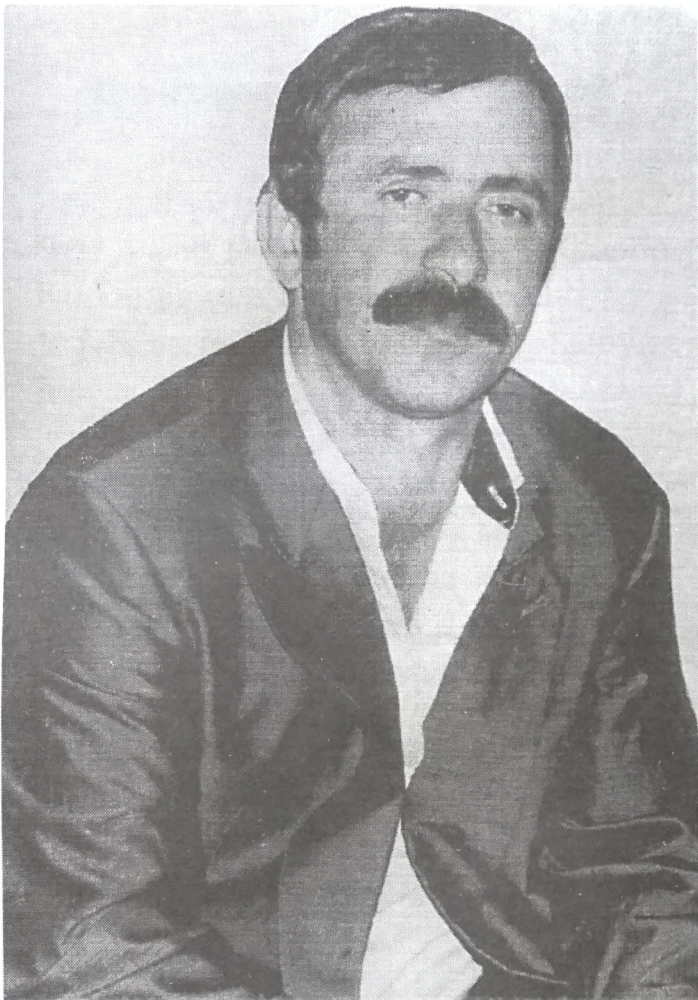
Хушэһо вэчирэјм эз гэд экинһо,
Вэчирэјм һэр чүрэ чүрэ мејвэһо,
Пој бирэһнэ иму, эз гэд вишэһо,
Уһо мунди һэр вахд э фикирһојмэ
Һич вахд нивадаров уһо эз јор мә.

ӘЗ ДУСТЫО

Исај бен Јашаџијо Худатаров
Әзу һөрмәтлүјә кук јәһудијој
гафгазыму јәкибу, Исај Вәтән хушдәрә,
халг хушдәрә хојуһо кук бу вә әгәриш
чәнкирһо шолуми әри сохдә ә дәсү
вороморә кумәкирә сохдәнбу

НИВАДАРАЈ ЭЗ ЈОР

Эри једикори Исај
бен Јашаџијо Худадатов

Јэшэв э хунэ, һэ нушдэ чикэ,
Залум э буру түрэ һорој зэ,
Тэ чум вокундэ, тү урэ дирэ,
У намэрд, чүтарз этү кулэ зэ.

Јэ коф куфдири дэдэј чон дэдэј,
Виниш киникэ, залумэ дэдэј.
Түрэ эз хүшдэ нэбисдо хэбэр,
Шивэн зэ, вој зэ, у һэрүс дэдэј.

Гоһумһо, дустһо кура бисдорут,
Зэнһо, һэрүсһо, кирист вој зэрүт.
Бирор дэрд кэши нимэ чун бисдо,
Эри амбарһо, кэлэ дэрд бисдо.

Чумһо эз кирисдэ, лапки кур бисдо,
И кориш э Гүбэ, дан јэ сир бисдо.
Исај рафд эз һилом, и чү кор бисдо,
Бэс у намэрд, эчэ пәһәнү бисдо.

Рафди эз ҳилом хэбэрсүз, бирор,
Душмэ эз дэстү вараст чон бирор.
Нивадарај эз јор һэми эз хэјол,
Дустһојтү түрэ һэ мијорут эјор.

НЭ МҮРДИ ШОИР

Эри јәдикори
Јаша Машјахов

Шоир, чү-зу рафди тү эз һилом,
Саһиб хубә кофһо, устај эн шејrho.
Шејrhoј тү, ешг дәшәнд э дүл кәзәлһо,
Эз нум тү, шорим иму, шаирһо.

Тү кәлә шоири әгәд шоирһо,
Кәширәјһо зәһмәт вокунди күлһо,
Ә гәд, бог-богчәј эн сәниһәткорһо,
Тү үшүг дорә э әдәбијјәт иму.

Эз тү шори сохди кәлә-чүкләјму,
Һөрмәттү амбари ә гәд халг иму.
Поисди һәјкәләтү јә догә хуно,
Ә гәд күллүјә богчәј шоирһојму.

И хубә Вәтәнмә, и хубә халгмә,
Нивәдәшәнү түрә һич мәһәл әз јор.
Нүвүсдә шејр нә мәһәниһој түрә
Хундә-хундә түрәш мијорут ә јор.

Исај бен Јэшәнијо

Јаша Машјахов

ЭН ХУБЭ ШОИР

Эри јәдикори
Јаша Машјахов

Нә вомундәј һич мәһәл,
Һә нүвүсдәј шејр, гәзәл,
Чү винирәј эз һилом,
Дуз нүвүсдәј һәр мәһәл.

Нүвүсдәј хубә кофһо,
Эз дүли һәммә халғһо.
Эз вәтән, нәз дәдәјиш,
Нүвүсдәј амбар кофһо.

Амбар нүвүсди эз ешг,
Офдори ә боләј ешг.
Ешг түрә севки түрә
Сухунди ә аташ ешг.

Э гэд шоирхој Гүбэ,
Эн хубэ шоир бири.
Шоирхо эјэ чэркэ,
Тү лап јэкүмүн бири.

Тү э тарих чуһурхо,
Эн хубэ шоир мунди.
Дүнјоһ чэнд гэдэ зүвүсд,
Нумтүш э дүнјо мунди.

Һај бен Јашәҗијо Нејаев

Ә ДҮЛМӘ

Әри јәдикори дустмә
Һај бен Јәшәҗијо

Әз Боку омори зури-зури тҮ,
Јә рузә нәдирә ә Исроил тҮ.
Залумкор әз Һилом вәкүрд бәрд түрә,
У мәһәл әзчә офд у нәмәрд түрә.

Әз чумһо ә рихди амбара Һәршо,
Кириздә вој зәрүт зәнһо Һәрүшо.
Һовурһо нә дустһо дүлү хун бисдо
Гоһумһо дәрд кәши нимә чун бисдо.

Ә Һәрәј дусдһојму хубә дусд бири,
Һөрмәтлү, меһрибон јә инсон бири.
Һич нирај әз јормә, һәм әз хәјолмә,
Чәнгәдә мундумкә, тҮш дә ә дүлмә.

ЭЈ ДУСТМЭ

Мэрэ имтоһон мэсох, эј дустмэ,
Эзу билогһо мэ зу ов хурдэм.
Эри хуб-хэрэб јэ сэрафүммэ,
Эз шэх никэрэ мэ зу кирошдэм.

Эз хубиһојмэ имтоһон дорэм,
Эз гэдэр зэвэр ешг мүһбэт дирэм.
Эз ешг ов билог тэ сироји мэ,
Мүһбэт э гэдү пур э пэјлэ хурдэм.

Э саз вэриһо тэлһој дүлмэни,
Хубэ мәңэниһо нүвүсдэј мэни.
Сэвкэндмэ хэлгмэ, нэ Вэтэн мэни,
Данки, эри энуһо, нүвүсдэм.

КУК МЭ

Эри јэдикори кукмэ Донил

Ҳол мэрэ војисджэ түрэ пүрсирэ,
Һэ вој мүрдэрэ әдәм мэ зэрэ.
Рузһојмэ һэ әдәј рафта јә тәһәр,
Әдәсмэ дәбукә, мухурум зәһәр.

Рафдат хубә дустһо, настанүм офто,
И корһој ҫиломә нибу данүстә.
Ә сәр пој појисдә, кучмә нәс рафда,
Вәмүндә ә рәһһо, мүндәнүм рафта.

Дәрд мэ јә дог бири әзу саловоз,
Тү әз ҫилом вахтсүз рафдәнкә, кукмә.
Высдорәм дәрдһорә дан ә пуловоз,
Әз дәрдһо хәбәрсүз хис рәһәт, кук мә.

Гисмәтмә гәм бисдо, бәхдмәшки сијә,
Түрә гәдәгә зәрүм, ә дустһо кукмә.
Дәшәнди ә синәјмә, тү кәлә јарә,
Әз дәрдһо хәбәрсүз, хис рәһәт, кукмә.

МЭ МУХОЈУМ

Шориһорэ шор сохуһо,
Мэ мухојум у дустмэрэ.
Мэгбун дүлэ шор сохуһо,
Мэ мухојум у дустмэрэ.

Эри хубэ дуст мэ миром,
Зулм нэсэху у э җилом.
Һэмишэ бу у меһрибон
Мэ мухојум у дустмэрэ.

Рәһ хушдэрэ вир нэсоху,
Һич дустирэ вир нэсэху,
Эри халг чаду нэсэху,
Мэ мухојум у дустмэрэ.

Вәки саза зән јә һово,
Бил шор бошут и кезэлһо
Јәкирә э шор хојуһо
Мэ мухојум у дустмэрэ.

Ә ХАНУКО

Әри 70 сали Хануко
бен Мардахај

Әз зурәвоз, әдәј зәрә хундә тү,
Ә дүл кәлә, чуклә кәнә мундәј, тү.
Әз һәммә хуб комончәрә зәрә, тү
Түсүз јә ләззәт нист, шорирә, бирор
Зүвош, сади бисд сал, Хануко, бирор.

Гармон Давид лап хубә сәс дорә,
Тү хундәнки, дустој түрә һәз дорә.
Мәлкәј гәјыш ә пишој чум оморә
Түсүз јә ләззәт нист, шорирә, бирор
Зүвош, сади бисд сал, Хануко, бирор.

Јәвәхт гушһо ә сәстү поисти әләс
Ешгү духдәрһорә бири ә һәвәс
Кәшдәј ә шориһо, тү әсәр ән дәс
Түсүз јә ләззәт нист, шорирә, бирор
Зүвош, сади бисд сал, Хануко, бирор.

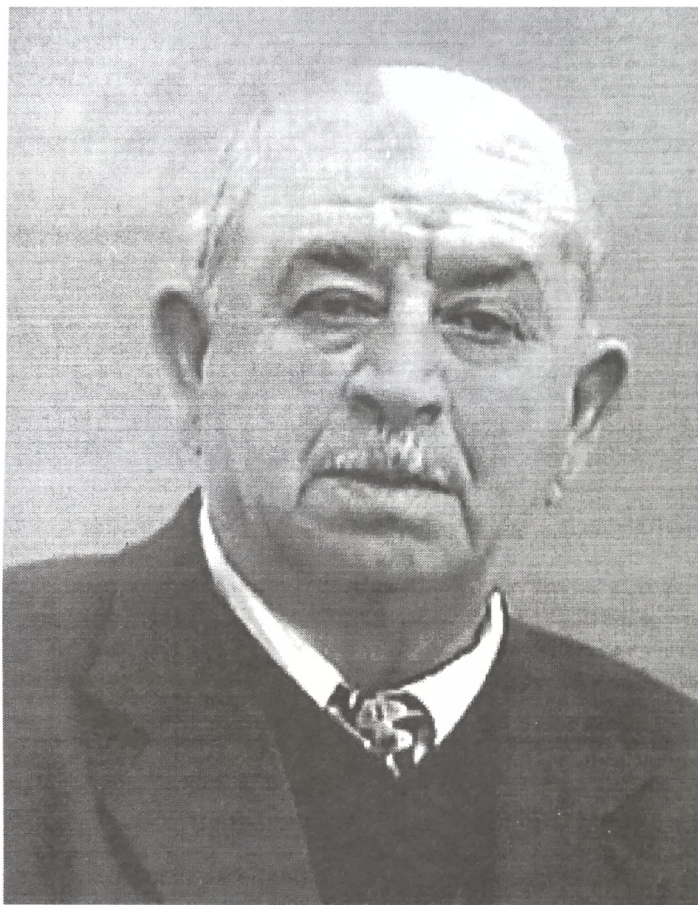

Хануко бен Мардахај Илазаров

Антон түрә хубә инсон танусдә
Ширин зухун, јә меһрибон танусдә
Түрә әдәј әз дүл, әз чун, у хостә
Түсүз јә ләззәт нист, шорирә, бирор
Зүвош, сади бисд сал, Хануко, бирор.

Рашбил Шамаев

ЭРИ ДУСДМЭ

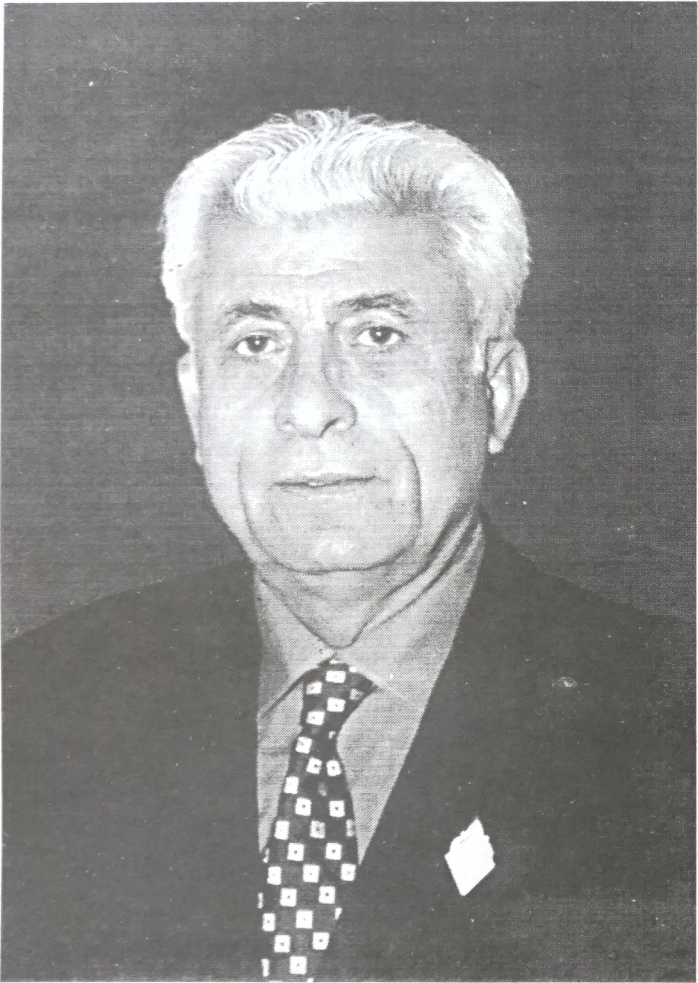
Эри дусдмэ
Рашбил Шамаев

Шүнүрүм эз дэдэј бирэј имбуруз,
Һиломэ хуб дирэј, кэшдэј тү һэр руз.
Э Гүбэ зүвүсдэј шасд сал түрә дуз,
Э Рашбил бирормэ, Рашбил бирормэ.

Эзи дорун дүлмэ, эз чун чикәрмэ,
Эритү хосдәнүм, һә чун соғи мэ.
Эј һәзизэ дусдмэ, шәвһо-рузһо мэ,
Э лово хосдәнүм дан эритү мэ.

Һәрүс тү, духдәр тү, эз мәнґ тәмизи
Кукһој тү меһрибон һәми һәзизи.
Дүлтү эри дусди данки, тәмизи,
Эј Рашбил бирормэ, Рашбил бирормэ.

Антон э эшґ омо нүвүсд э шејрһо,
Э хәјолу омо кирошдә рузһо,
У богһо-богчәһо, у күлчәмәнһо.
Нивадаров эз јор, Рашбил бирормэ.

Захарјо бен Бинјамин Јашаев

Ә БИРОР

Әри бирормә
Захарјо бен Бенјамин

Јә дәрдлү фикирлү јә руз зумусту,
һә кәнә офдори ә дүлмә, бирор.
Ә гәриби һишди мәрә сәһибсүз,
Кәм нәдә ә дүлмә јарә, ә бирор.

һилом бири күјкә и сәһәт дәкиш,
һөрмәт нә мунди ә хәһәр-бирориш,
һисди инсонһорә амбара дәрдиш,
Чунмә језуги түсүз, ә бирор.

Ә дәсмә күрдәнкә пурә пәјләрә,
Мәкунум у мәһәл дәрдһој дүлмәрә.
Әз тү бәгшәј кини хуру наз мәрә,
Антони әрәһтү чун дүһо, бирор.

БИРОР

Зу офдорэ тү эјормэ,
Кэј мувунум түрэ, бирор?
Түрэ дирэ, имбошум шор,
Кэј мувунум түрэ, бирор?

Догһо һүндүр, рәһһо һисд дур,
Эзмэ амбар һисди тү дур.
Мэрэ рәһәт нәсдорэ дүл,
Кэј мувунум түрэ бирор?

Дәрд-фикирмэ, данки түни,
Дүлмэ тәмиз, һәм рәһмлүни.
Ҷунмэ этү, дан, гурбуни,
Кэј мувунум түрэ бирор?

Виниш војкэј дүлмэрэ тү,
Хәндун рузэ, салмэрэ тү.
Антон гурбу кәрдо этү,
Кэј мувунум түрэ бирор.

ОХУ, ҺӘМИШӘ ОХУ

Мүғәнни Иосиф бен Јохаја
һәср едирәм

Сән әј мүғәнни достум,
Сәни чох сеvir халғым,
Оху доғма вәтәндән,
Бу мүггәдәс дијардан.
Оху Јаршалајымдан,
Хәјфадан, Тәләвивдән.
Вәтән көзәлијиндән,
Гој сеvинсин халғымыз,
Оху, әзизим мәним,
Охудугчан сеvиним.
Ана вәтәндән оху,
Гој ачылсын үрәјим.
Бир нәғмә дә бу күндән,
Көзунлә көрдүјүндән.
Бир нәғмәдә кәләчәк,
О сабаһки вүсалдан.
Иосиф, зилдән оху сән,
Достларымыз сеvинсин.
Елә зилдән охуки,
Дүшмәнләрин дүзмәсин
Сәнин хош нәфәсиндән
Үрәкләри партласын.

ҺӘЈИЛҺОЈМӘ

И дүлмә һәмишә ишмурә хосдә,
Ишму, һәјилһојмә, ә һәјилһојмә.
Һәсрәтәвоз чуммә, ә рәһһошму дә,
Шәв тә сәбәһ бирә, нисди сабурмә,
Ишму, һәјилһојмә, ә һәјилһојмә.

Ә хунәјмә бијојт һәмишә ишму,
Дүл кәләмәрдимә варов ә ишму.
Һәр вахдиш хуш кәрдо, у ранк-руј ишму,
Ловишму хәндә-лов кәрдо һәмишә
Ишму, һәјилһојмә, ә һәјилһојмә.

Ки омо пүрсикә, һолмәрә кәшо,
Коф нәсә офдәнүм, кујум ә уһо.
Чикәшмурә нидү һич мәһәл уһо
Ишмунит вәбәрит һәр вахд дүлмәрә.
Ишму, һәјилһојмә, ә һәјилһојмә.

Нә шәндәйт һич мәһәл, һә хосдәйт мәрә,
Бијәйт суал дит имбуруз мәрә,
Амбар нәраһати, данит и дүлмә,
Шоришмурә вином һәр мәһәлиш мә
Ишму, һәјилһәјмә, ә һәјилһәјмә.

Хәјолһәјмә әри никиһә кәрдо,
Оморә рәһһошму, саламат кәрдо,
Рузһошму әз јәки, зијодтә кәрдо.
Ишму һәмүрмә, сүрхмә, бурлјантмә
Ишму, һәјилһәјмә, ә һәјилһәјмә.

Марк бен Дони́л Ага́рунов

БАЛАЈМЭ

Эри нэвэјмэ
Марк бен Донил

Јэ руз чум вокунди эји һилом тү,
Лап шор бисдо дүлмэ эз оморэј тү.
Данки, үшүг дори э хунэјмэ тү,
Дүлмэрэ шор сохуһо түни балајмэ.

Руж тү хэндэлүни, мэзолмэндини,
Рузһојтү хуб имбу, эз руж мөһлүми,
Имуһој и һилом һөммэ әнтүни,
Дүлмэрэ шор сохуһо, түни балајмэ.

Түрә нәтәрсуну вәрфһо — ворушһо,
Мәдиров э пишо дураза рәһһо.
Нитәрсү һич мөһәл инсон мәрд буро.
Дүлмэрэ шор сохуһо, түни балајмэ.

Эз тү дүл шор буһо сәшорә шинром,
Хубә рузһој түрә, э чуммә вином,
Појтү кәм мәкәрдо, эз сәр ән хори,
Әтү чун гурбу сохуһо Антони.

Гај бен Рамбом Сасунов

НИШРЭJMЭНИ

Эри Гај бен Рамбом
нэвэј Донил

Мэ мукујум;—Тү мэрэ,
Чунмэни—чикэрмэни.
Тү Гај, јэкүмүн нэвэ,
Эн һэзизэ балајмэни.

Һэрбој дирәнүм түрэ,
Шор бирәнүм эз тү мэ.
Јэкүмүн нишрэјмэни,
Балај эн нэвэјмэни.

Тү һэмишэ э һилом
Хошбэхт нэ бэхтэвэр бош
Э гэд хубэ һэјилһо
Тү эһэммэ зэвэр бош.

Бистори тү сэ сала,
Амбар рачи тү бала.
Э бэбэ—дэдэјовоз
Кэрдош сади бисд сала.

Сонјэ бэт билил Агарунова

НЭВЭЈМЭ

Эри нэвэјмэ
Сонјэ бэт һилил

Э лову хэндэ вэри,
Ширинэ балај мэни.
У нум сэвкилимэни,
Ширинэ нэвэј мэни.

Хосдөнүм түрэ дубо,
Наз мэди, Сонјэ, бијо.
Һэсэлэ нэвэјмэ тү,
Ширинэ балајмэ тү.

Чумһојтү үшүг дорэ,
Күлэј онкурэ хуно.
Ширини тү эримэ,
Шэлбэт онкурэ хуно.

Хов нисти һич э чум тү,
Мэзолмэнд кэрдош тү.
Бэбэ нэ дэдэјэ һич,
Нэһишдэ хисирэ тү.

Шаин бен Манахим Шамаилов

ТЭФИЛИН

Мәңәни

әри Шаин бен Манахим

Ә базуј ән Шаин тәфилин воно
Ә гәриш ән мәрдно, уш јә мәрд бисдо.
И тәфилинту симанту кәрдо.
Әри тү, әј худо, һәриси кәрдо.

Нагарат:

Чәк зәнит, ә дустно, вәчәјү һәтон,
Бәбәһо—дәдәјһо шор бу әз һәтон.

Тәфилин мунди, әз Миши Рабуну,
Мылорәш сохди, Авроһом Овуну.
И шоријо хуб бирә, рузһој һомуну.
Һәмишә әриму, јәдикор муну.

Нагарат:

Чәк зәнит, ә дустно, вәчәјү һәтон,
Бәбәһо—дәдәјһо шор бу әз һәтон.

Нушунәј чуһури һисди тәфилин,
Ә пишони, нә дәс, вәри тәфилин.
Антонәш хош омо, шори тәфилин
Ән хубә миһиди, миһид ән пурим.

Нагарат:

НЭГҮЛИ У РУЗНО

Кирошд шасдһәшд сал эз һүмүрмә,
Уһо мунди лап дур, имуһој эз мә.
Јовош әдәј зәрә сәс комончәјмә,
Әзу кирошдиһо рузһој човони,
Имуһој нәгүли у рузһо әмә.

Вокундәм чуммәрә, јә вахд ә Гүбә,
Ә кушмә дарафди сәс шәх никәрә,
Кәшдәм вишәһорә, дирәм дог-дәрә,
Хурдәм эз билогһо палаша овә,
Имуһој нәгүли у рузһо әмә.

Бәхт вокундә омо, јә руз әримә,
Худо гисмәт овурд јә рачә әмә,
Чәнд-чәнд һәјил бисдо әзу көзәлмә,
Јә хәләфә худо чү бәрд эз дәсмә,
Имуһој нәгүли у рузһо әмә.

Булутно лов бисдо, новоно дэкиш,
Вэтэнэ э Вэтэн сохдум мэ дэкиш,
Фэрзэндһо эз јэки бисдо зијодиш,
Вэтэнһош зијоди, эз һэрчү эмә,
Имуһој нэгүли у рузһо эмә.

Мэку тү, Антон, пир бирэј амбар,
Мизэни комончә, тариш тү амбар,
Түрә шор мисоху, һэјилһо һәммә,
Дијәш хубә рузһо мивини һәлә,
Имуһој нэгүли у рузһо эмә.

МЭЖУ ПИР БИРЭМ

Човонһи пир нибу, амбар сохджэ кор,
Һич мэхэл пир бирэм, мэжу хүшдэрэ.
Пир човон нибу, эз амбар сохдэ кор,
Һич мэхэл пир бирэм мэжу хүшдэрэ.

Карастисүз нибу јэ сэнэхэткор,
Гисмэттү саз имбу, энмэ ки јэ тар,
Човониш нимуну, эсэнэхэткор,
Һич мэхэл пир бирэм мэжу хүшдэрэ.

Сэнэхэт һөмүрлү, һөмүрки лап кэм,
Һөмүр эн чонсүзһо, бирэни дан кэм.
Мэјиш ху, шороб ху, һөрдэн тү кэм-кэм.
Һич мэхэл пир бирэм мэжу хүшдэрэ.

Тү Антон һәриффи, түрә һисд гижмэт,
Хәрәбә шејирә һич нүдүт гижмэт.
Пири чәһәндәми, човони чәннәт,
Һич мэхэл пир бирэм мэжу хүшдэрэ.

МИЈОВ Э ПОЈТУ

Жирошдэ һөмүрмэ, этү бэсдэји
Фикирсүз, хэјолсүз, рафди човони.
Сад чиро—эсэрмэ, ојун овурдэј,
Һиломэ хуб дирэ, рафди човони.

Мујэ сипи сохдэм, кирошди салмэ,
Рафди дан эз һөмүр амбара салмэ.
Сад болэ кэшири фэгирэ сэрмэ,
Нэдүрүм э дусты, јэ еһтибор мэ.

Эри салһо рафта мәсох тэһэди,
Мэку эгүл мэрэ наданһо бэрди.
Эгэд инсонһо дэ амбар нэмэрди,
У чү шоири нэ нүвүсү дузи.

Антон, мәди фикир э наданһо тү,
Надан пэхил имбу, мәсох фикир тү.
Нүвүс дузирэ эз дорун дүл тү,
Вахт мијов наданһо, мијов э пој тү.

ПИР БИРЭЈМ

Рузһојмуш әјәки, әдәј варасда,
Кук нә духдәр јә хәбәр насда.
Дү пириш әјәки нүшдә тә сәбәһ,
Һөмүриш расири, нисдим ә сәр рәһ.

Зән әмә дәнүшү, мәш ә руј ән зән,
һәрдән “оһ“ мәдиоров, әз сәр дүл ән зән.
Муров фикирһо ә кирошдә рузһо,
Мукују јәбојкәш мијов у рузһо.

Әз һилом човони рафд зәрә-зәрә,
Данки пир бирәјм әдәјм ләрзирә.
Исәһәт инсонә нисди гијмәтү,
Һилом дәкиш бири нисти ләзәтү.

Әјәкиш мәсохит исәһәт бовор,
Инсонә ә инсон нисти еһтибор,
Кәрәк нист ә соги, нә хост јәкирә,
Мүрдәнки хостәнкә бирор-бирорә.

ҺИСД ВӘФАСҮЗҺОШ

Вәфолүжә дустһо амбар бу мәрә,
Тә васал оморә куфдәт дәрмәрә.
Кирошд салһо дәкиш бисдо и җилом,
Хубһорә әз хәрәб, тәјтә вичирә.

И җилом әз әввәл вәфасүз бири,
Һәр инсонә данит јә вахтү бири,
Әгүл буһо мују зу сипи бири,
Дәрд ән хүшдәрә тәјтә кәширә.

Амбар һисд инсонә фикир-хәјолиш,
И хубә җиломә сохдә ки дәкиш.
Әсәр кура бирә, данки думониш,
У дүл инсонһорә тәјтә данүсдә.

“Ләләрә“, “холурә“ еһтибору нист,
Јалтағһорә һәр вахт амбара дуст нист.
Антонә чумһојү, дан әјәкиш нист,
Һәлә ә бәдәнү, тә чуну дәри.

ГАЛМАЈЫБ НИШАНА

(Бәзи гызлара)

Гызлар бу дүнјаны алыблар әлә,
Мин сигал чәкирләр бухаға, телә.
Ујурлар арабир фитнәјә, фелә,
Вај, вај нә дәһшәтдир белә замана,
Исмәтдән галмајыб һеч бир нишана.

Чылпагдыр онларын јары бәдәни,
Чәлб едир күчәдән кәлиб-кәдәни.
Гаш-көзлә узагдан чағырыр сәни,
Вај, вај нә дәһшәтдир белә замана,
Исмәтдән галмајыб һеч бир нишана.

Дар киши шалвары кејинир гызлар,
Бахдыгча адамын үрәји сызлар.
Нә үздә абыр вар, нәдә һәја вар,
Вај, вај нә дәһшәтдир белә замана,
Исмәтдән галмајыб һеч бир нишана.

Јохдур гәлбләриндә севки мәһәббәт,
Атаја, анаја еһтирам, һөрмәт,
Гојмазлар гочаја, чавана гијмәт,
Вај, вај нә дәһшәтдир белә замана,
Исмәтдән галмајыб һеч бир нишана.

Ачыгдыр күрәји, һәм дә јахасы,
Көбәји көрүнүр, үстдә сырғасы,
Елә бил дүнјанын будур ағасы.
Вај, вај нә дәһшәтдир белә замана,
Исмәтдән галмајыб һеч бир нишана.

Кечәлар чыхырлар бағчаја-баға,
Верирләр өзүнү күнчә, бучаға.
Гол-гола верирләр, додаг-додаға
Вај, вај нә дәһшәтдир белә замана,
Исмәтдән галмајыб һеч бир нишана.

Сыгар азалмыјыр додағларындан,
Зәһәр ији кәлир нәфәсләриндән.
Адам зәһләси кедир кејимләриндән
Вај, вај нә дәһшәтдир белә замана,
Исмәтдән галмајыб һеч бир нишана.

Исмәтдән, намусдан узагдыр онлар,
Суја һәсрәт галмыш булагдыр онлар,
Јалныз кејф чәкмәкдә “гочагдыр“ онлар.
Вај, вај нә дәһшәтдир белә замана,
Исмәтдән галмајыб һеч бир нишана.

АМБАР ДЭКИШ БИРИ ИНСОНЬО

(Әри бәһзи духдәрһо)

Духдәрһо Һиломә дәшәндәт ә дәс,
Дәһ чүро рәнк зәрә ә сифәт нә дәс,
Нәсә мундәнүт әз фитилбази пәс.
Һәј, вој чү зәбуни, исәһәт Һилом.
Амбар дәкиш бири, данит и Һилом.

Әз кишдибәнд зәвәр бирәһнә тәнјү,
Јә чүро рәнк зәри тики муј сәрү,
Чум-гошовоз түрә орој мизәнү.
Һәј, вој чү зәбуни, исәһәт Һилом.
Амбар дәкиш бири, данит и Һилом.

Тәнкә шовол мәрди вокунди уһо,
Нәс вәкүрдә јәкәм дүл одомиһо,
Нә абур танүсдә, нә һәја уһо
Һәј, вој чү зәбуни, исәһәт Һилом.
Амбар дәкиш бири, данит и Һилом.

Нәдә ә дүл үшү сәвки нә мүһбәт,
Ә бәбә нә дәдәј нисди јә һөрмәт,
Һич нидүт кәләрә, чүкләрә гимәт,
Һәј, вој чү зәбуни исәһәт Һилом.
Амбар дәкиш бири, данит и Һилом.

Очуги синэјү һәми јаханү
Ә сәрү мүһрә вә вәдини нофу
Һәшданки һиломә уни огојү
Һәј, вој чү зәбуни исәһәт һилом.
Амбар дәкиш бири, данит и һилом.

Шәвһо һә бирәнүт ә богчә, богһо,
Дорәнүт хүшдәрә ә күнч диворһо,
Гул ә гул, гәл ә гәл, лов әсәр ловһо
Һәј, вој чү зәбуни, исәһәт һилом.
Амбар дәкиш бири, данит и һилом.

Һәр вахтыш сигарит дә әләрәшү,
Бүј зәһәр оморә, әз нәфәс үшү.
Зәһләј одоми рафдә әз вокундәшү
Һәј, вој чү зәбуни, исәһәт һилом.
Амбар дәкиш бири, данит и һилом.

Әз намус, әз гејрәт дури дан уһо,
Ә ов һәсрәт буһо билоти уһо.
Әри кејф кәширә “гучоги“ уһо
Һәј, вој чү зәбуни, исәһәт һилом.
Амбар дәкиш бири, данит и һилом.

МЭРЭ ШОИР МУКУЖУТ

Һэлә чү нүвүсдәм, чү нүвүсдәм мә,
Тазалә сәр күрдәм нүвүсдәрә мә.
Шөвһо нә хисирә мундәнүмкә,
У мәһәли мәрә шоир мукужут.

Чумһој әнјә дәдәј, һәрс пур бирәнкә,
Јә һәрүс сәр гуз, дүл хур бирәнкә,
Јә шејр мәрә хундә, һәрс рихдәникә,
У мәһәли мәрә шоир мукужут.

Гисмәтмә гәм бисдо, мә пир нә бирә,
Ә синәјмә шоири дәшәнд лап јара.
Мундәнкә тә сәбәһ мә нәхисирә,
У мәһәли мәрә шоир мукужут.

Ә дүлмә ешг шоири офторә бәгдә,
Воистәрә әз дүли нүвүсдә бәгдә,
Тәсәбәһ чум ә хов нә рафдә бәгдә,
У мәһәли мәрә шоир мукужут.

Јә хубә мәҗәни шинирәнкә мә,
Ә аташ шоһири сухдәни дүлмә.
Әз рача духдәрһо нүвүсдәнкә мә
У мәһәли мәрә шоир мукујут.

БИЈО ОЈ ВАСАЛ

Чуммә домунд ә рәһ,
Бијо ој васалмә тү.
Вәки чуммәрә әз рәһ,
Бијо ој васал мә тү.

Бурајм ә тараф Дәрбәнд,
Вадаров әз јор мә дәрд,
Дәрд-гәмә зумусту бәрд,
Бијо ој васал мә тү.

Гушһо ә һәвәс мијов,
Кук-духдәр әсәс мијов,
Руз бә руз хуби мијов,
Бијо ој васал мә тү.

Әсәрмә тү јә точ бош,
Ә гулһојмә гуввот бош,
Ә һәр дәрдемә һәрмәһ бош,
Бијо ој васал мә тү.

Точ эн фэсилхоји тү,
Бијо шор сох имурэ,
Дүлһорэ сэрин сох тү,
Бијо ој васал мэ тү.

Эри думон јә мәнк бош,
Эн һилом бош эн халг бош,
Таза хэбэрһо бијор,
Бијо ој васалмэ тү.

ХҮШДЭНҮ НЭҢ

Мэ дирэмһо хубэ салһо,
Лэзэту мунди, хүшдэну нэһ,
Эдэсһојмэ чикэј дэсһо,
Аташү вэ хүшдэну нэһ.

Сал-салһорэ кирошдэ рафд,
Шэлэј хүшдэрэ вэчи һэ рафд,
Гушһош парусд һэ һишдүт рафд,
Чикэшү мунд, ишүһо нэһ.

Үшүг офдо эсэр дорһо,
Фикирмэ рафд лап э дурһо,
Э-у мэхэл эн советһо,
Ганун букэш хүшдэну нэһ.

Эчэ дири у һэјилһо,
Сиһирлүни и ганунһо.
Дэдэј хундэ у нэнујһо.
Лэзэту мунд, хүшдэну нэһ.

**МЭҢЭНИНЬО
ЭЗ ЕШГ ВЭ МУҢБЭТ**

ДУХДЭР БОКУЈИ

Бијо дүл ди мэрэ, духдэр Бокуји,
У сијэ чумһојтү бил гисмэтмэ бу.
Һэсрэтүм эри ширинэ зувунтү,
Гэјмогэ ловһојтү бил гисмэтмэ бу.

Эз эввэлиш эрэһ ешг ночогум мә,
Бурајм эјэ гирог хэлвэт, тү нэ мә.
Хумор бош, вэди хүшдэрэ эсэр гулһојмэ,
Этү нэнуј хунум, бош сэвкилимэ.

Гошојтү дэшэнди јара э дүлмэ,
Э һилом лов бири оһу-нолэјмэ.
Эз ешгтү имбошум эхир сэрсон мә
У сијэ гошојтү бил гисмэтмэ бу.

Антонэ э һилом нисд пул нэ молу,
Јэ тэмизэ ешги, јэ хубэ нуму.
Дэшэндэј э дүлү, тү кэлэ јара,
Разини кэј воисд, эритү мүрү.

ЭЗ ГҮБЭЈИ

Э Акко јә рача духдәр вунүрүм,
Эз рачһош рачта духдәр вунүрүм,
Чумһо сижә, бәдән назук вунүрүм,
Эчә һисди һәчи көзәл, әј худо,
Эчәјикә дирәм урә мә, худо.

Рафдүм нәзник вунүм мә руј әнурә,
Шинохо омо мә дирәмунд урә,
Әсәр билог дирәм ә Гүбә урә,
Эчә һисди һәчи көзәл, әј худо,
Эз Гүбәји рачи духдәр әј худо.

Духдәрһој Гүбәји назлү бирәнүт,
Һәјолу вокундә рәһмлү бирәнүт,
Эз рачишү кукһо сәрсон бирәнүт,
Эчә һисди һәчи көзәл, әј худо,
Эз Гүбәји рачи духдәр, әј худо.

Антон, данки гисмәт тү һист әз худо,
Худој һилом ә дүл рач тү инсоф до.
Әзи шори шоир дүл тү шор кәрдо,
Эчә һисди һәчи көзәл, әј худо,
Эз Гүбәји рачи духдәр, әј худо.

МЭВЭЧЭ, ДУХДЭР

Вәкундум дүлмәрә јә руз әтү мә,
Мукум мәнәббәттү кучдәрә мәрә,
Дан, ә дүлтүрәвоз аташ дүлмәрә,
Јәбо “һә“ куфдири, јәбо “нәһ“, духдәр,
Ә ешг мәрәвоз һә мәвәчә, духдәр.

Түрә һә чунмәрә хуно хосдәм мә,
һәм һәилә хуно, шори сохдәм мә,
Әзу ловој тү јә моч хосдәм мә,
Јәбо “һә“ куфдири, јәбо “нәһ“, духдәр.
Ә ешг мәрәвоз һә мәвәчә, духдәр.

Ә дүлмә дәриһо воист мәни тү,
Лап ширини әмә, һәсәли, дан тү,
Зумусту бијово, вәрфә хуно тү,
Ләрзунди дүлмәрә, куфдири һә “нәһ“,
Ә ешг мәрәвоз һә мәвәчә, духдәр.

Антонум, чофош кәшүрүм әри тү,
һич мәнәһәлиш софо нәдүрүм әзтү,
Јә дузә зувуниш нәдә ә ләһәј тү,
һә оморә мәкәшд тү мәрә, духдәр,
Ә ешг мәрәвоз һә мәвәчә, духдәр.

У КОМИ КӨЗЭЛИ

Эз 3 көзэл эјәкијү ошуг бисторум,
Настанум коми көзэли у көзэл.
Сифэт һәрсә эз дү јәки лап рачи,
Настанум коми көзэли у көзэл.

Јәки эзмә нәзник омо, кәнә рафд,
Јәкикә әри кејф э хунә дарарфд.
Јәки сәрә вәкүрд рәһә дум-дуз рафд,
Настанум коми көзэли у көзэл.

Һәрсә көзәлһо дорәт сәсә э сәс,
Һәрсә вадарарфди эјәки э бәһс.
Бијовку ошугһо вадарарјм э бәһс,
Шинохим у көзәл коми көзэли.

ИШМУ КӨЗЭЛҺО

Дэрдлү-фикирлү һә гэмлү бүрүм,
Эз дүлмә бисдо ишмурә дүрүм.
Һаштанки јә дәстә күлә вүнүрүм,
Эзчә оморәнит ишму, көзәлһо?
Һәр вахт бијовошит ишму, көзәлһо.

Бијојт кура бошит әјонмә ишму,
Эз ешг мәһәббәт мә кујум әришму.
Һич мәһәл мәвино тәнки дүл ишму,
Эзчә оморәнит ишму, көзәлһо?
Һәр вахт бијовошит ишму, көзәлһо.

Ишму мәравошит ә зәбунә чум,
Әзишму бил муну данки, хубә нум.
Кәшдит Исроилә ә сәр кәрмә гум,
Эзчә оморәнит ишму, көзәлһо?
Һәр вахт бијовошит ишму, көзәлһо.

Ә тараф ән Гүбә рафдиткә әкәр,
Әзмә ә дустһојмә дит ишму хәбәр.
Антон никорони рәһ нист әз хәзәр,
Әзчә оморәнит ишму, кәзәлһо?
Һәр вахт бијовошит ишму, кәзәлһо.

Мә әз Исроилүм ишму ә Гүбә,
Нә дәдәји мәрә, һәмикә бәбә.
Әришму, кәзәлһо, мә бошум бәбә,
Әзчә оморәнит ишму, кәзәлһо?
Һәр вахт бијовошит ишму, кәзәлһо.

ЭКИМЭ ОМОРЭЈ

Э духдэр, эри тү мэ һэсрэт бүрүм,
Эјор дэшэндэ экимэ оморэј,
Һашданки јэ рача марала дүрүм,
Эјор дэшэндэ экимэ оморэј.
Чү хуб ки, дүл мэрэ и вахт шор сохдэј.

Ингэдэ чумһојмэ дэбу э рэһ тү,
Кэм мундэбу э гүл мэрэ бэри тү,
Ку виним мэрэ дэрд тэ кэј миди тү.
Эјор дэшэндэ экимэ оморэј.
Чү хуб ки, дүл мэрэ и вахт шор сохдэј.

Ловһојтү хэндэ күл, гошһојтү сижэ,
Э бэдэнтү коф нисд, назүки, инчэ,
Пүрсүрэм мэ түрэ, эз Баку Кэнчэ,
Эјор дэшэндэ экимэ оморэј.
Чү хуб ки, дүл мэрэ и вахт шор сохдэј.

Тү эри дэрдһојмэ бијо сох чорэ,
Мэјил бу ошугэ эз дэрд оворэ,
Савза чумһој түрэ гурбу кэрдом мэ,
Эјор дэшэндэ экимэ оморэј.
Чү хуб ки, дүл мэрэ и вахт шор сохдэј.

Хүшдэнтү јэ күли, һэ буј мисохум,
Ухшэртү чэјрони, тимор мисохум,
Мэ эри сифэттү һэјрун имбошум,
Эјор дэшэндэ экимэ оморэј.
Чү хуб ки, дүл мэрэ и вахт шор сохдэј.

ТҮРЭ

Јә руз чиро бирә иму эз јәки,
Шәв сәбәһ бирәмунд мијофум түрә.
Ингәдә ешг-мүһбәттү ә дулмә дәки,
Әз гәд күллү-богчәһо мијофум түрә.

һәсрәт түрә кәшүм, инсофтү һисдми,
Түрә әзмә бәгшәј сәвдики һисдми?
Сәрсон бисдорумкә, јә хејртү һисдми?
Мә әз гәд сәрсонһо мијофум түрә.

Амбариш һәзизи һилом ә иму,
һич мәһәл нимүрү ешг-мүһбәт иму,
Гисмәт һисджә имбу кук-духдәр иму,
Әз гәд рача һәрүсһо мијофум түрә.

Вәтәнә ә Вәтән мисохум дәкиш,
Түрә ә јә көзәл нисохум дәкиш,
Ә дул Антон домундәј тәвәхириш,
Әз гәд ешглүјә дулһо мијофум түрә.

ХОЈУМ МЭ ТҮРЭ

Түрэ э Исроил винирэнкэ мэ,
Дан э ешг вэнкэсди дүл мэрэ духдэр.
Кэм мунд э гүлмэрэ бэри эз сэрмэ,
Мэжил һэсрэт бошум, эри тү духдэр.
Рази бошку түрэ, хојум мэ, духдэр.

Э чунмэ дарафди ешг тү мүһбэт тү,
Үшүг до дүлмэрэ рачи сифэт тү.
Мэрэ, дан, э һэвэс вэнкэсдики тү,
И һиломиш түсүз һичи э духдэр,
Рази бошку түрэ, хојум мэ, духдэр.

Э дүл коф сохдәнүм, нүшдэ-вэхүшдэ,
Собур нисд мэрэ һэ эдэм кэшдэ.
Сэрсонэ хунојум, нүсдүм э хүшдэ,
Эричү дур кэшдэ, эзмэ тү, духдэр,
Рази бошку түрэ, хојум мэ, духдэр.

Антон пир бири, собурлу бири,
Чүнтүни көзэлһо амбар виири.
Эз тү рачтајү дијэ нэ бири,
Бијо гисмэт түрэ пој мэээ, духдэр,
Рази бошку түрэ, хојум мэ, духдэр.

ИМБУ

Имишэв э хунэ һистүм мэ тәһно,
Эз тәһноји дэлмэ лап хэрэб имбу.
Амбара фикирһо рафдэ эз сэрмэ,
Көрмэ хунэш эмэ дан хиник имбу.

Дөрмэрэ мәкуну сәбәһ јә дуһтмэ,
Эз шори һөмүрмэ дан дураз имбу.
И дүлмэ тәмизи, руј һәсму сојә,
Булутһо лов имбу, тәр-тәмиз имбу.

Ә мујмэ вохурджә у дәһој ән јор,
Ә дүлмэ дәрдһојмэ, дијәш кәм имбу.
Эз рачи јориш дүл һә бирәнкә шор
Чумһој шоиримэ ишүгү имбу.

Духдиршош јә чорә сохджә ә дәрдемә,
Ширинә зувун јор дәрмујмә имбу.
Дәшој јор кәшджә әсәр синәјмә,
Уш әри дәрднојмә јә мәлһәм имбу.

Јор куфдикә мијом сәбәһ әкитү,
Тә сәбәһиш бирә, чум сипи имбу.
Нәхисирә мундә, шәв дураз бирә,
Әз фикир, әз хәјол мүј сипи имбу.

И ДҮЛМЭ

Бовор нисди бошум эз тү сирѳѳи,
Сад сала бисдорумкэш, дан тү, э күлмэ.
Нивокунум нэдэрд, нэ сиррһојмэрэ,
Эз тү бэгэј эјэкиш, ој сэвкилимэ,
Тү шори сох, эз тү шор бу и дүлмэ.

Руз һэминон лап хуб бирэ и догһо,
Э кунэјү лалэ бирэ нэ күлһо,
Кош имбисдо э мэрэвоз көзэлһо,
Јэки тү дэ эз көзэлһо э дүлмэ,
Тү шори сох, эз тү шор бу и дүлмэ.

Э јојлогһо бијо кэшдим гулэ-гул,
Эз богһојү дэсдэ кириm гызүдкүл,
Э ешг мијов күлэ дирэнки бүлбүл,
Амбар хубэ нијэт дәри э дүлмэ,
Тү шори сох, эз тү шор бу и дүлмэ.

Јэ дэрмуни бијо хурим һэрдүјмү,
Вэфа һисдкэ түрэ имуһој бурбун,
Сэрхош бошим, мәсдиш бошим һэрдүјму,
Амбар хубэ нијэт дәри э дүлмэ,
Тү шори сох, эз тү шор бу и дүлмэ.

Чэнд мөһэли и фикирһо һисд мэрэ,
Э ешгиш вэнкәсдәј тү, духдәр, мэрэ,
Чәтини дур бошум эз ешг-муһбәттү,
Сәрсониш мисохи әхирдә мэрэ,
Тү шори сох, эз тү шор бу и дүлмэ.

ВЭКИ ЖЭ НИШОН

Рачи дори түрә, э духдәр, худо,
Руј тү үшүг дорә нисти, дан, офто.
Эз рачи тү дүлмә сәхд ешглы бисдо,
Бијо тү вәки эз мә јә нишон,
Хуб зивим әјәки э тәһәр инсон.

Ә пәсәј тү кәшдәм ә тәһәр Мәчнун,
Әри кофиш сохдә нәбири зувун,
Нисди тү әримә јә һәзизә чун,
Бијо тү вәки эз мә јә нишон,
Хуб зивим әјәки э тәһәр инсон.

Тү јә меһрибони э гәд көзәлһо,
Түсүзиш шор нисди һич мәһәл дүлһо,
Дијәш рач бирәјки әхир мәһәлһо,
Бијо тү вәки эз мә јә нишон,
Хуб зивим әјәки э тәһәр инсон.

Гисмәт тү бисдожә әмә, э духдәр,
Антонәш мисохи тү јә бәхдәвәр,
Түрә мухојум кәнә эз һәммә зәвәр,
Бијо тү вәки эз мә јә нишон,
Хуб зивим әјәки э тәһәр инсон.

МЭРЭ ТҮ

Э духдэр, јә руз тү, дүл дорә мәрә,
Тү рафди эз јонмә һә гәнәт зәрә.
Мијом мә куфдири, кузәт сох мәрә,
Чум мәрә дәјишди э рәһојтү тү,
Фурмунди һә рафди у руз мәрә тү.

Рузһојмә шәв бисдо, шәвһојмә сәбәһ,
Чумһојмә һә домунд һәмишә э рәһ,
Пүрсүрүм түрә эз һовур-һәрмәһ,
Чум мәрә дәјишди э рәһојтү тү,
Фурмунди һә рафди у руз мәрә тү.

Мәрә воисдә јә руз, һә вүнүм түрә,
Шүнүм мә у хубә, әвүр сәс түрә.
Моч сохум ширинә гәјмог лов түрә
Чум мәрә дәјишди э рәһојтү тү
Фурмунди һә рафди у руз мәрә тү.

ЭЗ КУЧЭЈМУ КИРОШДЭНКЭ

Гушно гэнэт мизэ, мүнүшдүт э рəһ,
Чумһојмəш импаруст мидəмунд э рəһ.
Һич хов нəбу мэрэ, данки тэ сəбəһ,
Һэрбој эз кучэјму тү кирошдэнкэ.

Мəкундум э тəнмэ, эн хубэ палтар,
Һэр руз импојусдум э лəңэј эн дэр.
Шори эн дүлмэрэ, дан, нəбу гэдэр,
Һэрбој эз кучэјму тү кирошдэнкэ.

Һэ түрəш хəбэр бу эз ешгој дүлмэ
Һэрбој рафда јə коф мизэри эмэ
Чумһојтү дəбу һэ эгэд чумһојмэ
Һэрбој эз кучэјму тү кирошдэнкэ.

Эз шори эдəбу парустэ дүлтү,
Мəш ошугтү бүрүм, рач бу сифэттү.
Насданбүрүм јə коф кујум мə этү,
Һэрбој эз кучэјму тү кирошдэнкэ.

Исәһәт у руһно оморә ә јор,
Дүлмә әдәј суһдә, әз ешг тү, ә јор.
Јәкоф мукуфдикә дан әмә у пор,
Һәрбој әз кучәјму тү кирошдәнкә.

Һәмишә тазадан хәндо дүлһојму,
Әз јор вадаров һәсрәт руһојму.
Тазадан һә кујим, хәндим һәрдүјму,
Һәрбој әз кучәјму тү кирошдәнкә.

ЭН МЭНИ

Руз эминон лап хуб бирэ и догһо,
Э кунэјү лалэ бирэ һәм күлһо,
Кош имбисдо эмэрэвоз көзэлһо,
Эз көзэлһо јәки тү дэ әдүлмә.

Чәнд мәнәли и фикирһо һист мәрә,
Э ешгиш вәнкәсдәј ә духдәр мәрә,
Чәтини дур бошум ә көзәл әз тү,
Әјә кәсиш нүдүм дантү дүлмәрә.

Дәрдһој дүлмә һәр вахд зијод бирәнки
Дүлмәрә ә түни вәбәри духдәр.
Ешг мүнбәттү дүл мәрә сәхд зәрәнки,
Дүлмәрә мәбәри кәнә тү духдәр.

Антон муку көзәлһорә мә гурбу,
Эз көзәлһо јәки кәнә әнмәни.
Кош дүл әну әз кофһојмә сәхд нәбу
У сијә чум, сијә гошу әнмәни.

ЈӘ ШӘВ

Јә хубә шәв васал, ә јормәрәвоз,
Ә giroг дәријо појисдәјм иму.
Ләпүrhoј дәријо ә јәкирәвоз,
Гул ә гул дорәт и һисд әз дүлиму.

һәрдүјүмү әјәки әдәјм коф сохдә,
Рача ихтилоти әз ешг, нәз мүһбәт,
У буж-бухун әну мәрә мәсд сохдә,
Ингәдә рачики, һисд, у јә мәләк.

Јә ләмпәрә хуно дорә у товуш,
Чумһојү бәрди дан, сәлт әгүл мәрә.
Вырыхдәни һәрдән ә тәһәр ән гуш,
Мукују мидајкә бијо ки мәрә.

Әј худо, чүни и тү әкор дәниш,
Имишәв вәкүрди лап әдәс мәрә.
Чәндгәдә дәнүшүм, нисдүм сирoji,
У рача чумһојү, һәјрон ишд мәрә.

Әдәј әз шори пар зәрә јормә,
Ә рачи дәријо ошуги күлмә.
Токи, һәчи кирору һәр мәһ, нә салмә,
һәммә хошбәхт Антон мукујут мәрә.

ЭЗ ЈОР НИВЭДЭШЭНҮМ

Куј, духдэр, э јортүни,
Дирэнки дү јәкирә,
Эз һәсәлиш ширини,
Мә куфдирәнкә түрә.
Бил э һилом лов бу,
Ешг нә мүһүббәт иму.
һәр дәрд - гәмиш вадаров
Эз јор, эз хәјол иму.
Шинирәм ки, тү әзмә,
Бирәј әрчү инчимиш.
Ә худо, и чү кори?
И дәрд мүкүшү мәрәш,
Ә-у сижә мујһој тү,
Бирәм данки вурулмиш.
Эз тү рач ки бисдоқәш,
Нисохум түрә дәкиш.
һәм у рача чумһој түрә,
Нә у сижә мујһој түрә,
Эз јор нивэдәшәнүм,
һә әјор мијорум түрә.

Ә дүлмә тү һәмишә.
Куч дорә, гуввот дорә,
Түрәш јә Лејлирә хуно,
Тәмизә ешг, мүһбәт дорә.
У рача сифәт түрә,
Рәссам чү хуб варавунди.
Түрә һисдијо у буж-бухун,
Худо һич кәсә нә дори.
Ә һәр кәс мәди дүл түрә,
Раст мијов вәфасүзһо,
Мәкүрүт, мишәнүт түрә.
Ешг Антонә, тү һич мәһәл,
Буж мәсох јә күлә хуно.
Ә јору офдорә мәһәл,
Мухоју түрә јорә хуно.

ВЭФАСҮЗЭ ЈОР

Вэрфи хиникијә јә руз зимусту,
Јон зә кирошд мәрә у назлү никор.
Мүрд ә дүлмә дәбуһо ешг мүһбәт әну,
Бәјист лап бәдәнмә, әз нәфәс әну.

Ә дүлмә дәбуки, у бу әримә јор,
Кирошдә рузһорә вәдәшәнд әз јор.
Әз кучә кирошдә наз дорә-дорә,
Мәрә мәһтәл һишдә у вәфасүз јор.

Рафдүм әзу нәзник, мукум ә духдәр,
Әрчү әј вәфасүз, мәрә коф дори?
Ешг-мәһәббәт мәрә гимәтсүз сохди,
Әрчү һәчи мәрә ә сәр рәһ нори.

Дан, ешгсүз һиломә нисди ләзәтү,
Мәрә сухунд томом, ешг тү мүһбәт тү.
Нисди дијә мәрә, јә имид әтү,
Түш ә аташ ешгмә сухош ә духдәр.

ТҮРЭ ДУХДЭР

Чү рачи тү, руј тү дорэни үшүг,
Э рачи тү, нидов бирэ јэ духдэр.
Мәнкһош нүдү түрэ хуно шэв үшүг,
Кукһорэ тү э ешг мәнкэни духдэр,
Дүл ди мэрэ хажум түрэ, э духдэр.

Рач көзэлһо эгэд богһо жарашүг,
Мујһојтү э кэрдэн бирэ сармашүг.
Э ешг мијов түрэ вунүһо ошүг,
Э дүл кукһо мүһбэт мәнкэни, духдэр,
Дүл ди мэрэ хажум түрэ, э духдэр.

Һэр сэбэһһо шеһиш нүшдэ э руј тү,
Товуш сэбэһ үшүг дорэ чумһој тү.
Э сэр кэрдэн һэ лов бирэ мујһој тү
Тү кукһорэ сэрсон мәсох э духдэр,
Дүл ди мэрэ хажум түрэ, э духдэр.

Э рачи тү дүлмэ амбар һэсрэти,
Эдэм дирэ дан, тү эмэ гисмэти.
Дү јэкирэ сэвмиш соху мүһбэти,
Антонa тү э ешг вәнкэсдэј духдэр
Дүл ди мэрэ хажум түрэ, э духдэр.

РАЧА ДУХДЭР

Эји һилом сог кэрдош тү,
Э бог иму јә күл бош тү.
Тү инчимиш мәсох мэрә,
Эримә чон-чикәр бош тү.

Чү хуби тү, рача духдәр,
Эз мәнкиш тү, рачи духдәр.
Һәштанки јә мэләки тү,
Эз тү рачта нисди, духдәр.

Эз Гүбәјүм, јә кукум мә,
Эгәд мәрдно икидүм мә.
Наз мәди тү амбар, духдәр,
Бијо, түрә хосдәнүм мә.

Чумһојмә дә э рәһһој тү,
Насданүм мә кәј мијој тү.
Тү һәмишә э дүлмә дә,
Антон бири дәрдәчәр тү.

ДУХДЭР

Һәр сәбәһ мә дирә түрә,
Бәрдәни тү әгүл мәрә.
Көзәл, бијо дүл ди мәрә,
Хојум түрә әз дүл, духдәр.

Појун јәбо тү пој түрә,
Кујум әтү мә коф мәрә.
Мә дирәнки сифәт түрә,
Зәвәр бирә ешгмә, духдәр.

Мујһој тү лов, ә сәр кәрдән,
Әз кучәјму мурај һәрдән.
Дәниширә әмә бирдән,
Сәрсон мәсох мәрә, духдәр.

Ҷозон мәди севки түрә,
Зијод мәсох дәрдһој түрә.
Бијо дүл ди мүһбәт түрә,
Хојум түрә әз дүл, духдәр.

МУНДИ БЕЈБОФО

Һәмишә кәширәм мә чофој түрә,
Мә наданүсдәм тү һисди бејбофо.
Дузи һич нә дирәм мә софој түрә,
Мә наданүсдәм тү һисди бејбофо.

Вахто бу әјәки чун-чикәр бирим,
Әз дәрд нә әз фикир бихәбәр бирим,
Иму әјонјәки бәхтәвәр бирим,
Мә наданүсдәм тү һисди бејбофо.

Винүруки корһо нәс оморә дуз,
Тү мәрә шәнди, рафди ә у руз.
Әчәнд шүвәр рафди, нәкүрд кортү дуз,
Әкировоз зүвүсдәј, бирәј бејбофо.

Антон чү сохди, тү урә дог дори?
Пәшму бирә, бәгдә кәнә коф дори,
Әз әввәлиш әз чум данки, офдори
Бејбофо бирәј тү, мунди бејбофо.

МЭСОХ ЗУЛМ

Хосдөнүм мэ амбар түрә,
Нишәнүм мэ, данки, түрә.
Бијо кофиш мэ дүм түрә,
Мэсох эмә тү зулм, духдәр.

Кушдор јә коф кујум әтү,
Әмә бурбун руј түрә тү,
Мэсох дүлхор ошугә тү,
Мәди мәрә тү зулм, духдәр.

Әз тү рачта, данки, кини,
һәм астара, һәми мәнги,
Ку тү, фүрсүм мэ хозмуни,
Мәди мәрә тү зулм, духдәр.

Тү әсәрмә точ имбоши,
Ә дәрднојмә мәлһәм боши,
Әз һәммә тү рач имбоши,
Мәди мәрә тү зулм, духдәр.

ХЭНДЭ—ХЭНДЭ

Омо ширин-ширин ворвори васал,
Богһо сэркүрд хэндүсдә, чулһо хэндүсдә.
Инсонһо сохдәни шори эз васал,
Гушһош кәшдә-кәшдә мәҗәни хүндә.

Чилидһо нә вәрфһо амбар ләрзирә,
Васал оморәнки уһо тәрсирә.
Офто үшүг дорә уһо һәл бирә,
Дорһо вәлк вокунди, әдәт хэндүсдә.

Әзи кәрми офто хори чүмүсдә,
Богһош күл вокунди, әдәт хэндүсдә.
Чүнүм әзу күлһо, күрүм јә дәстә,
Јор оморәнки дүм, һә хәндә - хәндә.

Нәтәрсү әз воруш нәз думон күлһо
һәмишә мухуну ә бог бүлбүлһо.
Сәрә тик мүкүрү, рача сүнбүлһо,
Јор мијов әкимә һә хәндә—хәндә.

ХУНДЭ—ХУНДЭ

Јә духдәр э гэд богһо,
Әдәј кәшдә хундә-хундә.
Үшүг дорә мәнкә хуно,
Әдәј кәшдә хундә-хундә.

Хурди эз ешг эн ов билог,
Сухди э аташ бири у дог.
Нүшди э сәр лүкәј эн дор,
Вори чәсдә хундә-хундә.

Вәжүрди әдәс китобә,
Әдәј кәшдә һәр вәрәгә,
Әгәд ешгһој ов эн дәрјо,
Үзкүм зәрә хундә-хундә.

Әз ешг әну бирәм пијон,
Пири мәрә сохди човон.
Әз дәсү лап бирәм сәрсон,
Әдәј кәшдә хундә-хундә.

ЭНИ КӨЗЭЛҮО

Амбар эдэм дэрд кэширэ,
Эз дэс эни көзэлһо мө.
Дэрд пур бирэ сэр синэјмө.
Эз дэс эни көзэлһо мө.

Эз чумһојмө һэ һэрс рихдэ,
Нэдэрүм мө һич э хүшдэ.
Эсэр рэһһо эдэм нүшдэ,
Эз дэс эни көзэлһо мө.

Фикирһојмө лап һисд амбар,
Эз гэдэрү, дан, һисд зэвэр.
Кэм мундики, хурум зэхэр,
Эз дэс эни көзэлһо мө.

Јэкиш бу кэ дү мэрэ дүл,
Мө мухојум урэ эз дүл.
Сэрсон нэ бу, данки и дүл,
Эз дэс эни көзэлһо мө.

МЭСОХ МЭРЭ

Э гэд богно яэ күл бирэ,
Эрчү бэрдэ тү чун мэрэ.
Чумһој тү һэ үшүг дорэ,
Сэрсон сохдэ тү јор мэрэ.

Ов никэрэ, үшүг дорэ,
Бог-богчэрэ, гувот дорэ,
Ешг тү мэрэ, мүһбэт дорэ
Сэрсон мэсох тү јор мэрэ.

Имидмэ бу этү мэрэ,
Этү дорум мэ дүл мэрэ.
Эз ешг дүл мэ товуш дорэ,
Бијо сэрсон мэсох мэрэ.

Тү јэ күл бош, мэ јэ гуштү,
Һэр руз кэшүм, мэ буј эз тү.
Антон сухо э мүһбэт тү,
Нэ дорикэ тү дүл мэрэ.

МЭТЭРС, КҮЛМЭ

Мэтэрс э күл, мэтэрс э күл,
Нүчүнүм түрә, нүчүнүм һэлә,
Э дүлмә һәсрәт дәри, э күл,
Нүчүнүм түрә, нүчүнүм һэлә.

Вомундум эзи гәрибиһо мә,
Э дурһо әдәј кәшдә фикирмә.
Әз сәвки јара дә э синәј мә,
Нүчүнүм түрә, нүчүнүм һэлә.

Јарашуг дорә э чәмәнһо тү,
Нәбу бурај дур амбар әзу тү,
Јәбо чүрүмкә сәхд миләрзи тү,
Нүчүнүм түрә, нүчүнүм һэлә.

Офдоји бисдожә э тараф мә,
Нә расикә әтү и дәсһојмә,
Сәвкәнд мухунум мә һә э ешгмә
Нүчүнүм түрә, нүчүнүм һэлә.

НИШОН МЭ

Э гэд рачһо рача точ вэ эсэр тү,
Эз хубэ нэсили, јәдикори тү,
Тү рачи, эз ешг тү сэрсон бирэм мэ,
Энмэ бисдорикэ, сэвки мәни тү
Эз зуровоз нишон мэ дэ эдэс тү.

Эз зуровоз нишон мэ дэри эдэс тү,
Чун бэриһо, данки, јә марали тү.
Эри чунмэ дэрму рисди ловој тү
Мэ ошуг эн түнүм, сэвки мәни тү
Эз зуровоз нишон мэ дэ эдэс тү.

Эдэј рафдэ зури-зури салһој мэ,
Дэрдһој мэрэ миданүми и халг мэ,
Мүрдкэ Антон,ки миданү сирр јүрэ?
Донүсдэ бош јормэ һисди тү эмэ.
Эз зуровоз эдэстү дэ нишон мэ.

ОФДО Э ЈОРМЭ

Кэнэ у көзэлмэ омо э ховмэ,
У хэндэјэ лов офдо э јормэ.
У рузһој һэјили оморэ э јор,
Рачиһој эн Гүбэ офдо э јормэ.

Дүрүм јэ сојэрэ јормэ омори,
Дүлмэ кујкэ лэрзи, данки эз шори.
Һэ рафдүм пишово, күрүм эз дэсү,
Дүрүм, эјонмэ һич нисди одоми.

У јэ меһрибон бу ахир мәһэлһо,
Эн хубэ көзэл бу э гэд көзэлһо
Чумһојмэ домунди э дү бэнд мују,
Дур кәрдо һәмишэ эз дәрд нэз гәмһо.

Кош бијов э кимэ хосдәмһо духдәр,
Шор соху дүлмэрэ эз һәммэ зэвәр.
Бәкэ хәбәр нисд у сијэ чумһорэ,
Антон хосдэ урэ эз һәммэ амбар.

КУ ХЭНД ЈЭБО ТҮ

Эрчү һэчи думон вэри э руј тү,
Хэндүсдикэ эз дүл мәни данки тү,
Эри чунмэ дэрму һисди ловој тү,
Шэн думонэ эз руј, ку хэнд јобо тү.

Мэ гуштүнүм, тү ки һисди јэ күлмэ,
Эри чунмэ, тү һэр вахт һисди дэрмујмэ.
Түрэ дирэ очмиш бирэ сэрдүлмэ,
Шэн думонэ эз руј, ку хэнд јобо тү.

Э јор, и руз кэнэ һисди нәһсэ руз,
Тү хушдэрэ хуб-бэр э рәһ имбуруз,
Сијәји вокунди рујтү имбуруз,
Шэн думонэ эз руј, ку хэнд јобо тү.

МИДОРУМ ТҮРЭ

Эз дур дирэм, мэ э духдэр руј түрә,
Эмә бурбун, у рача сифәт түрә.
Рази бисдорикә, миhoјум түрә,
Ә гәд күллү-богчә, мидорум түрә.

Мә эз гәд көзәлһо миhoфум түрә,
Эз дур шинохдәнум, дү бәнд муј түрә,
Мә гурбунум у сијә чумһој түрә,
Ә гәд күллү-богчә, мидорум түрә.

Әри буј-бухунтү, һәјруни чунмә,
Тү нич нидај јә һәјб биhoфи эзмә.
Биho тү һәрүс бош,әри дәдәјмә,
Ә гәд күллү-богчә, мидорум түрә.

ВАСАЛ ОМО

Васал оморэнки хэндүст дүл иму,
Эз хов хэбэр бисдо, у рача күлһо.
Булутһош амбари э дорун һэсму,
Эзир эн ворушһо, писи у күлһо.

Вэрфһо һэлиш бисдо вараст хиники,
Кузэтиш сохдэјмһо васалиш омо.
Фэсилһо эз јэки рачта һист данки,
Э богһо-богчэһо варавуст күлһо.

Рачиһој Вэтэнэ гэдэрү нисти,
Кујум и рачиһо наров э чумһо.
Халг мэрэ рача кук-духдэрү һисди,
Кэнэ э сэр рэһмэ поисди күлһо.

МЭЖИЛ ДҮЛ МЭРЭ

Васал оморэји дорһо нисди шор,
Эз зурэвоз нэсэ дирэнүм түрэ.
Тү коф дорэј мэрэ, эјортүни пор,
Инсоф сох, э болэ мэдэшэн мэрэ.
Бил руј түрэ вүнүм, мэјил дүлмэрэ.

Руј түрэ бурбун
Э духдэр, эмэ,
Һәмишә шори
Сохум эз тү мә.

Дорһо зәрдиш бисдо васал рафдәнкә,
Эз тү шорэ хәбәр һәлә нә омо.
Дәрдһојмәш рузбәруз, зијод бирәнкә,
Қирошдә рузһојмуш эјор һә офто
Бил руј түрэ вүнүм, мејил дүлмэрэ.

Руј түрэ бурбун
Э духдэр, эмэ,
Һәмишә шори
Сохум эз тү мә.

Тү эз мѐ хѐмишѐ дур рафда духдѐр,
Пѐхѐнү бирѐ тү ѐ тѐхѐр хѐил.
ѐричү ѐ хисоб нѐс күрдѐ, духдѐр,
Бил вүнүм руј түрѐ, дүл мѐрѐ мѐжил,
Бурбун руј түрѐ тү ѐмѐ, духдѐр.

Руј түрѐ бурбун
ѐ духдѐр, ѐмѐ,
хѐмишѐ шори
Сохум ѐз тү мѐ.

ДҮЛ НЭС ДОРЭ

Э ловһојму хэндэ вэри,
Э дүл иму шори дэри,
Јор мэрэ тү дүл нэ дори.
Тоб мүдүми һэчи и дүл?
Түсүз нидав хундэ бүлбүл.

Дүлмэ, данки, эз ешг офто,
Чумһојмэш, дан, һэрс пур бисдо,
Сирһој дүлмэ очмиш бисдо
Тоб мүдүми һэчи и дүл?
Түсүз нидав хундэ бүлбүл.

Һисоб сохди хүшдэрэ кэс,
Нэс дорэ тү э сэсмэ сэс.
Э дүл нэдэ һич вахт һэвэс,
Тоб мүдүми һэчи и дүл?
Түсүз нидав хундэ бүлбүл.

ТҮСҮЗ

Когоз нүвүсдәм эритү,
Вәки когозә хуб хун тү,
Ә кофһојмә хуб кушдор тү,
Түсүз кормә һич никүрү.

Әтү амбар үмүд мәни,
Түсүз бирә јә дәрд мәни,
Тү у рача бурлјантмәни,
Түсүз кормә һич никүрү.

Шунә зән тү сијә мујә,
Әри руј тү һәсрәтүм мә.
Мијоморум әкитү мә.
Түсүз кормә һич никүрү.

Антон әз чун вызор бири,
Ә гәриби түсүз бири,
Дүлтү һә сәвкисүз бири,
Түсүз кормә һич никүрү.

ЈӘ КӨЗӘЛ РАФД

Мә рафдәнкә јә руз әкор,
Әз кучәјму јә көзәл рафд.
Урә дирә мундум әз кор,
Әз кучәјму јә көзәл рафд.

Ә ешг вәнкәсд мәрә, у рафд,
Коф нә шини дум-дуз ә рафд.
Ә дүлмә лап аташ дарафд,
Әз кучәјму јә көзәл рафд.

Әз сәс әну дүлмә ковунд,
Гүзүлкүлһо - күлһо вокунд.
Гушһо һәммә мәһәни хунд,
Әз кучәјму јә көзәл рафд.

Әчә һисди һәчи көзәл,
Ә појизи бирә хәзәл.
Әримә у һисди һәсәл,
Әз кучәјму јә көзәл рафд.

Антон, гисмәт һисдикә у,
Әз дүли тү бисдожә у,
Кәнә, данки әнтү имбу,
Әз кучәјму јә көзәл рафд.

ЧОН ЧИКЭРМЭ

Һәр руз бирә гәһри әзмә,
Тү мәрә ә дәс мәдәшә.
Чү воисдә түрә әзмә,
Вәдәшә фикирә әз јор,
Бијо бош тү чон-чикәрмә.

Ә јор тү ку, түсүз, дан мә,
Әз тү чиро һич нүдүм тоб.
Ә аташ ешг нән мүһбәтмә,
Мәсох мәрә тү лап кобоб,
Бијо бош тү чон-чикәрмә.

Ешг мәрә лап јункул сохдәј,
Сирр мәрә тү ә кәс дорәј,
Кәнә әмә һәсәл бирәј,
Мә ән түнүм, түш һә әнмә,
Бијо бош тү чон-чикәрмә.

ОЈ КҮЛМЭ

Омо ворвори васал,
Шори сох тү, эј күлмэ.
Эз һәммә рачи васал,
Шори сох тү, эј күлмэ.

Эјон доғһо нән вишә,
Тикки сәрә һәмишә.
Этү һәсрәт бәнәвшә,
Шори сох тү, эј күлмэ.

Һәммә Һилом эн түни,
Сипрә Һәләм эн түни.
Чумһој һәммә э түни,
Шори сох тү, эј күлмэ.

Күл васала дирәнки,
Гушһош хундут әјәки.
Дүлһо гисмәт бирәнки
Шори сох тү, эј күлмэ.

Ә доғһо бисдо вәрф һәл,
Хәндүст дорһо һәр мәнәл
Һәм ширини, һәм һәсәл,
Шори сох тү, әј күлмә.

Һөмүртү амбар бири,
Нумту ә дүлһо дәри,
Бүјтү ә дәһо вәри,
Шори сох тү, әј күлмә.

Чәнд-чәнд салһо зивош тү,
Әз һәммә зијод кәрдош тү,
Антон нувүсо әз тү,
Шори сох тү, әј күлмә.

РАЧИ И ДУХДЭР

Имбуруз јә кәзәл вүнүрүм әз дур,
Әгүлә әз сәр бәрд у һүндүрә буј.
Вокунди јубкәрә, әсәрү кофтә,
Зәрдә огобиһо рач дорә әз дур.

Рачи сифәт үрә гәдәрү нисди,
Мәһлүми үрә сәвдики нисди.
Мијһорә лов сохди әсәр ән кәрдән,
Јә рача марала ухшәшү һисди.

Мукум и кофһојмә, лојыгы әтү,
Хуб дан тү дүлһорә, кини ошугтү.
Имбуруз ошуг бу, ә рача сәртү,
Сәбәһ нәшиноху, дур буров әзтү.

Антон гурбуни ә гәләм—гоштү,
Мәрә вәнкәсдәј ә аташ ешгтү,
Рази бош вәки әз мә нишон тү,
Мәнүм, мәлһәм бошум ә ешг мүһбәттү.

ЭДҮЛ НЭДЭ ШОРИ

Үшүг дорэ һэрс чумһојтү,
Эзу, дүлмэ, дан дорд дорэ.
Шори нисджэ һич э дүлтү,
Түсүз шори эрчү мэрэ?

Салһо, рузһо һэ рафдәнүт,
һәм лэзэтсүз, һәм хэјолсүз.
Нижәтһошки, куфдирәнүт,
Түсүз рузкор эрчү мэрэ.

Бог-богчәһо бисдокэ күл,
һич шор нимбу данки, дүлмэ.
Ешг - мүһбәтмэ нисткэ э дүл,
Түсүз һэ дәрд имбу мэрэ.

һисди мэрэ никэ гисмәт,
И һиломиш дан эн түни.
һич мэкәрдо ешгсүз мүһбәт
Түсүз нувој зиндәкуни.

НЭ ДИРЭЈ МЭРЭ

Иму хундэјм э ошколэ эјэки,
Кэшдэјм э Гүбэ, э Бокуш эјэки
Э ешг имуш сэвкэнд хундэјм эјэки
Эрчү имуһој нэ шинохди мэрэ?
Һэшданки, һич мэхэл нэдирэј мэрэ.

Ки митонүсд тү имбоши бејбофо,
Э кэсовоз микэшди тү э богһо,
Мэ мүвүнүм хэрэб ибу и дүлһо.
Эрчү имуһој нэ шинохди мэрэ?
Һэшданки, һич мэхэл нэдирэј мэрэ.

Антонэ нисди фикир бијов эјонтү,
Имуһој фирсорэ эрчү хэбэр тү?
Эз Исроил сэрэ вэки бура тү,
Эрчү имуһој нэ шинохди мэрэ?
Һэшданки, һич мэхэл нэдирэј мэрэ.

БАЈАТИНО

Эн хубэ күлмэни тү,
Хојумһо чунмэни тү.
Дүлмэ этү бэнд бири,
Һэ хосдэј дүлмэни тү.

Мэ мухојум у јорэ,
Эз көзэлһош көзэлэ,
Ешгү нэ мähэббэтү,
Үшүг докэ э дүлмэ.

Вэрф-вориш һист э сэр дог,
Э јојлогһо нэ сэр бог.
Эз јор кујит шор бу у,
Эсэр дүлмэ нэдэ дог.

У рача јормэ түни,
Хубэ рузһојмэ түни.
Хосдикэ мэрэ эз дүл,
Хосдэј дүлмэ һэ түни.

Чум э рәһ, јор нэ омо,
Чинорбуј јор нэ омо.
Чуммэ домунд э рәһһо,
Эрчү һэчи дир омо.

Исти вориши ново,
Амбар дурази шэвho.
Јор зу бијов куфдирэ,
Нишим э хојим лово.

Сифэт эн јор рач хуби,
Мујhoју сијэ хуби.
Мэрдэ эз јор хош бијов,
Э назик бэдэн хуби.

Мэ ошуг эн Гүбэјум,
Дан һэсрэт эн Гүбэјум.
Худо гисмэт сохдкэнэз,
Мэ Гүбэрэ мувүнум.

Бэһэр овурди богho,
Дэрд гэм дәри э дүлho,
Дүшмэ кэнэ вэхүшди,
Лап шор нисти инсонho.

Чү кујум этү дүнјoh,
Чум эрәһ дә зу бијо.
Э дүлмэ јэ мэтлэб дә
Шолуми бу э дүнјoh.

Һәр вахт шолуми кәрдо.
Һәмә бәхтәвәр кәрдо.
Ә хори бәбәһојму,
Шолум-шолуми кәрдо.

Әјон һүндүрә доғһо,
Әгәд меркә вишәһо.
Рача күлһо дирәнки,
Шор бирә күлмә дүлһо .

Күл васала дирәнки,
Вәлғһо очмыш бирәнки.
Гушһош хуно әјәки,
Шори сох тү ој күлмә.

Вәрфһо әз доғһо бисто һәл
Бог мејвә овурд һәр мәһәл
Рафд зумусду омо васал
Шори сох тү ој күл мә.

ГЭЗЭЛHО

ТҮ БИРИ

Эввэлиш хостэнбүрүмһо, сэвкили јормә тү бири,
Ә дүл һәјилимә дэбуһо, ешг мүһбәтмәш тү бири.

Әтүрэвоз ә ошколә хундәјм, иму әјәки,
Әјә парт нушдәнбиримһо, дан ә хотур әну бири.

Дуриш бирәјмкә әз јәки, домундәј тү һә әдүлмә,
Әз јор нәвәдәшәндәмһо түрә әхотур әну бири.

Орој зә мәрә вунум у руј түрә әји пиримә
Ешг мүһбәт түрә дошдиһо у ешг һәјилимә бири.

Зәнанмә кәзәли, урә хосдәнүм, мә һә әз дүли,
Ә һәјили хосдәнбүрүмһо, назли чәјрон тү бири.

Бијо тү дир мәсох, һәммә рафдәнини әзи һилом,
Антонә сәрсон сохдиһо у сијә чумһојтү бири.

Ә ГҮБӘ

Әз дүлмә бу јә духдәр, лап әввәлһо ә Гүбә,
Ә чуммә күнчүһо чон, бу у духдәр ә Гүбә.

Мујһорә шунә мизә, һә лов мисохд ә кәрдән,
Имбисдорум лап сәрсон, әз ешг әну ә Гүбә.

Усүз нәбу гәрормә, микәшдүм ә пәсәјү,
Мухурдум шороб пијон, имбисдорум ә Гүбә.

Ингәдә ешг нә мүһбәт, әну дәбу ә дүл мә,
Әзу рачта јә зәнан, һич нәдәбу ә Гүбә.

Гисмәтмә нә бисдо, рафд јор бисдо әјәкикә,
Чуммә дәмунд әһу дан, дијә нирам ә Гүбә.

Тәмизә ешг мүһбәт раст оморәни әјәки,
Рафдикә урә Антон, мијофи тү әз Гүбә.

ИМБИСДОКЭ

Мэкундум дүлмэрэ,
эсэр офдорокор имбисдокэ,
Эричү дүлмэ сухдэкэ,
танүсдэкор имбисдоккэ.

Э дүлмэ дэријо, дэрдһо,
э дэрмурэвоз хуб нимбу,
Пишој эн террористһорэ,
вэжүрдэкор имбисдокэ.

Эдэт сохдэ хэрэбэји,
күшдэ кук духдэрһојмурэ
Хуб бу, јэ хубэ шолуми,
э сохдэкор имбисдокэ.

Јэ куч омокэ, халгмэ нэ Вэтэнмэ,
дан э дүшмэһо
Пэшму имбу, кучэ э чум,
винирэкор имбисдокэ.

Антон, фикир мэкэш,
данки и һиломэ сэһиб һисди,
Никүшдүт инсонэ,
худо шинохдокор имбисдокэ.

ЧУМНОЈ ТҮ

Биһил мэрэ дэнүшүм, э у рача чумһојтү,
Ошуг бирэм чү сохум, амбар рачи сифэттү.

Дэрд фикирмэ эдэј һэ зијод бирэ эз ешг тү,
Токи һэр руз мә вүнүм, һэ хумори чумһојтү.

Руј түрэ дирэ данки чун ворморэ мэрэ,
Мэ эритү һэјрунум, рача сэри хүшдэнтү.

Имбисдорикэ гисмэт моч мисохдум эз лов тү,
Эз зурэвоз ошугум э сижэји мујһојтү.

Антон ночог ешги, хуб нисоху урэ һич кэс
Эри эну мә кујум, дэрмуни у ловојтү.

ДЭРМУЈМЭ

Хуморэ чумһојтү, ешг вэнкэсдэ, һэр вахт э дүлмэ,
Ошуг бирэм дан этү,э у сијэ, чумһојтүмэ.

Эри чүнтүни кезэл, дан содого бэхш мисохум
Чун-мэрэш эри ешгтү, воисджэ гурбу мүдүммэ.

Гэдүр мөрдэ гэдүрсүз һич вахтыш гијмэт нидү дан,
Һөрмэт сох э ошугтү, руј түрэ бурбун вүнүммэ.

Фикир хэјолмэ түни, эхирдэ ночог имбошум,
Амбар рачи сифэттү, түсүз нисти һич сабурмэ.

Антон ночог мүһбэти, ешгсүз наса у зүвүсдэ,
Бисдорумкэ сэрсонтү, һэ тү имбоши дэрјмујмэ.

РАЧИ ТҮ

Чү рачи тү, э духдэр, хэммэ бирэ һэјрунтү,
Э һилом мачаруну хунэһорэ рачитү.

Мујһојтү эврүшүмэ хуно эдэј тов дорэ,
Э худоки, мәсд сохдэ инсонһорэ чумһојтү.

Эј залум, бијо инсоф сох, чун нэмунди эмэ,
Эрузи сад чунмэни эдэј бирэ гурбун тү.

Ночог түнүм эзу руз, дирэ бэгдэ мә түрэ,
Эз дэрд тү эдэм мүрдэ, сох чорэ эримэ тү.

Рачһо түрэ дирэнки, һэјб оморэ үшүрэ,
Јон кирошдэнүт уһо, э сэр зэрэ дан этү.

Антон, амбар фикириш мэкэш эз дэс эну тү,
Эхирдэ мимири, һич кэс нијов э һоројтү.

ЭДЭЈ ХОСТЭ ТҮРЭ

Фикир мэкэш һә кәнә, у јор әдәј хостә түрә,
Әз дәрд әдәј мүрдә у зәнән әдәј хостә түрә.

Дүшмәһо мијүлүми ә гисмәтмә мә расүм,
Мэкэш тү фикир, рача чонан әдәј хостә түрә.

Ә һәрәј сәвдикиһо һәр кофиш миданү бирә
Ә коф мәбош фурмиш, у чәјрон әдәј хостә түрә.

Чәнд гәдәш зүвүсд инсон, меһрибон бирә хуби,
Ошуг бирәјһо у меһрибон әдәј хостә түрә.

Дүлү чүтам хосдәкә ә гуллугу поисдәм,
У рәһмлүјә дүл, хубә инсон әдәј хостә түрә.

Ә дүл әну духдәртү худо ә рәһм дәшәно,
Әз дүли-чуни јортү Антон әдәј хостә түрә.

АМБАРИ

Ә духдәр, әтү ошуг бирәкорһо амбари,
Әз ешг нәз мәнәббәттү сүхдәкорһош амбари.

Дүлмә әдәј куфтәки әтү бирәм мә ошуг,
Тәрсирәнүм, әри тү рәһ норәкорһош амбари.

Мәку тү ки, јә түни рача духдәр ә һилом,
Әз түш хубтә кәзәлә чананһош лап амбари.

Мәрә јә духдәрикә һисд куфдуруткә әтү,
Бовор мәсох дурку куфдирәкорһош амбари.

Чәнд мәнәли әз ешг тү әдәј сүхдә синәјмә,
Куфдирәнүт түрә кофдорәкорош амбари.

Антон, ә пәсәј һәр духдәр мара мәсох минәт
Кәрәк бисдокә Вәтәнә кәзәлһош амбари.

МИЈОСДИ БИРЭ

Эз эввэл сэвкили јормэ, тү мијосди бирэ,
Хојумһо чунмэ-чикәрмэ, тү мијосди бирэ.

Михосдум эз дүлмэ, мачарусдум эсэр тү,
Ҷун бәруһо рача јормэ, тү мијосди бирэ.

Түсүз сәрсон имбошум эгэд богһо-богчәһо,
Ә у богиш хубә күлмэ тү мијосди бирэ.

Марала вир сохуһо овчинүм ә пәсәј тү,
Овчи әну маралиш һә мә мијосдум бирэ.

Ә дүл мә дошдәм түрә сәвкилимәрә хуно,
Һә у хубә сәвкилимә тү мијосди бирэ.

Хуби әримә, ә ешг тү сухум мә һәмишә,
Сухдәнкәш ә зувунмә тү мијосди вәбирә.

НИСДИ

Һәр инсонә ә һилом јә рача јору һә һисди
Јор ки рачи мидов шор бирә ихтијору һисди.

Һәрбој руј түрә винирә дүлмә шор бирә, әј күл,
Әз тү бәгшәј ә гәд рачһо дүлә шор соху һисди.

Зулм мәсох ингәдә тү әмә, хосдәнүм түрә мә,
Јәбо әјор дәшән ки, түрә хосдокорту һисди.

Амбар наз мәсох әмә, һәчиникәш ночог түнүм,
Бил кәһо нә данүт ки, һәмишә һәсрәттү һисдүм

Һәр ошуг әз дәс јә көзәл данит ки, јәсир бири,
Антонәш һич вахд јә хоша рузу әз дәстү һисди.

КЭРДО

Јэбо дүрүм руј түрә э худо шүкүр кәрдо,
Әхир һәсрәт нә мундум и дүлмә рәһәт бисдо.

Амбар наз сохдә мәрә э һәсрәти тү мәјил
Түрә хостәниһо и чунмә гурбунту кәрдо.

Куфдурут оморәј э богмә кәшдәј тү јә руз
Шори сохдум богчәјмә, богмә әтү гурбу кәрдо.

Тәрсирәнүм сирр мәрә лов мисохут э кәшо
Кәс-һә-кәси, дустһо әз дәрдемә хәбәрдор кәрдо.

Мәкүш ошуг түрә, бил лову хәндү һәмишә
У хәндәјә ловһојтү әримә дәрму кәрдо.

НИСДИМИ

Ә јор, мәрә бәјбофо. сохдәкор тү нисдими?
Һәрбој оморәм руј нә дорокор тү нисдими?

Ә рачи тү кувонмиш бирә әз мә јон кәшдәј,
Мәрә әз сәр оворә һишдәкор тү нисдими?

Ҷоф дорәбири нәвәдиромори дуз ә кофтү,
Мәш бәгдә түрә шәндүм тәхсиркор тү нисдими?

Имуһој фирсорәј хәбәр, бијом мә әки тү,
Дүлмә рәһ нәс дорә пәшмубирәкор тү нисдими?

Һәммә данүсдәни, тү әмә бирәј бәјбофо,
Әз тү дијә пишово оморокор һич нисди.

БОШУ

Мэрэ нэсэ воисдэ э у көзэл јор бошум,
Имбуруз у энмэ бу, сэбэһ эн кэшо бошу.

Рачо э рачи хүшдэ, бирэнүт һэ кувонмиш,
Јэ назлү хумор имбу һэр руз голмогол бошу.

Кими, эз көзэлијү эгүлүрэ бэрдэ эз сэр,
Кими, көзэл ешглүбу, э хирдэ сэрсон бошу.

Худо докэ зэнанэ бэхдү, һэми мозолу,
һэ јэ ширин зувун бу, һэми меһрибон бошу.

Антон, һэмэ көзэлһо, данки, јэки нэс бирэ,
Гисмэт јэки хуб имбу, эн јэки хэрэб бошу.

ЭЗ ТҮ

Эз дэрд, гэм мурдүм, нэ куфдурум дэрд мэрэ этү,
Дан, эј күл јә хушә руз, нэдүрүм эз сифәт тү.

У рача дүлмэрә хун сохди тү данүсдә бош,
нич мәһәл јә хубә коф нә шүнүрүм мә эз тү.

Пој әјонмә дәниш ә рујмә тү ә ешгәвоз,
Эз дүли хостәј түрә вүнүм шор бошум эз тү.

Антонә, нисд дијә түрә хуно сәвкили јор.
Чорә нисд кәнә бијо хојум амбар рачи тү.

ЭЗ ЈОР ТҮ

Эз рачшош рачта јә көзэлә зәнәни тү,
Јә сәрсон имбошум әхирдә, дан әз ешг тү.

Чумһојмә мәст бирә домундә ә чумһојтү,
Һәрбој әз кучәјму кирошдә рафдәнкә тү.

Амбар наз дорә-дорә мәкәшд тү һәмишә,
Данки јә болә ә бәгдә мијов ә сәр тү.

Икидһо амбари әхир имбәрүт түрә,
Мәрәш худо әрчү дәшәндә ә боләј тү.

Һәрбој дирә мәрә һә наз мәсох тү әмә
Мәрә воистә һә дуртә бошум мә әз тү.

Антон, көзәлһорә нисд вәфо ә јор тү хуби
Митај ешг әнурә вәдәшәндә әз јор тү.

ЧУН ЧИКЭРМЭ

Чударз эз чун кирорум эри сэвкили јормэ,
Дусдмэрэ эдэј дүшмэ сохдэ у эри чун мэ.

Хосдэнүм куфдурумкэш бовор нэс сохдэ эмэ,
Дијэ нэмунди кучмэ сэвкэндиш хундумкэ мэ

Јә овчикэрэ хуно чуммэ э кэшо нисди,
Кор нэс сохдэ сэрмэ кујкэ оворэјүм мэ.

Һәр сэвкили јорэ јә ошугуни э Һилом,
Јә гушум эри күлмэ, э гэд богһој эну мэ.

Антон, фикир мэкэш у этү эдэј наз дорэ,
Бэлкэ эрәһм омо јормэ хојумһо чун чикэрмэ.

БИСДОКӘ

Наразунум эз тү, әј күл, чү хубиш сохдикә,
И гәмлүјә дүлмәрә тү лап шориш сохдикә.

Әз сохдә корһојтү әхирдә пәшмуш имбоши,
Ә һоројтү нијов һич кәс кумәкиш хосдикә.

Дүлмәрә хүрд сохдәј, дәс мәзә ә у дијә тү,
Дијә дуз буһо нисди һә минәтиш сохдикә.

У ешг—мәһәббәт тү әз сәрмә чүтарз мадаров,
Ә рачи тү, јәсирүм, мәрә азадиш сохдикә.

Мәләк бисдорикә дүл әтү нисоху бовор,
Тү әз көзәлһош көзәл, лап һүриш бисдорикә.

Антон, урә кәшо әз сәр вәдәшәнди, дан тү
Мәрә дијә нивој у, тикәј сүрхиш бисдокә.

НИМБУ

Мэрэ, духдэр, хосдикэ рузһојму һэ хуб имбу.
Шолуми нэбисдокэ Вэтэн иму Вэтэн нимбу.

Ә һилом инсонһорэ һэ шолуми воисдә
Әчә шолуми бисдокэ унчо дәрд-фикир нимбу.

Ә Вэтәнмә амбара хубә көзәлһо дәри
Дузи ки куфдикэ көзәлсүз Вэтән нимбу.

Һәшданки һәммә һилом ә чуммә торик бири
Торики шәвһо нисдикэ үшүги сәбәһиш нимбу.

Рујә пәһәнү мәсох көјчәки тү мәһлүм имбу
Ә дүл ки ешг дәрикэ Вэтәнәш хосдәкор имбу.

Антонә ә дәрд-фикир дорәниһо Вэтәни,
Вэтән нэбисдокэ инсонәш гијмәтү нимбу.

ИМБИСДОКЭ

Мәкундум и дүлмэрэ јә инсон имбисдокэ,
Эз дүли-чун хосдокор меһрибон имбисдокэ.

Коф кују у, коф шүнрү, э јара мэлһәм вәнү,
Э чуммэ хуш бијовһо јә човон имбисдокэ.

Рузһој мэрэ әријү мисохдум һәр вахд гурбу,
Дүлү тәмиз көзэлә јә чанан имбисдокэ.

Эз шориһо шор бошу, нә вүнү у дәрд нә гәм,
Һәмишә дүл шор буһо хубә чон имбисдокэ.

Дәрд данү, дәрд варасү һол пүрсүһо ночогум,
Антон мухурд әри дәрд јә дәрмон имбисдокэ.

ГЭНРИ БИРЭМ

Кэнэ зэри дүлмэрэ, эзу јор гәһри бирәм,
Эз ешг нэз мүһбәт әну јормә сәрсәри бирәм.

Бил дүшмәһо нә бу шор, әсәру чүһо мијов,
Эз сәвкилимә, әз чун-чикәрмә гәһри бирәм.

Лов бири әји һилом, мә ошугум куфдирә,
Эз мәтләб данүһо јор, әз күлмә гәһри бирәм.

Антон, дор тү сирр түрә, ә һилом дустһо кәми,
Бәгдә һәммә миданү, әз јормә гәһри бирәм.

МИДАНУТ

Мејсүз-мэзэсүз һиломэ ки хуб мукују,
Ешгсүз-мүһбэтсүз инсонэ, инсон никујут.

Әј күл, мә эз эввэлиш, дан, этү ошугум,
Ешгсүз түрә һич кэс хубэ чанан никујут.

Имбэрү чунмэрә рача сифэт тү әј күл,
Әз ешг тү сухдумкэ мэрә сэрсон мукујут.

Ә богһо күлһо микорум, мухурум наз түрә,
Халг әритү бэгдә мэрә богбон мукујут.

Мәчнун киникә әри тү хуб дан тү, әј күл,
Халгиш мэрә сәвкилитү Антон мукујут.

ЭРИ ДУСДМЭ

Чү зу бәрди у назли јорә худо эз дәсмә,
Ә пирә мәһәл һишди мәрә эз чун-чикәрмә.

Чәндгәдә вокундумкәш кәшдүмкәш данки мә,
Ләзәт нидү, у назли никормә нисд ә јонмә.

Әз руј хәндүсдүмкәш ә дүлмә дә дәрд амбар,
Амбар хосдәнбүрүм түрә вәфалү јормә.

Ә түрәвоз бирәмһо рузһо ә јор оморә,
Ә фикир хәјол дәрүм мәрә шәвһо нисд ховмә.

Чумһојмә әдәј кәшдә бијофу әзчә түрә
И дүл рәһәт ни имб түсүз кәнә әј күлмә.

Мукум, мисохдум чорә нимбәрджә худо түрә
Дан әри мүрдә һич кәс чорә нәсохди, дусдмә.

ЭДЭЈ СУХДЭ ДҮЛМЭ

Үэзроил залум бисдо вахдсүз омо бэрд мэрд мэрэ,
Мэрэ эричү һэчи һэззэјэт до у чун-чикэрмэ.

Худо мэрэ чиро сохд эзу хотурхојэ мэрдмэ
Имуһој кэширэнүм һэсрэт эри энү мэ.

Ө гэд күллү богчэһо тэһнојум һэрчү мэрэ,
Истикэш бирэји нист лэззэт һич вэхтиш эримэ.

Инсонэ худо јарашүг дори зүвүт эјэки,
Нивэдэшэнүм һич вэхт, мүһбэт энурэ, эз дүлмэ.

Антон, сиррһој худоји тү нидај сохдэ һич чорэ,
У дустһо нэбирэји эзјэт эдэј дорэ дүлмэ.

ДҮШМЭРЭ

Кукхој Вэтэн, јэ мунут фүрсэтмэдит дүшмэрэ,
Икидэ хуно мүшдэ зэн һэл сохит дүшмэрэ.

Һэ бил аташ тији бу, эз туфтэнк, нэз тупһошму,
Хожит вэтэнэ һэ торки дэжилит дүшмэрэ.

Кучэ дирэ эз тәрси бил лап лов бу дүл дүшмэ
Эсэр куч-куч бијојт лап сэхтиш зэнит дүшмэрэ.

Бил лап лов бу эсэр эн терористһо бомбоһо,
Эз тераристи дэс нэ кэндкэ күшит дүшмэрэ.

Бил шехһо данүт, кукһошүэ коми чэнэт рафда
Мүрдэнки нисти чэнэт, фурмундәнүт уһорэ.

Имурэ воисдәни һәмишә шолуми бу,
Нәсохдудкә шолуми, мизәним сәхт уһорэ.

ТҮ

Мэ миданүсдүмкә һәчи бејбофоји тү,
Нисохдум дүлмәрә у руз очмиш әтү.

Әрузи јә чәнд чиро палтариш вокундә,
Сохдәј тү кукһорә кура һәр вахд ә сәр тү.

Нә хуби, нә хәрәби тү әсәр офдорәј,
Јәруз “әри“ куфдирәј јә руз “нәһ“ әмә тү.

Әзмә хубтәрә дирәјкә мәрә јон зәрәј,
Ә пәсәјү офдорәј ә тәһәр Лејлиш тү.

Чорәсүз мундәнки әмә фирсорәј хәбәр,
Мукум дијә мәрә кәрәк нисд һич мәһәл тү.

Антонәш худо дори лап хубә гисмәтһо,
Имуһој дан мундәј әз һәмә оворә тү.

ОМОРИ НИСОНУ

Имбуруз кэлэ миҕиди, кэнэ омори нисону,
Э дүл халгмэ шориһо дэ э рузһој эни нисону.

Э һэр хунэһо шори дэ вараисдэји сүфрэһо,
Гоголи мунди јэдикор эз Миши эри нисону.

Э кэлэ Һэвэсовоз халг һэ күрдэни и миһидэ,
Пэхүлэ дүшмэһо сохдэни хэрэбэји нисону.

Коми дүшмэ куч омокэ, э иму и рузһој миҕид,
Худо урэ зулум мүдү, э хотур дузи нисону.

Шори сохит халгмэ, худој Һилом кумэки э иму,
Чум дүшмэһо кур бу, иму сохдэнкэ шори нисону.

ХУДОРЭ ЭМЭ

Рачи сифэттү, ешг мәнэббэт дорэ мэрэ,
Дан тү, духдэр ешг түэз дүлмэ зэрэ мэрэ.

Мүрдикэ мидомуни һәмишэ э дүлмэ,
Эз тү чиро мунум кәрэк нисд бирэ мэрэ.

Түрә хэбәри, эз дүли хосдәнүм түрә,
Бәс әричү һәчи тү чофо дорэ мэрэ.

Рачи тү, э һәрчикә микирору коф тү,
Ини һәмишэ һәзјәт әдәј тү мэрә дорә.

И oh ноләјмә һич мәкү тү кәрәксүзи,
Әхир јәбо ешгмә мидов һәвәс дорә түрә.

Антон, јә һүнәр сох вәки урә э дәс тү
Кәј јәбо јәзуги мијов әмә худорә әмә

КИНИ ДУСД

Јә дусд әмә зулм сохджә у һич хејрә нүвүнү,
Чүнки мә тәмизүм худо дузирә мүвүнү.

Мә хосдәм дустһојмәрә ә тәмизә дүләвоз,
Дусдә әз дүл нәхоју ә хубә руз нимуну.

Ә пул мол дусд буһо һич нидов гәдүр дустирә,
Әзу дур бош, у һәмишә михәнәт мумуну.

Јә дусдтү вокунджәнәз сирр түрә ә кәшо,
Урә әз дүшмә зијод мадан бил ә дүлтү домуну.

Антон, данки ә дусди хәјанәт сохуһорә,
Дир-зу халг бәгдә урә әз тү хубтә мидану.

ЧҮ СОХУМ МЭ

Эз бикори дүлмэ дэрд овурди, чү сохум мэ?
Чуммэ э рэһ дэ јор нэ омори, чү сохум мэ?

Мундәнүм эсэр рэһһо э фикир хэјол дэрүм,
Дүл мэрэ кэнэ јормэ кэзири, чү сохум мэ.

Мэскэнэ дәкиш сохдэм, эгүлмэш бири дәкиш,
Эз фикир—хэјол хунмэш зэвэри чү сохум мэ.

Дүл мэрэ вэбэриһо һэ кэнэ түни, э зэн,
Дижэ човон ни имбу и пири чү сохум мэ.

Антонэ һэ дэрд мэди, бијо чон-чикэр бошим,
Рузһојмэш этү гурбу, бири, чү сохум мэ.

ЭЈОР ОФТОРЭНКИ

Дүлмә шори сохдә һәрбој јорә винирәнки,
Эшгмә зэвәр бирә у кезэлә мә дирәнки.

Воисд бурам пишово эјон әну кезэлмә,
Насданүм јә коф сохдә рујбәруј оморәнки.

Сабурмә нисди тәјтә у кезэлмәрә дирә,
Дүлһо сәрсон бирә дир—тә јәкирә дирәнки.

Човонирә нәс бирә нә дәрду нә фикирү,
Амбар хошбәхтини јә инсон човон бирәнки.

Антон, кирошди салһо, дан пири имуһој тү,
Дүл шор бирә у рузһо эјормә офторәнки.

МЭРЭ

Јә мәһәл хосдән бири һәзиз әз һәммә мәрә
Чү бисдо нәсвоисдә имуһој дирә мәрә.

Әсәрмә сәвкәнд хундәј, мәсүз нәбири руз тү,
Имуһој јон кирошдә, һәрбој винирә мәрә.

Јәкикәрә коф дорәј тү шинирәм мә урә,
Ку вунүм, әрчү һәчи догиш тү дорә мәрә.

Нивадарај әз јормә, һәми әз хәјолмә тү,
Ешг — мәһәббәттү әдәј сәлт әз сәр зәрә мәрә.

Антониш Мәчнун бисдо, чиро нәс бирә әз ешг,
Сәрсон имбошум, әрчү һәззијәт дорә мәрә.

БИСДО

Дэшэнди мэрэ э болэ, насданум кор энки бисдо.
Э духдэр, мэ данүсдэнүм, түрэ вомухдэкор бисдо.

Ингэдэ кэширэм зэһмэт эритү хуррэм наз түрэ
Эхирдэ дүрүм, түрэ эз сэр вэдэшэндэкор бисдо.

Тү нэбири вэфасүзиш урэ мэ данүсдэн бүрүм,
“Мэһлүмһо“ амбари, түрэ эсэрдэшэндэкор бисдо.

Имуһој шэвһо — рузһојмэ дэрд нэ фикир имбу түсүз,
Токи э дүл эн духдэр јэ рэһм дэшэндэкор имбисдо.

Тү амбар э хүшдэ мэбош кувонмиш, урэ дан духдэр,
Мијов вахд, бэлкэ, этүрэвоз һагг-һисоб сохдокор бисдо.

Антон, дэрд энү духдэрэ кэширэкор тү бисдори,
Бэлкэ, јэкикэ мэрэ хуб эсэр офдорэкор бисдо.

ЭГҮЛЛҮЖЭ КОФНО

“Э һоширэво дуст бирэ, э косиб мэхэнд,
Эз хүшдэ зу мадарај, имбоши михэнэт.”

“Халгэ воисджэ түрэ кэшү пишово,
Курин ки хүшдэрэ мэ кэшд э нэлојигово.”

“Јэ хубэ кук мунджэ эз јэ хубэ бэбэ,
һич мэхэл э һич кэс нисоху хэта.
Данүсджэ мисоху э халгһо хуби,
Эз косиб нихоју һич мэхэл гэрди.”

“Јэ дусдтү вокунджэ сирр түрэ э кэшо,
Эз дүшмэ зијод мадан урэ э дүнјо.”

**ӘЗ ЗУҺУН
АЗӘРБАЈЧАНИ
ТӘРҶҮМӘҺО**

ТҮ ЧҮ КУЧЛУНИ

Мэдинэ Күлкүн

Чэнд вэхд пишо эз иму,
Јә куклә зүвүсдәнбу.
Јә дэхмә нә јә чомох,
Урә јәккә зурна бу.
Ә кәндиш һәммә урә,
Бидон һорәј зэрәнбу.
Куфдирәтки нум әну,
Әјор нәс оморәнбу.
Урә хош мијомоки,
һәмишә соху у кор.
Ә тәнбәлһо михәндүст.
Әз хүшдә кәләтәһо,
һөрмәтә данүсдәнбу.
Әјорү һич нијомо,
һәм бәбә, һәм дәдәјү.
Анчаг һисди - нисдијү,
Бу јә чүклә кусәләјү.
һәр сәбәһ урә имбәрд,
Ә сәр савзакәјиһо,
Әз гәмиш гүч сохдиһо,
Зурнәрә һә мизә у.
Пишнәви әсәр савза,
Сүфрәрә мидәшәнд у.

Јакәм ловош, јакәм шур,
Мидәчи ә сәр сүфрә,
һә мухурд ширин-ширин
Әз дүлиш јовош - јовош,
Мәһәни хундәнбу у.
Шәһәнкум вахт торики,
Бидон мокәшд ә хунә.
һәчи у чул, у чәмән,
Сәһибсүз мумунд кәнә.
Ә—у вишәһо — чулһо
һәр сәбәһ зу мурафд у,
Шәһәнкум кәнә мәкошд,
Рузһо һәчи рафдәнбу.
И чүклә Бидонләјму
Дәстә мүкүрд сүнбүлә,
һәрдән әсәр ов билог,
Мәмунд ә у дәрә - дог.
Ширин-ширин михиси.
Битәв һүмүр хүшдәрә,
Бири ә чул ә вишә.
Кирошд јә чәнд-чәнд мәһһо
Омо бисдо зумусду.
Бидон ә дәсү кузә,
Рафд у әсәр никәрә.

Сүрүшмүш бисдо поју,
Офдо у эсэр кэллэ.
Эдэс дэбуһо кузэ
Хүрд бисдо тикэ-тикэ.
Бидон вэхүшд эсэр пој,
Куфди, э чилид, тү пој,
Чү кучлуни тү, чилид,
Һэчи вэнкэсди мэрэ.
Хүрд сохди кузэј мэрэ.
Чилид муку э Бидон
Мэбош һич вахт тү надан.
Кучлу имбисдорумкэ,
Офдо һэл нисохд мэрэ.
Бидон коһ нүшд, коһ офдо,
Омо нүшд эјон офдо.
Муку чү кучлуни тү,
Офто куфди, э Бидон,
Бијо кушдор э кофмэ.
Кучлу имбисдорумкэ,
Булутһо һэ эсэрмэ,
Нимбисдо уһо кура.
Бидон паруст э һэсму,
Офд булуда эз һэсму.

Дэниши э руј булуд
Муку чү кучлуни тү,
Булуд јә оһ кэши ки,
Сэхд кирисд јазуг-јазуг.
Бэгдэ куфди э Бидон
Бијо тү дузирэ дан
Кучлу имбисдорумкә
Воруш бирэ нирүхдүм.
Бидон рафд јовош-јовош
Омо расы э воруш.
Муку чү кучлуни тү,
Куфди бидон эз воруш.
Воруш муку э Бидон,
Бијо дузирэ тү дан.
Кучлу имбисдорумкә
Куч, гуввот мэрә нибэрд,
Савзэһо, дорһо, күлһо.
Бидон омо э кишү,
Дэниши э руј һэммэшү.
И вэхд бисдо ворвори,
Савзэһо тэрси, лэрзи.
Муку ишму кучлунит
Савзэ муку э Бидон
Кучлу имбисдорумкә
Кусбэнд имурэ нихурд.

Бидон варафд э догһо
Күрд эз пој кусбәндһо
Нә коф сохд, нә пүрси,
Кусбәнд эзу сәхд тәрси.
Бәгдә муку э кусбәнд
Амбар кучлунит ишму.
И савзәһорә вәлкһорә?
Әрчү хурдәнит ишму?
Кусбәнд домунд э хүшдә,
Мәһ зә эз сәри хүшдә.
Муку, э Бидон, вәсси,
Бидон эзу сәхд тәрси.
Кусбәнд муку э Бидон,
Кучлу имбисдорумкә
Әри хурдә күшү мәрә
һәм кобоб нисохд инсон.
Бидон домунд э хүшдә,
Нә офд коф у эз хүшдә,
Муку данит э һилом
Эз һәммә кучлуни инсон.

ОФДО

Мәдинә Күлкүн

Амбари сал эн офдо,
Данки эз астарано.
Нэзники лап эз уно,
Сәһрәно, хокхо, сәнгһо.
һич вахдиш кәм нә бири,
Үшүгү ә руј хори,
Мујһој сүрхи хүшдәрә,
Ә һәр тараф лов сохди.
Әз нәфәсү јә ләззәт,
Рихдә-рихдә мәнәббәт,
Офдо әсәр сүнбүлһо,
Әз хүшдә дорә рәнкһо.
Тов-тов дорә у рәнкһо.
һашданки сүрхи уно.
Күлһорә тә сирәји,
Гувот дорә офдоји.
Әсәр догһо зар шәндә,
һәр вахд у үшүг дорә,
һәрдән вәди нәс бирә,
Ә пәсәј дог дәбирә.
Мивини һәр сәбәһ у,
Зарлүјә шол ә сәрү,
Ә кәрдән, лов мујһојү,
Ә һәнк һәрүс оморә.

БЭНЭВШЭ

Мэдинэ Күлжүн

Рача васал овори,
Савз бири кэнэш хори.
Бисдо һэ бирэнгинэ,
Воруш омо һэ кэнэ.
Вэрф э догно бисдо һэл,
Воруш поисдэ мэһэл.
Бэнэвшэ тик күрд сэрэ,
Вокунд рача чумһорэ.
Дэниши э чор тараф,
Куфдики бирэм сэрраф.
Бэгдэ хубэ сэсовоз,
Мэһэни хунд э һэззовоз.
Муку, кушдорит эмэ,
Мэ көзэлүм эз һэммэ.
Мэш варавунум чөлэ,
Богэ, догэ, дэрэрэ.
Халгэ эзмэ бијов хош.
Э синэј һэрүс, духдэр,
Зэнүм нэхүш, зэнүм зар.
Э күловоз эјэки,
Эдэм шори сохдэки,
Хубэ тэбиэт мэрэш,
Э һилом овурд кэнэш.

АШЫГ ГЭРИБ

АШЫГ ГЭРИБ

(Тэрчүмэ)

Э вилэјет Тэбриз Мэммэд сэвдэкэр куфдирэ јә мәрд зүвүсдәнбу. Урә дү кук, јә духдәр бу. Мэммэд сэхд ночог бирәбу, хорој зә зән хүшдәрә, муку:

— Эдәм дирә, мә чәтин хуб имбошум, мәрә әтү, дү вәсијјәти. Јәкүмүн, әри кукхојмә нәбу эз һоширә кифләт, зән хоји, нә духдәрәш ә һошир ә шүвәр мәди.

Мэммэд јә-дү руз нәсбирә һилом хүшдәрә дәкиш сохдә мүрдәни.

Хәбәр эз ки дүм ишмурә, эз кәләји кук мэммэд.

Јә-дү сал бу бәбәшү мүрдәбу. Рәсул јә шәв ә-хов дирәни ки, ү ә шәһәр Тифлиси ә гәд јә боги. И бог күл-гүзүкүли, јә вараистә һәрүси, әзини бог һәлә ә һилом нә бири, ә гәд әни богиш јә духдәр һисди, эз рачи офдоирә хуно әдәј товуш дорә. Гошһојү гәләми, чумһојү сијә, винијү һинд фундугирә хуноји. Духдәр, чү духдәр, әгүл одомирә эз сәр әдәј бәрдә, холис јә мәләки. Ә нәзникүјүш јә мәрд молохә хуно појисди. И молох гул духдәрә күрдәни оморәни јовош-јовош ә јон Рәсул, гул духдәрә ә гул Рәсул дорә куфдирәни:

— И духдәр, духдәр ән Тифлиси. Хоча Сәнан Шаһсәнәми. И духдәрә әтү әдәм гисмәт сохдә, амбар никәшү ишму ән јәки имбошит.

Молох јә пәјләј шоробә пур сохдәни, һәрдушүрә дорәни, иһо шоробә хурдә, чарустә винирәни молох нист. Рәсул хужкирә хуно әз хов хәбәр бирә винирәни ү әсәр говроһоји, омо әјонү һич кәс нисди. Ә чун Рәсул тәрс-ләрз офдорә сәр күрдәни вирих дә ә тараф хунә. Дәдәј Рәсул Баныханум кук хүшдәрә әји һол дирә хәбәр вәкүрдәни ә чү һолитү, сәр-руј түрә ки гәрмог бәрди?

Рәсул дәдәјә човоб нә дорә сәр күрдәни кирисдә. Ә сәс Рәсул хәһәр, бирор, гуншиһо кура бирәни, һәммә һолүрә пүрсирәни. Рәсул муку:

—Мә дәрд мәрә ә ишму һәчи нидам куфдирә, у саз, мәрә дит әмә ә сазовоз кујум әришму.

Ә сәртү вачаром һәзизә дәдәј,
Дәдәј, ә Тифлис рафдани бисдорум.
Ешг ән јә көзәл офдори әсәрмә,
Дәдәј, ә Тифлис рафдәни бисдорум.

Вәкүрдәм ә дәсмә сәдәфлү сазә,
Худо нүвүсд әмә әзини гәза.
Ә ховмә дирәм мә у ала көзә,
Дәдәј ә Тифлис рафдәни бисдорум.

Расулум војмәрә дог нивәтову,
Дәрдһојмә амбари јәкиш ниданү.
Дәрд әри кәширә дүлмә мәтәву,
Дәдәј, ә Тифлис рафдәни бисдорум.

Дэдэј Рэсул Баныханум куфди:

— Балајмэ, тү эчэ, Тифлис эчэ, бијо тү имурэ чум
һәрси һишдэ мара. Рэсул муку:

— Чон дэдэј, әри поисдэ һолмэ нисди, мә бијо бурам.
Дэдәшү куфди:

— Имуһој ки, рафдәни, имурәш әхүшдәрәвоз имбәри.
Рэсул рази бирәни, дэдэј, хәрәр, бирор ә хүшдәрәвоз
ә гулум—гунширәвоз һололбо хосдәнүт ә рәһ
офдорәнүт. Јәкәм рәһ рафдәбүрүт, һәјәбо јә кәлә
туфон сәр күрдә, ирә хәһәр Рэсул Нәркүз нәс вәтәвусдә
дүл бәрдә сохдәни офдорә. Ирә дирә чүклә бирорләшү
кирисдәни дүл Рэсул нәс вәтовусдә вәкүрдәни сазә
виниш чү куфдирә.

Әз Вәтәнмә сохди мәрә оворә,
Тү мәрә дәшәнди әји чул-дәрә.
И думан, и чискин әрчүни дијә,
Дүлмә әдәј сухдә, һәјдәр кирисдә.

Әз һәсмү әдәј рихдә вәрф ләпә-ләпә,
Хәһәр, бирир, дэдәј чумһошү дә әмә.
Иму инчо мүрдимкә түни тәхсиркор,
Данки дури хојумһо у духдәр әзмә.

Кини имурә инчо әри коф сохдә,
Јәкиш нисди имурә, кујим јә дәрдә.
Думон мүкүшү мәрә, әдәм тәрсирә,
Рэсул мумуну инчо вафалү доғһо!

Рэсул хундэ варасдэмунд туфон-думон појисдэни,
һэсму очмиш бирэни. Јэкэм рэһ рафданүт. Эз дур
дирәнүт ки, һүндүрэ доғһо нэ шәһәр вэдини. Рэсул
вәкүрдэни сазэ виниш чү куфдирэ:

Һүндүрэ доғһој эн Тифлис,
Вэдиними, вэдиними?
Рача хунэј эн Шохсэнэм,
Вэдиними, вэдиними?

Вәшмәрүм бәкһо-хонһорэ,
Бил тәмиз, бу и парс дүлмә.
Говрәј Сәнән э у гала,
Вэдиними, вэдиними?

Вәфәлүјә јор эн Рэсул,
Тиконэ вэдәшән эз дүл.
Хунэј ого, мәскән эн јор,
Вэдиними, вэдиними?

Рэсул коф хушдәрэ варасдэни сәр күрдэни рэһ хушдәрэ
рафдә. Јэкэм рафдәнүт согсаламат расирәнүт э шәһәр
Тифлис. Кәшдә-кәшдә оморәнүт э хунэј јә гары раст
оморэ. Гары вэдироморэни эз хунэ э буру, и гары хубә
гары бирэ чү дарз куфдирәнүткә э нәгүлһо эзу көпәкә
гариһо нәбу. Гары Рэсулә дирәмунд эз хушдә вадарафдә,
куфдирэни ишму нишит э хунэ мә бурам Сәнэм ханумә
муштулуги дүм. Рэсул куфдирэни эз гары:

—Э холэј гары, хэлэ тәҗәди мәсох.

Гары куфдирәни:

Э балајмә,чү тәҗәди нә сохум, дуз јә сали ки, Шаһсәнәмә нә шәвү-шәви, нә рузу-руз, хэлә эмә гәдәгә зәри ки, э шәһәр Тифлис чү Гәриб омокә хәбәрә э у расунум.

Э худо шүкүр кәрдо ки, тү хүшдәнтү э појтүрэвоз-оморәј. Мәш јә косибә зәнүм эмәш јә гиног-луги һә мирасүһоји.

Рәсул муку эз гары:

Э холэј гары, әји нәзники јә туку һисдими. Гары муку:

— Әрчү нисди, э Гәриб, виниш унијһәј э унчоји (әдәсовоз бурбундәни). Рәсул куфдирәни:

— Э холэј гары, тү мәрәки Гәриб һорәј зәри, эз имбу-руз мәш нум мәрә Гәриб нум норум.

Хәбәр эз ки дүм ишмүрә, эз Шоһсәнәм, Шоһсәнәмиш һә у вахд э хов дирәбу Гәрибә вә эз дүли-чуни ошуг бирәбу э Гәриб. Э унә кәрәки, э шәһәр мијомоһо гәрибһорә һәмәрә мијост винирә Шоһсәнәм. Эз у рузовоз Шоһ-сәнәм “Гәриб“ куфдирә бирәбу сәрсон. Хәбәр эз ки дүм ишмүрә, эз холэј гары, холэј гары оморәни дуз әјон Шоһсәнәм куфдирәни:

— Сәр чумһој тү рушум бу, Гәриб овори, и хәбәр э бәбәј Шоһсәнәм э Хоча Сәнән расирәни, Хоча бәбәј Шоһсәнәм хәбәр фирсорәни Гәрибә бијорут э сарај. Гәриб оморәмунд бәбәј Шоһсәнәм хоча Гәрибә э хубә рујовоз гәбул сохдә. Јәкәм ихтилот сохдә бәгдә куфдирәни:

—Гэриб, эриму јә-дү кәлмә ку.

Гэриб сазә ә сәр синә ә дәбу, вонорә, јәбојкә гуллуғчи ән Шохсәнәм Ағчагыз Гэрибә вини, чуму ә Гэриб домунд, појисд ә күнч дувор әри томошә сохдә Гэрибә. Гэрибиш урә винирәмунд дәрду таза бисдо, вәкүрд сазә, виниш чү куфди:

Әритү мә әз кәнд ә кәнд офдорум,
Ә гәрибиһо әз дәс ә пој офдорум.
Ә аташтү сухдум, көмүр бисдорум,
Ә көзәл, виниш тү әчү һолум мә.

Нә сабури нә гуввот ә сәр пој појум,
һәммә данүсдәни јозуг Гэрибүм.
Әтү мәһлүмими исаһәт һолмә?
Амбар никәшү јорә әз хон имбәрүм.

Гэриб һәчи хундәнки, Ағчагыза воисдәнбу буров әри Шохсәнәм хәбәр дү, Гэриб урә појунд әхир коф хушдәрә һәчи куфди:

Гэриб муку мара әзмә амбар дур,
Амбар дә сәвкимә әсәр әни дүл.
Бијо әтү кујум дузи коф мәрә,
Әји гәрибиһо дәшәнд јор мәрә.

Гэриб хундә варасдәки, бәбәј Шохсәнәм Хоча әз Гэриб куфдирәни:

— Гэриб, имишәв тү әмә гиноги.

Гэриб рази бирэни. Эришму эз ки кујум, эз нокэр эн Шохсэнэм Агчагыз.

Агчагыз хүшдэрэ зу расундэни э Шохсэнэм, куфдирэни бэбэшмурэ э хунэ јэ гэриб гиног хисди, эз зурэвоз һэчи эдэј хундэ бијо виниш. Шохсэнэм јэ нокэрикэш вэкурдэни э хүшдэрэвоз, оморэнүт э пишој пэнчэрэ, Гэриб уһорэ винирэмунд вэкурд сазэ виниш чү куфди:

Эз пэнчэрэ хумор-хумор дэниш, јор,
Сэ көзэлит, јэкишмурэ мэ гурбу.
И чунмэрэ э аташ ешг сухунд јор,
Сэ көзэлит, јэкишмурэ мэ гурбу.

Эз сэ көзэл јэки эз мэ гоһуми,
Јэкикэ дэс нэрасирэ говуни.
Эз ешг ишму сухдэниһо Гэриби
Сэ көзэлит, јэкишмурэ мэ гурбу.

Гэриб хундэ варасда бэгдэ дүл Шохсэнэм јэкэм рэфһэт бисдо, э духдэрһорэвоз э хунэј хүшдэ рафд.

Шохсэнэм, шэв һэммэ хисирэнки, Агчагызэ э пэсэј Гэриб фирсорэни, үш э гэд бог, эзир јэ дор кузэт сохдэ Гэрибиш нэ хисирэбу э фикир-хэјол добу и вахд. Агчагыз пэнчэрэрэ куфдэни, Гэрибэ һорэј зэрэни. Гэриб пэнчэрэрэ вокундэни Агчагыза винирэни хэбэр вэкурдэни эричү оморикэ. Агчагыз куфдирэники Шохсэнэм түрэ эдэј э бог кузэт сохдэ.

Гэриб нум Шохсэнэмэ шинирэмунд, хүшдэрэ эз пэнчэрэ шэндэни э Агчагызовоз э бог оморэни.

Рачи Шохсэнэм жэ мэнгэ хуно э бог үшүг вэнкэсдэбу, эзир жэ кэлэ дор, э сэр билог эдэбу Гэрибэ кузэт сохдэ. Гэриб виники, јорү э сэр билог поисди эдэј мујһој хүшдэрэ бофдэ.

Жэ “Шохсэнэм“ куфдирэ јэкирэ гэл көрдүт, эјэки синэсов бисдорут, тэ сэбэһ шэвэ инчо кировундут. Дү-јэки коф дорут.

Сэбэһ бирэмунд Гэриб эјон дэдэј хүшдэ омо. Муку: Чон дэдэј, бура Шохсэнэмэ эримэ хозмуни сох.

Дэдэј Гэриб вэхүшд эјон бэбэј Шохсэнэм омо, э һормэтэвоз лэңэ вокунд. Бэбэј Шохсэнэм Хоча муку:

—Чу һэјби, мэ рази. Омо куктү чүл кисэ сүрх рэһ пули бијо дү. Дэдэј Гэриб э фикир—хэјоловоз э хунэ оморэни эз Гэриб куфдирэни:

—Балајмэ, Хоча эдэј чүл кисэ сүрх рэһ пули хосдэ эри духдэрэ дорэ.

Гэриб эз дэдэј хүшдэ куфдирэни јэ кор нисд мэ чүл кисэ сүрхэ гэзонч мисохум.

Ишмурэ эз ки хэбэр дүм, эз кук лэлэј Шохсэнэм Шохвэлэд. У шинрэни ки, Шохсэнэмэ Гэриб куфдирэниһо кук эдэј хосдэ, духдэрэш дүли э Гэриб эри рафдэ.

Шаһвэлэд зу э хунэј лэлэј хүшдэ эри Шохсэнэм хозмуни фирсорэ, һэ у шэв Шохсэнэмэ э Шохвэлэд дорэнүт, гүдүши сохдэнүт, тэбэгһош овордэнүт. Шохсэнэм ирэ шинирэ эз хүшдэ вэдарафдэ, Шохвэлэд овордиһо тэбэгһорэ эз пилэкон э мөһэлэ шэндэ.

Бэбэј Шохсэнэм Хоча шинири ки, Шохсэнэм э Гэриб ошуг бири, Шохвэлэд овордијо тэбэгһој гүдүширэ Шохсэнэм э мөһэлэ шэнди, Хоча һоси бирэ һорэј зэрэни зэн хүшдэрэ, куфдирэни:

Бура духдэр түрэ укут ди, бијобур нэсоху имурэ.
Гэриб јэ косибэ одомини, иму э урэвоз тој нидојам
бирэ. Дэдэшү оморэни эјон духдэр хүшдэ, шүвэрү
чүдарз эјү куфдирикэ эри духдэр ихтилот сохдэни.
Шоһсэнэм сэрэ гуз күрдэ диглэ-диглэ һэрс рухундэни.
Бэгдэ дэдэј хүшдэрэ һэчи човоб дорэ:

Эсэртү вачаром, ој рача дэдэј,
Дэдэј, мә јэзугэ мәсох тэхсиркор.
Хурдәмһо шир түрэ һолол сох, дэдэј
Дэдэј, мә јэзугэ мәсох тэхсиркор.

Эз зэрдэ биһһош мә амбар зардүм,
Нуммэ тэмиз эз овһош палашүм.
Нэ дорикэш мә одохлуј Гэрибүм,
Дэдэј, мә јэзугэ мәсох тэхсиркор.

Коф Шоһсэнэм вараstäки, дэдэшү вэхүшдэни рафдэни
э утог хүшдэ.

Шоһсэнэм рәһ Гэрибэ кузэт сохдэ-сохдэ һэ кирисдэ-
кирисдэ мунуку. Ишмурэ эз Шоһвэлэд, хэбэр дүм.
Шоһвэлэд гары хүшдэрэ фирсорэни эјон Гэриб, буров
кују ки, Шоһсэнэмэ э Шоһвэлэд дорэт, эји зуриш
һэрисини. Худосүз гари пүрсирэ-пүрсирэ офдэни Гэрибэ.
Гэриб эсэр јэ сэнг нүшдэбу эдэбу тараф Вэтэн хүшдэрэ
томишэ сохдэ. Гари оморэ пүрсирэни: Гэриб
куфдирәнүтһо кук ишмунит?

Гэриб э һөрмэтэвоз куфдирэни:

— Эри, холэ, Гары э ширинэ зувуновоз куфдирэни:

— Холэ гурбунтү кэрдо, мэрэ этү эдэј јозуги оморэ, кучкифлэт түрэ вэкүрдэј оморэј Шохсэнэм куфдирэ-куфдирэ, омо Шохсэнэм этү бејбофо вэдиромо, Шохсэнэмэ э куклэјү, э Шохвэлэд дорут гүдүшиш сохдут имбуруз—сэбэһ һэрисини.

Гэриб эз көпэк гары и кофэ шинирэнки, дүлү су күрд сухд, вэкүрд саз хүшдэрэ э бог Шохсэнэм омо. Вини и бог һэчи сокити һэшданки, инчо һич одоми нэбири. Бог Шохсэнэмэ һэчи дирэнки дијэш дэрдү таза бисдо, вэкүрд сазэ винишит чү куфди:

Хэрэбэ кэрдош тү ој гэриб өлкэ,
һич этү хундэкор, вэчэсдэкор нист.
Гушһој бог гуј бири, күлһош писири,
Богһој гэрибирэш еһтиборү нист.

Ашуг Гэриб, гисмэттү оһ-нолэ бисдо,
Дүл тү хэрэб бисдо, дүшмэ шор бисдо.
Хосдэнбириһо духдэр эз тү дур бисдо,
Гэрибэ вэтэнэш еһтибору нист.

Бэгдэ эсэр јэ савзэкэји нүшд рафд э фикир һэ һэчуш хов бэрд Гэрибэ.

Хэбэр эз ки дүм ишмүрэ эз Шохсэнэм. Шохсэнэм э Агчагызовоз э бог вэдирэморэбу ки, вунү Гэриб оморикэ, чүнки һэмишэ эји бог эјэки нүшдэт-вэхүшдэт.

Агчагыз эз Шохсэнэм куфдирэни тү инчо пој мә кәшдүм вүнүм Гәриб оморикә. Шохсэнэм эзир дор нүшдәни. Агчагыз Гәрибә кәшдә дирэни Гәриб э сәр савзә хисири, һәчи хисирики, сәхд вомундәрә хуно, әдәј пих зәрә. Агчагыз хорој зәрәни Гәрибә, Гәриб хәбәр нәсәбирә. Агчагыз вәкүрдәни сазә виниш чү куфдирә:

Эз хунә омори јор тү,
Хәбәр бош овчи, хәбәр бш.
Сәрсон бир у эз дәрд тү
Хәбәр бош овчи, хәбәр бош.

Гәриб хәбәр нәсә бирә, Шохсэнэм кирисдә-кирисдә омо нүшд э зәвәсәрү эз сәс инкәј Шохсэнэм Гәриб хәбәр бирәни, вәхүшдәни, куфдирэни чү бири, Агчагыз куфдирэни чүдам чү бири, јә сәһәти Сәнәм э зәвәсәртүни тү хәбәр нәсә бирә сазә вәкүрд Гәриб виниш чү куфди.

Ә чү чикә сәхт хов бәрди мәрә,
Мә һич наданүсдәм јормә омори.
Залум фәләк э чү руз һишди мәрә,
Мә һич наданүсдәм јормә омори.

Залум фәләк нүвүсд әримә һәчи,
һәминонә шәнд, һишд мәрә э вәрфи.
Дәрд һистијо мәрә анчаг һәсрәти,
Мә һич наданүсдәм јормә омори.

Гэриб муку чэнд салһоји вомундум,
һә кирисдүм һәрс чуммәрә пәкундум.
Ә хунә хојумһо јорә нәдүрүм,
Мә һич ниданүсдүм јормә омори.

Дү һәсрәт әјәки сәрмәшуг бирәнүт, гулһорә донорәнүт
ә кәрдән јәки, мәсд бирәнүт.

Гэриб муку:

— Әј кәзәл, мә әзтү чиро бирәни бисдорум.

Шоһсәнәм и кофә әз Гэриб шинирәнки јә хујкирә хуно
муку:

— Әрчү, и чү кофи тү куфдирәни?

Гэриб муку:

— Бәбәшму Хоча түрә әмә әри дорә, әз мә әдәј чүл
кисә сүрх хосдә.

Шоһсәнәм муку:

— Оһо, һә әри әни тү мәрә шәндә, тү чүл кисә әдәј
куфдирә мә сад кисә мүдүм, токи кор дуз бу.

Гэриб муку ки, и инсофсүзи имбу, мә бијо ә зәһмәт
мәрәвоз гозонч сохум.

Шоһсәмән муку:

— Бәс, чү мәһәл мокошди. Гэриб муку:

— Әчун әни ешг—мәһәббәт иму, әз һофд сал дир
никәшү. Гэриб әз инчо оморәни әјон дәдәј хүшдә,
куфдирәни, дәдәј, кушдор:

Гурбу кәрдом түрә дәрдлүјә дәдәј,

Әдәм рафдә әз инчо әјә гәриби.

Јә фикир офдори, данки, ә сәрмә

Әдәм рафдә әз инчо әјә гәриби.

Дэдэј Гэриб пүрси:

Чү фикири кэнэ офдори э сэртү,
Чум һэрси мәјил имурэ э гэриби.
Дүл мэрэ сохди пара-пара тү,
Чум һэрси мәјил имурэ э гэриби.

Гэриб куфди:

Гэрибүм эз дүлмэ әдәм кирисдә,
Вәнкәсдәм хүшдэрэ э аташ ешг мә.
Сәнәмсүз һиломә чү сохдәнүм мә,
Әдәм рафдә эз инчо э јә гэриби.

Дэдэј Гэриб куфди:

Шәвһо-рузһо кузәт мисохум түрә,
Тә тү оморә сижә имбәсдүм сэрә.
Кук куфдирә хүрд мисохум синэрә
Чум һэрси мәјил имурэ э гэриби.

Гэриб сэрә вәкүрдәни рафдәни э шәһәр һәләб. Јәкәм,
унчо , э чојхонәһо хундәни, сәс вадарафдәни э бүтүн
шәһәр инчо јә ошуг омори, һич кәс э пишој әну нәста
појисдә, һәммә ошугһорә бәсдәни, әзини уста э һилом
нәбири.

Хәбәр эз ки дүм, эз Шоһсәнәм, Шоһсәнәм Гэрибә эз
јор нәс вәдәшәндә, шев-руз э хунәшү сәр кәширә, чум
хүшдэрә әсәр дэдәј, хәһәр, бирор Гэриб вонорәни.

Шоһвәләд винирәни ки, Шоһсәнәм әз Гәриб дәс никәнү, шәв руз Гәриб куфдирә әдәј кирисдә, Шоһвәләд урә хомуш сохдә нәста, әхирдә һорој зәрәни күлоглан куфдирә јә гучирә, пул дорәни урә буrow күшү Гәрибә. Күлогланиш фирилдоги сохдә, оморәни јә гучә күшдәни әсәр шәји хушдә хунә тији сохдәни, овордәни әјон дәдәј Гәриб куфдирәни:

—Ә холә сәр тү сог бу, мәнәј Гәриб әјәки бирим, ә рәһ урә күшдүт, иш шәји хунијү.

Шоһсәнәм шинирәнки ә хунәј Гәриб оморәни јә һофтә ә овул нүшдәнүт, омо әји кор кујкә јәкишүш бовор нәс сохдәнүт. Оморәни салһо кирошдәни, дуз шәш сал ним. Шоһсәнәм әз дәдәј Гәриб куфдирәни әји зури Шоһвәләд әримә һәриси сохдәнини бијо виним ә шәһәр һәләб ки рафдәкә, кујим кәшдү Гәрибә. Дәдәј Гәриб муку:

—Хуб куфдири, әдәј дуст шүвәрмә Әһмәд рафдә ә шәһәр һәләб.

Вәхүшдәнүт һәрдушү оморәнүт әјон Әһмәд. Шоһсәнәм виниш чү куфдирикә:

Нүкәртү кәрдом һөрмәтлү ләлә,
Бијоф Гәрибә, зу бијов вәдиrow.
Һофд сали ә һәсрәтү дәрүм мә,
Бијоф Гәрибә, зу бијов вәдиrow.

Әһмәд әз Шоһсәнәм һәчи шинирәнки, әри хушдә фикир сохдәни ки, бил ирә синәмиш сохум, вүнүм Гәрибә әз дүли хосдәкә.

Әһмәд куфди:

Гурбунту мэ кәрдом э рача хонум,
Рази бош түрә әри кукмә хојум.
Әз бејбофо әри тү јор ни имбу.
Рази бош түрә әри кукмә хојум.

Шоһсәнәм куфди:

Кофтүрә нәданүсди һөрмәтлү ләлә,
Ә у рәһ кәширәм амбар зәһмәт мә.
Митам ми дәкиш содә сүрхә э нүгрә,
Бијоф Гәрибә зу бијов вәдиров.

Һофд сали јормә эз јонмә рафди,
Сиррә әтү кујум әримә һәјби.
Нүмкүрдәј Шоһсәнәм ошуг Гәриби,
Бијоф Гәрибә зу бијов вәдиров.

Әһмәд куфди:

һич кәс ниданү исәһәт дәрд мәрә,
Хәрч мисохум битәв бирнәбирмәрә
Мүнүм э рәһ тү ширинә чунмәрә,
Микәшдүм Гәрибә мијофум, дан, мә.

Әһмәд сәвдәкәрүм әдәм рафдә мә,
Микәшдүм Римә, һиндә һәммәрә мә.
Әкә гули э пуләвоз марасүм,
Микәшдүм Гәрибә мијофум, дан, мә.

Коф варасдәни. Шоһсәнәм эз Әһмәд хоһиш сохдәни
ки, кумәки соху, Гәрибә кәшдү, бијофу. Вәдәшәндәни
әз дәс хүшдә әнкүшдәри хүшдәрәш әри нушунә дорәни.

Әһмәд куфдирәни: Шһһсәнәм, тү духдәрмә, мә әдәбүрүм түрә синәмиш сохдә, мәрә нә куки нә духдәр, Әзчә бисдо микәшдүм мијофум Гәрибә, әлхојим бош. Әһмәд јә чәнд руз бәгдә оморәни ә шәһәр һәләб вәдироморә. Ишмурә әз ки хәбәрдүм, әз парчоһ шәһәр һәләб, Парчоһ шәһәр һәләб шинирәнки ә шәһәрү јә ошуг һист әзини ошуг нәбири. Ошугһо јәкиш әурәвоз наса бәһс бәрдә, јәкиш урә хуно хундә наса, ә сәс әну гушһо ә ләс поисдә. Пошә әмр сохдәники, Гәрибә күрүт бијорут.

Ишмурә әз ки хәбәрдүм әз Әһмәд, Әһмәд оморәни кәшдә-кәшдә ә шәһәр һәләб ә јә чојчи вәдироморә, әји чојчиш ошугһо дәри. Әһмәд пәјләрә шороб пур сохдәни вә куфдирәни:— Гәриб киникә и пәјләрә вәкүрүкү. Јәкиш нәс вәкирдә пәјләрә, и вахт Гәриб ә дәсү саз дироморәни. Әһмәд јәбојкәш ә тәвәгәрәвоз хоһиш сохдәни ки, Гәриб инчојикә вәхүсүкү ә пој пәјләј шоробә хуруку. И мәһәл Гәриб вәхүшдәни пәјләј шоробә вәкүрдәни, хурдәни. Јәбојкә винирәни ә гәд пәјлә әнкүшдәри дә. Дирәни и әнкүшдәри Шһһсәнәми, әнкүшдәрирә моч сохдәни вә ә руј Әһмәд јәзуг-јәзуг дәниширәни. Сазә ә сәр синә вонорәни әз Әһмәд виниш чү пүрсирәкә:

Ә сәртү вачаром сәвдәкәр ләлә
Чунмә ләлә, чударз дири Сәнәмә,
Инчо нә рузмә рузи, нә шәви шәвмә
Чунмә ләлә, чударз дири Сәнәмә.

Әһмәд куфди:

Нәзникә дустһо әдәт түрә пүрсирә,
Әз гәрибә инсонһош түрә пүрсирә.
Дәдәј нә хәрәртү сојә бәсди сәрә,
Әз һәммә инсонһо, түрә пүрсирә

Гәриб куфди:

Тарафһојму һәминон бу, васал бу?
Әгәд овһо өрдәк дәбу гоз добу?
Хан Сәнәм һәрүс бирәбу, духдәр бу?
Мә Гәрибүм, чударз дири Сәнәмә.

Әһмәд куфди:

Мә оморәнки, тараф ишму васал бу,
Ә гәд овһош өрдәк дәбу гоз дәбу.
Шоһсәнәм һәрүс нәбири, духдәр бу,
Чуму һәрсидүрүм мә Шоһсәнәмә.

Имәһәл ә чојхонә одомиһој Пошә оморәни Гәрибә кирдәнүт бәрдәнүт. Әһмәдиш рафдәни ә пәсәјү, ә сарај пошә. Пошә әз Гәриб пүрсирәни:

—Ку виним тү кини әз чә оморәј.

Гәриб муку: — һөрмәтлүјә Пошә, ичазә ди кујум:

Әз Вәтән чиројум, Гәриб бирәм мә,
Әдәм вој зәрә, һич кәс нисди мәрә.
Ә гәрибиһо мундәм ә чул ә дәрә,
Әдәм вој зәрә, һич кәс нисди мәрә.

Эз чоһили мэ шэндэм Вэтэнмэрэ,
Э гэрибиһо күрдүм мэскэн мэрэ.
Чуму Һарси һишдүм көзэл Сэнэмэ,
Эдэм вој зэрэ, һич кэс нисди мэрэ.

Ашыг Гэриб сухдэ-сухдэ мукују,
Эгэд аташ ешгиш һэр вахт мусуху.
Дузэ кофэ, данки, гилинч ни буру.
Эдэм вој зэрэ, һич кэс нисди мэрэ.

Пошәј шәһәр һәләб муку:

— Эдәм дирэ инчо һич кэс тү нисди, омо әдәт куфдирә
ки, тү лап хубә ошуги, јә ошугиш ә түрәвоз насдә бәһс
бәрдә. Әкәр ә ошуг мәрөвоз бәһс оморә, урә бәрдиқә,
мә түрә рәһо мисохум, нәбукә сәртүрә мизәнүм.

Гэрибә өзкә рәһикә нәсә бирә, Гэриб рази бирәни.
Пошә одомиһој хушдәрә һорој зәрәни, кәлә шори
(мәчлис) вокундә, ошуг хушдәрәш һорој зәрәни. Ошугһо
поисди рујбәруј. Ошуг Пошә куфдирәни:

— Гэриб, әввәл тү куфдирә нәбукә мә?

Гэриб муку:

—Ә имуһо Һәдәти ки, әввәл кофә дүшмәрә дорәнүт,
тү куј, мәш шүнрүм.

Ошуг Пошә куфди:

Шин тү, устаһо бил хэбэр данут,
И ошуги эзки мунди эз эввэл?
Эсэр ишму нэдэ ингэдэ эгүл,
И ошуги эзки мунди эз эввэл?

Гәриб вәкүрд сазэ виниш чү куфди:

Тү устајы, насда тү елм чүникә,
Эчүрэвоз буррат кәлә сәнгһорә.
Эввэл ки бири, бурру сәр хушдәрә?
Ирә ки данүсджә, уста уни-у.

Мә Гәриб куфдурум әјишму кофә,
И коф э гүллүни куч дорә мәрә.
Гилинч, хәнчәлә чүни ләззәтү
Урә мидај бәкә эсәр офдорәтү.

Кофһој Гәриб э ошуг Пошә сәхд вохурдә, у пәрт бирә
нүшдәбуһо халг афәрин куфдурут эз Гәриб. Тү һәгиги
ошуги Пошәш разијәти хушдәрә бурбунд, бәгдә муку:

— Гәриб, пој әјонмә ху, бәр, зив әритү, кејф сох.

Пошә һәчи куфдирәнки, виниш Гәриб чүдарз чоһоб до:

Эз јормә когоз омори,
Ичазә ди, Пошә, мә бурам.
Чумһој јормә э рәһ дәри,
Ичазә ди, Пошә мә бурам.

Ә Гәриби мунди јормә,
Гәм амбар дәри ә дүлмә.
Чум дәдәј ,хәһәр ә рәһ дә,
Ичазә ди, Пошә, мә бурам.

Бәгдә әсәрү омориһо әһволәтә ихтилот сохд әри
Пошә. Пошә муку:

—Гәриб, фикир мәкәш, әмр сохд чүл кисә сүрх до
Гәрибә. Гәриб сүрхорә вәкүрд әз Пошә һололбо хосд
ә рәһ офдо. Тә Тифлис расирә Гәриб амбара чәтини
кәширә, вәрф, думон, хиники, дијә пој наسدә вәчирә.
Әз чә омокә јә һәсбәлү омо, појисд ә јонү, вонушунд
Гәрибә ә һәсб. Гәриб, чумә бәсдә вокундәјү јәки нәбисдо,
вини ә Тифлиси. Тифлисә дирәмунд шори сохд виниш
чү куфди:

Чү чәтиниһо кәши сәрмә,
Әхир расүрүм әтү, Тифлис.
Бил дәнүшүм тәсирәји,
Әхир расүрүм әтү Тифлис.

Јормә мујә шунә зәри,
Чунмә ә, һәсрәтү дәри.
Хунәј Сәнәм лап вәдини,
Әхир расүрүм әтү, Тифлис.

Ашыг Гәриб омо кәнә,
Ә бог кәшдә хундә-хундә.
Муштулуг дит јор Сәнәмә,
Шүкүр, расүрүм әтү, Тифлис.

Гэриб э һэсбэлүрэвоз оморэни расирэни э хунэ Гэриб
винирэни чумһој дэдэшү кур бири, нэс шинохдэ урэ,
вэкүрдэни сазэ куфдирэни:

Чүнмэ дэдэј, дүлмэ, дэдэј
Мэ Гэрибүм, мэ Гэрибүм.
Этү гурбу кэрдом, дэдэј
Мэ Гэрибүм, мэ Гэрибүм.

Дэдэј Гэриб човоб до:

Хош омори, софо омори,
Балајмэ Гэриб, кэј омори?
Мэрэ э аташ күмүр сохди,
Балајмэ Гэриб, кэј омори.

Гэриб кофэ варастэни э дэдэј, хэрэр э у чүклэ бирорлэј
хүшдэрэвоз синэсов бирэни, һол-эһвол пүрсирэнки,
дэдэј Гэриб куфдирэни:

— Имишэв эри Шоһсэнэм һэрисини. Ирэ шинирэ Гэриб
су күрдэни сухдэ, вэхүшдэни дэдэј, хэһэр, бирор нэ э
и һэсбэлүрэвоз рафдэнүт э һэриси. Винирэни Эһмэдиш
эдэј оморэ, Эһмэдэш вэкүрдэнүт оморэнүт э һэриси.
Шоһсэнэм винирэни иһорэ, омо Гэрибэ нэң. Виниш
Шоһсэнэм чү куфди:

Эсэртү вачаром гэмлүјэ дэдэј,
Нижосд мүрдэ кук тү, мијосд оморэ.
Э аташ ону сухдэм чон дэдэј.
Нижосд мүрдэ кук тү, мијосд оморэ.

Нитэрсүм эз мүрдэ, зэһэр мухурум,
Ханчэрэвоз дүлмэрэ лов мисохум.
Эји зури эз үшүг һилом мумунум,
Нижосд мүрдэ кук тү, мијосд оморэ.

Шоһсэнэмүм, гэлэм зэрэм гош мэрэ,
Ки миданү дузи кују сал мэрэ?
Э гэд говрэш тик мүкүрум сэрмэрэ
Нижосд мүрдэ кук тү, мијосд оморэ.

Эз нушдэкорһо Гэрибэ шинохдүт, урэ э зэвэр чикэ
дорут э һормэтэвоз вэ хоһиш сохдут хуну. Гэриб рази
бисдо. Виним Гэриб чү куфди:

Хэбэр дорут эмэ э шәһэр һэлэб,
Шәһәнкум оморум э јэ руз раси.
Куфдурут эри Сәнэм һисд һәриси,
Худо гәнэт до расүрум э Тифлис.

Јэ чэк зәнит рачһо бијовт вәчәјүт,
Шомош дит сазандоһо хуб зәнүт.
Мә Гэрибүм, э һәриси Шоһсэнәм,
Эз чун кирошдум, оморум расирүм.

Јәки эз Гэриб муку:

—Тү дуркуни, э јэ руз одоми эз һэлэб э Тифлис
нирасү, Гэриб һә куфди ки, дуз э јэ руз оморэм, јәкиш
бовор нәсохд. Бәгдә һәсбәлү муку:

— Нэс бовор сохдэнит, винишит. Эз Гэриб муку ки, эз зир пој ҳэсб јэ мүшд хок вэки сов э чум дэдэшму, чумһојү очмиш бу.

Гэриб эз зир пој ҳэсб јэ мүшд хок вэкурд э чум дэдэјхүшдэ совусд, чумһој дэдэј чи вини һэммэ бовор сохд. И мәһэл Шохвэлэд вэкурд хэнчэлэ омо эсэр Гэриб. Ирэ дирэ Әһмэд омо пишово нэ һишд чэнк бу. Инчо дэбуһо һэммэ Гэрибэ тәһэриф дорут. Шохвэлэдэ рази сохдут. Хәһэр Гэрибэ э Шохвэлэд, Шохсэнәмэш э Гэриб дорут. Тазадан һэриси сохдут. һэчи һэммэ гисмәтно э чикэ омо.

СЭРНОМӨ

Автобиографија	5-7
Хори бэбэһо	9

Шейrho вэ мэхэнијо эз товун хори бэбэһо

Нивадарајт эз јор.....	14
Дорим һиломэ.....	15
Хубиһој Вэтэн	27
Хубиһој Исроил	29
3000 сали Јоршолајим	31
Тү Исроил	34
Кук Вэтэнүм.....	35
Вэтэн һисд мэрэ.....	36
Исхак Рабин	37
Әри Вэтэнмэ.....	38
Гәриб нүсдүм	39
Вэтэн мәни у чәнәт.....	41
Гочаман торпаг.....	42
Вэтәним	44
Хуб имбу һәммә.....	45
Миһид омори	46
Террористһо	48
Рача күлмә	49

Шейrho вә мәҗәнијо эз товун Вәтән һәјили

Азәрбајчаным	52
Ана Вәтәним.....	56
Көзәлдир Вәтән	58
Курунд бисдо дүлмә.....	62
Гүбәјмә.....	65
Ә Гүбә нисону.....	66
Әз јор нивадаров	69

Әз дусдho

Нивадарәј эз јор.....	75
Нә мүрди шоир	77
Ән хубә шоир	80
Кук мә	83
Ә дүлмә	84
Ә дусдмә	85
Мә мухојум	86
Ә Хануко	87
Әри дусдмә	91
Ә бирор	93
Бирор	94
Оху һәмишә оху	95
Һәјилhoјмә	96
Балајмә	99
Нишрәјмә	101

Нэвэјмэ.....	103
Тэфилин.....	105
Нэгүли у рузһо.....	106
Мэку пир бирэм.....	108
Мијов э појтү.....	109
Пир бирэм.....	110
һисд вэфасузһо.....	111
Галмајыб нишана.....	112
Амбар дәкиш бири инсонһо.....	114
Мэрэ шоир мукујут.....	116
Бијо ој васал.....	118
Хүшдөнү нәң.....	120

Мәңәниһо эз ешг вә мүһбәт

Духдәр Бокуји.....	122
Мијов э појтү.....	123
Мэвәчә, духдәр.....	124
У коми көзәли.....	125
Ишму көзәлһо.....	126
Әкимә оморәј.....	128
Түрә.....	130
Хојум мә түрә.....	131
Имбу.....	132
Ә дүлмә.....	134
Вәки јә нишон.....	136
Мэрә тү.....	137
Әз кучәјму кирошдәнкә.....	138

Эн мэни.....	140
Јэ шэв	141
Эз јор нивэдэшэнүм	142
Вэфасүз јор	144
Түрө духдэр	145
Рача духдэр.....	146
Духдэр.....	147
Мунди бејбофо	148
Мэсох зулм	149
Хундэ-хундэ.....	150
Хэндэ-хэндэ	151
Эни көзэлһо	152
Мэсох мэрэ	153
Мэтэрс күлмэ	154
Нишон мэ	155
Офто э јормэ.....	156
Ку хэнд јэбо тү	157
Мидорум түрэ.....	158
Васал омо	159
Мэјил дүл мэрэ	160
Дүл нэс дорэ	162
Түсүз	163
Јэ көзэл рафд.....	164
Чон чикэрмэ	165
Ој күлмэ	166
Рачи и духдэр	168
Э дүл нэдэ шори	169

Нэ дирэј мэрэ	170
Бајатиһо.....	171

Гэзэлһо

Тү бири	176
Ә Гүбә	177
Имбисдокә	178
Чумһој тү	179
Дәрмујмә	180
Рачи тү.....	181
Әдәј хостә түрә	182
Амбари.....	183
Мијосди бирә	184
Нисди.....	185
Кәрдо.....	186
Нисдими	187
Бошу	188
Әз тү	189
Әз јор тү	190
Ҷун чикәрмә	191
Бисдокә.....	192
Имбисдокә	193
Нимбу	194
Гәһри бирәм	195
Миданүт	196
Әри дусдмә	197
Әдәј сухдә дүлмә	198

Душмэрэ	199
Тү.....	200
Омори нисону	201
Худорэ эмэ	202
Кини дусд	203
Чү сохум	204
Эјор офторэнки	205
Мэрэ.....	206
Бисдо.....	207
Э гүллүјө кофһо.....	208

Эз зуһун Азэрбајчаны тэрчүмөһо

Тү чү кучлуни	210
Офдо	215
Бәнэвшэ	216
Ашыг Гэриб	217

Антон Агарунов “Святая земля”

Спонсор: Бенягу Худадатов

Редактор: Захар Яшаев

Корректор: Рафаел Данилов

Художник: Фэриде Иосифова

Компьютерный набор и графика: Шуламит Гитман

З. №1176. Т. 700 экз.

Отпечатано в Московской типографии № 2
 Министерства Российской Федерации
 по делам печати, телерадиовещания
 и средств массовых коммуникаций (МПТР России).
 Тел.: 282-24-91. 129085, Москва, пр. Мира, 105.

